

VERBONDEN IN VRIENDSCHAP EN MUZIEK

“Jongens waren we, maar aardige jongens”. We lieten ons nooit voorstaan op citaten uit tijdloze Nederlandse klassiekers, maar deze kwam in de jaren tachtig regelmatig langs als we het over onszelf hadden. Eigenlijk was het ook het enige citaat dat we kenden. Songteksten onthouden, dat ging beter, maar dat was dan ook onze stiel als muzikanten van een band met een – toen nog niet verwachte en voorziene – lange historie in wording. Als je de naam van onze generatie opzoekt, kom je uit bij Generatie Nix, de opvolgers van de babyboomers. Ook wel de Verloren Generatie. Onze jeugd werd getekend door de tweede oliecrisis, het rapport van Rome, grote werkloosheid, de sluiting van de mijnen en het failliet van de scheepsbouw. Door apartheid, de Koude Oorlog, Ronald Reagan, massademonstraties. En wij, wij waren de aardige jongens (al snel met een meisje, Else van Ommen, onze violiste), die vrolijke muziek maakten.

De geboorte van Divaz vond plaats in oktober 1982. Hadden we ervoor gekozen om een mainstreamband te worden, dan hadden we ongetwijfeld new wave gemaakt. De dominante stroming van die tijd met zijn wortels in het Verenigd Koninkrijk en New York. The Police, The Jam, The Cure, Fischer-Z, Joy Division, Simple Minds, Talking Heads, Tears for Fears, U2, The Stranglers. Die weg zijn we niet ingeslagen. Misschien wel door onze eerste pianist, Tonnie Scheer. Opgegroeid op Curaçao leerde hij ons de bossa, samba, merengue, calypso, salsa, tango. Reggae kenden we al, in elk geval

Peter die in 1979 al onze eerste reggae Such a nice a person had geschreven. Zo werden we een latin band. En om het onszelf moeilijk te maken besloten we alleen eigen nummers te spelen. Geen covers, dat was een taboe. Een eerste optreden lag op die manier niet op kortere termijn in het verschiet. We speelden tijdens onze wekelijkse repetities op maandagavond urenlang dezelfde paar nummers en het duurde tot het voorjaar van 1985 voordat we voldoende nummers hadden voor een optreden.

Onze voertaal was Engels. Dat had ook anders kunnen lopen, omdat het eerste nummer met tekst een Spaanstalig nummer was. Palu de Brazil met een tekst van Tonnie. Daar is het bij gebleven. Het tweede nummer, Mariana, was al gelijk Engelstalig. De tekst van Palu was maatschappijkritisch: een aanklacht tegen het slavernij en onderdrukking. En ook Such a nice a person (ondanks de vrolijke titel) had die strekking. Dat had ons nog aansluiting kunnen geven bij de new wave of punk. Maar het aantal nummers van ons dat daarna kritisch was, is op de vingers van twee handen (dat dan weer wel) te tellen. Voorbeelden zijn Frank en Belinda: over de onderdrukking in Latijns-Amerika of misschien zelfs specifiek Nicaragua, Thats right en Be Free over de beknellende omhelzing van het kapitalisme en consumentisme en meer recent Whisper in the wind over vluchtelingen en ontheemden. Verder vooral vrolijke teksten (‘On my way to the bay, I started to jam’) of coming-of-age thematiek, vaak over verloren liefdes en stukgelopen relaties. Dat was dan vaak het patent van Chris Bernasco, maar ook de enige tekst van Lies de Fretes (in het Moluks: Bet pusing dengan kue) ging daarover: een verbroken relatie.

Geen verdere aanklachten van onze kant in de jaren tachtig. Misschien maakte dat ook dat we een veelgevraagde band werden. Twee optredens per maand was jarenlang ons moyenne. Vooral feesten, kroegen en kleine podia voor mensen die behoefte hadden aan vrolijke latin. Ook al moesten ze dan wel onze meer sombere of stevige rocknummers voor lief nemen, zoals Your name, Read me en The International Blackmailgang. Daartegenover stonden dan weer de meer poppy nummers, zoals Yellow roses, Sweetest lie en One summer's night. Door die eigen nummers vergeleken we ons in de loop van de jaren tachtig vaker met The Style Council. Sterker: we vonden ons 'meer Style Council, dan The Style Council'. Tja, Paul Weller was na The Jam zijn wilde haren wat kwijtgeraakt en daarmee wat ons betreft toegetreden tot de categorie van aardige jongens. Zeg maar onze categorie.

Onze voertaal werd dus Engels. Jammer? Wellicht hadden we anders binnen de nederpop een plaats kunnen krijgen. Tussen Frank Boeijen, Het Goede Doel, Klein Orkest, Doe Maar en De Dijk (en hebben we niet de microfoonstandaards overgenomen van de Tröckener Kecks? Het staat mij vaag bij. We gebruiken ze nog steeds). Misschien lag Nederlands ook niet meer voor de hand vanaf het moment dat Chris bij de band kwam. Hij was per slot van rekening oprichter en voorman van de band Noordeinde en speelde daar uitsluitend eigen Nederlandstalige nummers. Peter was bassist bij hem in de band en Chris vanaf 1985 zanger bij ons. Het jaar dat ook Saskia Ras zich bij ons aansloot en die daarnaast ook in een échte latinband speelde. Van haar leerden we dat de campana het belangrijkste instrument van een latinband is. Als Tonnie een keer niet achter zijn toetsen

zat, pakte hij altijd de koebel. Toen wisten we waarom. Na drie jaar bouwen en schaven aan het repertoire was het in 1985 tijd voor ons eerste optreden. Op de studentenvereniging waar we elke maandagavond repeteerden: Augustinus in Leiden. Er waren veel en lange avonden aan vooraf gegaan: "Waren we er klaar voor?", "Zouden de critieken onze jonge zielen voor eeuwig tekenen?". En als belangrijkste: "Wat was eigenlijk onze bandnaam?". Vooral dat laatste leidde tot eindeloze discussies, die zeker een jaar hebben voortgesleept. Varianten als 'Het Bestuur', 'Astaganaga' (Te gek!, de eerste elpee van Masada), 'Suave' (bij ons 'Swave': zachtaardig), 'Grandmaster C and the funk'n PG's', 'Band' en 'Diva' (de titel van een Franse cultfilm uit 1981 die we in de bioscoop hadden gezien en waarvan we onder de indruk waren) kwamen langs. Die laatste naam is blijven hangen, maar bij gebrek aan een diva, is het Divaz geworden. Dat klonk meer latin vonden we ook. En dat is het gebleven. Vanaf 1985 repeteerden we wekelijks bij de Leidse Vereniging van Popmuzikanten in een kraakpand aan het Noordeinde (daar had Chris zijn bandnaam van) en later aan de Middelstegracht 123. Ruim veertig jaar. Ruim 400 maanden. Bijna 2.000 repetities. En ver over de 500 optredens.

Deze bundeling van blogs beschrijft aan de hand van de titel van onze nummers de geschiedenis van de eerste vijf jaar van Divaz. De volgorde is gebaseerd op de cassetteopnames die we in de loop van de decennia hebben gemaakt. Bijna 100 bandjes (C90) aan muziek, deels ook te vinden op Youtube. De tekst is tot stand gekomen op basis van het Divaz-hitarchief en de persoonlijke herinneringen van Mark Waaijberg. De

blogs zijn geschreven tussen 18 maart 2020 en 18 november 2020. De blogteksten mét de muziek van de nummers van de titel van de blog zijn te vinden op <https://divaz.reislogger.nl/welkom-divaz-reis-tijd-blog.386870>. Rechtsonder staat een QR-code die rechtstreeks uitkomt op de blog. De tekst van de blogs is hetzelfde als in dit Divaz-boek, maar als toegift staat er bij elke blog een link naar het nummer op YouTube: van Bossa Samba tot en met Hang On in de oorspronkelijke opnamen van 1982 tot en met 1987.

Schrift met tekst en akkoorden van de eerste nummers en op de voorkant een reeks aan mogelijke namen van de band. De 'Z' van Divaz is duidelijk later toegevoegd. Op blz. 10 en 11 meer over de Franse oorsprong van de naam van onze band

Koffer met cassettebandjes met vroege bandopnamen: het Divaz-hitarchief dat bestaat uit honderden uren opnamen vanaf het vroege begin van 1982. De verhalen in dit Divaz-boek zijn gemaakt op volgorde van deze opnamen. Een voor een komen de nummers langs

QR-code met link naar de Divaz-reis-door-de-tijd-blog. Kies op de homepage voor 'alle reisverhalen' en selecteer de titel van een nummer

Augustinus, Leiden, oktober 1982. Van rechts naar links: Tonnie Scheer (piano), Peter Schuitemaker (basgitaar), Else van Ommen (viool), Loek van Dam (drums), Mark Waaijberg (gitaar). Foto gemaakt met de zelfontspanner

Augustinus, Leiden, oktober 1982. Van rechts naar links: Loek van Dam (drums), Peter Schuitemaker (basgitaar), Else van Ommen (viool)

1. BOSSA SAMBA

Niets leukers dan foto's uit de oude doos bekijken. Jammer alleen dat je er zo weinig aan toekomt. De gedachte aan het bekijken van de foto's is vaak aansprekend. Maar het komt er niet van. Geen tijd, waar lagen die foto's ook alweer. Vast op zolder. Ver achter de andere dozen. Een mooi project voor een weekend zonder afspraken om eens die zolder op te gaan. Of tijdens een vakantie. Als je lekker thuisblijft in plaats van meteen op pad gaat. Ja, die momenten. Die er nog niet van gekomen zijn.

Oude platen draaien is ook leuk. En komt weer terug. En cassettebandjes. Alhoewel. Die krijgen nog steeds niet de waardering die ze toekomt. Het was ook een weinig aansprekend product. Geen mooie hoes, zoals platen. En de matige kwaliteit, daar moest je wel erg van houden. Maar er zijn uitzonderingen. Ik denk gelijk aan het Divaz hitarchief, te beginnen bij volume 1.

Hoe lang is het geleden dat we met de band de oude cassettes van onze vroege jaren hebben beluisterd. Ik geloof dat het één keer is geweest. Was waarschijnlijk in een onbewaakt ogenblik. Hoe ver we dan terugkijken in de tijd. Zevenendertig jaar. Het was in 1983 dat de cassettedeck (een TEAC, je schreef het met hoofdletters: de Tokyo Electric-Acoustic Company) zijn intrede deed bij Divaz. En wij als vijf muzikanten in opperste concentratie de weinige nummers die we hadden opnamen. Vaak niet meer dan twee of drie per keer. We zijn begonnen met opnemen met het oudste nummer uit ons repertoire: de Bossa Samba. Die spelen we nog

steeds. Het nummer heeft het nooit gehaald op een CD. Maar wel dus nummer één uit het hitarchief van Divaz.

Bij deze eerste blog hoort dan ook ons eerste nummer. Van onze eerste pianist. Tonnie Scheer (of was het Tonny, zo lang is het geleden). De titel spreekt voor zich. Het is een bossa samba. Of wat wij ervan maakten. Dat lag overigens niet aan Tonnie, die kwam van Curaçao. Saillant is de percussie op de achtergrond. Dat is onze violiste, Else van Ommen (of was het Els, ook dat is weggezaakt in mijn herinnering). Die het eerste nummer dus percussie speelde. Bongo's als ik me niet vergis.

Deze opname is gemaakt ergens tussen 23.00 en 03.00 uur op een maandagnacht. Geen bijzondere tijd. We speelden altijd op maandagnacht. Na de film op de zolder van Augustinus in Leiden. Hadden we pech als het een lange film was. Of als de film (te) laat begon. Of als mensen bleven hangen. Dan begonnen we om 00.00 uur. Niet alleen het cassettedeck was niet super (ook al was ik er aan gehecht). Ook de microfoon was niet meer dan een tweedehandsje. Dat hoor je aan het begin van de opname van de Bossa Samba: de microfoon vangt ook radiogeluiden op. Heeft op zich wel wat. Denk je gelijk aan Wish you were here van Pink Floyd. Maar dan onbedoeld.

De eerste demo, wat het eigenlijk niet was, we waren nog lang niet toe aan optreden, had de toepasselijke titel The first years 1. Er kwamen er nog twee in die serie. En daarna nog een heel aantal andere, waaronder onze eerste echte demo. Dat duurde nog tot 1987. Met prachtige opname van een optreden bij De Grote Beer. In de grote tent tijdens 3 oktober. Waar het publiek na

drie (latin)nummers begon te roepen om rock 'n roll. Dat was de volgende band. We hebben toen wel funk gespeeld: You can think.

De titel The first years doet me denken aan de vroege demo's van Kate Bush, die om een of andere reden ook op het internet zijn beland. Haar eerste cassettebandje heette The early years. Ze was ons maar een paar jaar voor. Dat zeiden we overigens ook van de Rolling Stones.

We liepen niet meer dan tien jaar achter op de Stones. Zeker als we Such a nice a person van Peter meerekenen. Een echt jaren zeventig nummer. Dat we pas in 1985 op ons repertoire hebben gezet.

Tweede optreden: eindexamenfeest van Maurits Waaijenberg in Den Haag op 4 juni 1985 met van links naar rechts Peter, Loek, Chris, Tonnie, Mark

2. I WANNA BE ALONE (AKA PALU DE BRAZIL)

Ons tweede latin-nummer. Goed om terug te horen. Je zou bijna vergeten dat Loek de eerste zanger van Divaz was. Met verve. Het heeft daarna wel even geduurd voordat hij weer een nummer zong. Maar dit was wel een mooie. Zonder drums, maar met een campana. Eigenlijk het belangrijkste instrument bij latin. Tonnie legde vaak uit hóe je die moest bespelen. Het steekt tamelijk nauw.

Vreemd eigenlijk dat we vrij snel na deze opname op zoek zijn gegaan naar een zanger(es). Het werd Mieke. Die we vrij snel weer kwijtraakten, omdat Star Trek (of was het een andere serie) op de maandagavond was. Het was nog in de tijd dat je geen Programma gemist had. Je zag het of je zag het niet. Behalve die paar bevoorrechte mensen die een videorecorder hadden. Of beter nog een Philips P2000 met een beeldplaat (ik heb nooit iemand gekend die er één had; dat lag misschien ook aan het feit dat je het apparaat wel kon kopen, maar er geen beeldplaten waren). We gaan meemaken of we nog opnamen met Mieke hebben.

Op een of andere manier staat in het hoesje van The first years 1 als titel Palu de Brazil. Ook al zingt Loek in het refrein steeds 'I wanna be alone'. Dat was geen voorzienigheid. Waarschijnlijk is het hoesje veel later gemaakt dan de opname. Er staat mij bij dat de hoesjes pas in 1989 zijn gemaakt. In weekenden op het kantoor van mijn eerste werkgever (ik noem maar geen namen). Dat was ook de tijd van de Divaz-map, het ultieme

verkoopinstrument voor optredens. Alhoewel. Vaak kwamen we niet verder dan een paar biertje in een stuk of drie kroegen. Ik kan me niet voorstellen dat we de map bij ons hadden. Misschien wat foldertjes. Met dat palmboompje en leunend gitaartje als versiering. Was dat niet geprint op de printer van Peter, die de letters in het papier brandde. Een thermische printer? Ik zou zeggen: een museumstuk voor het Divaz-museum. Dezelfde printer waarmee de teksten zijn geprint die nu bijna niet meer leesbaar zijn. Vervaagd in de tijd.

Palu de Brazil kwam pas later. Na de tekst die Lies de Frètes had gemaakt (roemruchte achternaam in de muziek. Was ze familie van George de Frètes? Ik heb het nooit gevraagd. En ze heeft er nooit over verteld. Kan ook gewoon bescheidenheid zijn. Alhoewel als ik een oom of grootvader zou hebben die 65 LP's heeft gemaakt en een eigen TV-show had, dan had ik het in die tijd niet kunnen nalaten er iets over te zeggen. Misschien weten Loek of Peter het nog). Over Lies later meer. Inclusief opnamen als het even meezit.

Het was Tonnie die met de Spaanstalige tekst kwam. Zeker een van zijn meest poëtische momenten. Kort en krachtig. Met veel symboliek. Alhoewel ook de oorspronkelijk tekst goed past bij het soms melancholische of lamentische (of is dat een ongeoorloofd Anglicisme) karakter van de muziek. Die overigens van Loek en Peter is. Enfin, het was toen al een mooi nummer.

couplet, El sol ya esta bajando
en el mar azul,
coloreando el cielo
como el sangue que cayó esta tarde.

2 Y en el horizonte
se marca la sombra
de un árbol viejo
castigado por el viento.

ref. Palu de Brazil,
tan duro.
Palu de Brazil,
almorola.

3 El sol ya esta bajando
y un esclavo grita:
¡ Perdon señores perdon!
¡ No lo hace otra vez,
perdoname!

4 Palu de Brazil,
quebrador de las hachas,
quebrador de las lomas
de mujeres y hombres.
¡ Que destino trágico!

3. MERENQUE

Merenque. De naam staat op het cassettehoesje met een q. Om duidelijk te maken dat het een Divaz-merengue is? Ik heb me altijd afgevraagd of het onze merengue is. Of een cover die Tonnie uit de Antillen had meegenomen. Of misschien wel de oer-merengue. De moeder of vader van alle merengues. Voor mij is het dat in elk geval. Ik kende geen eerdere merengue. Misschien als ik goed had opgelet bij stijldansen? Of hoort de merengue niet tot de bagage die je bij 'zilver' hoort te kennen. De merengue zat vast niet in de categorie 'Standaard'. Eerder bij 'Latin'. Daar ben ik nooit ver in gekomen. Geloof wel dat Loek daar nog hoge ogen in heeft gegooid. Ook in die categorie kan ik me geen merengue herinneren. Wel de rumba, chachacha (prachtig woord als je het zo opschrijft) en de samba. Enfin, ik ga ervanuit dat het de oer-merengue is.

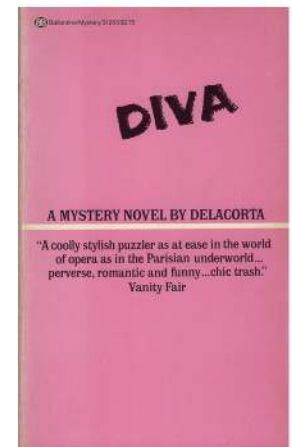
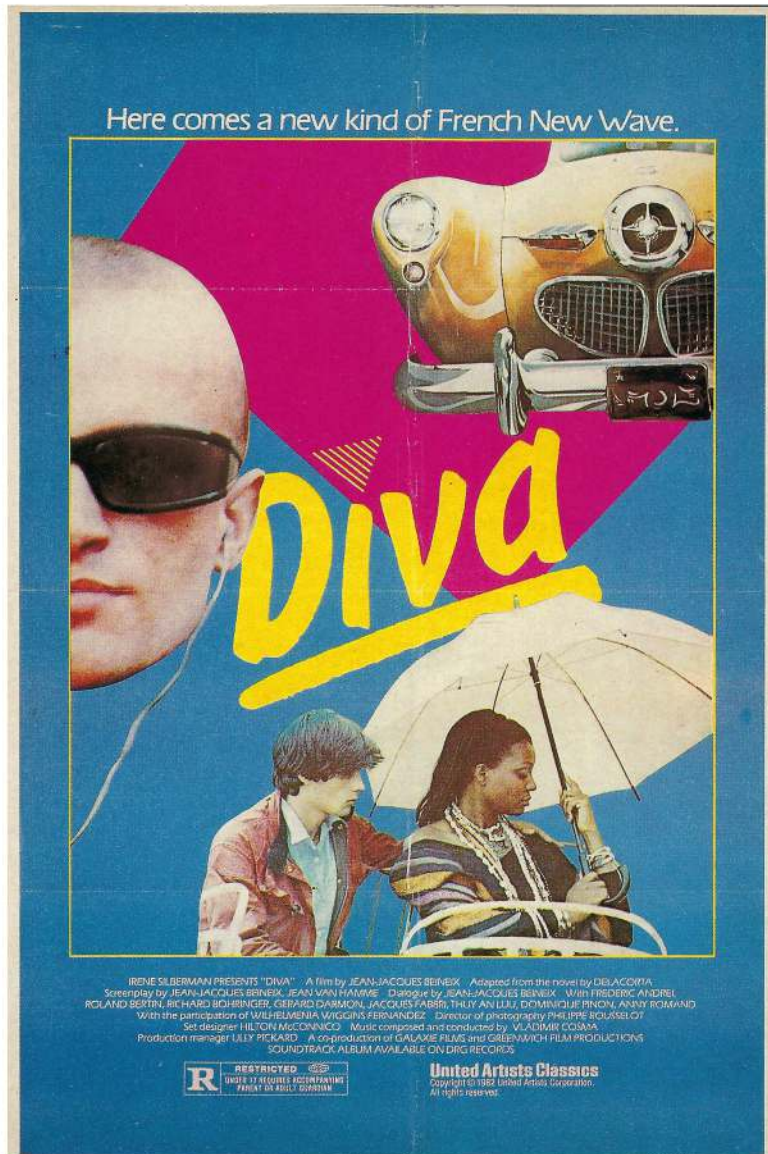
Waarvan ik overigens jaren heb gedacht dat het afgebakken eiwitschuimpje (de meringue) dezelfde naam had. Dat is dus niet zo. Heeft ook niets met latin te maken. Of toch weer wel, want de meringue komt oorspronkelijk uit Portugal. En in Brazilië wordt Portugees gesproken. Dat weet ik dan weer via Astrud en Joao Gilberto en het nummer The girl from Ipanema. Een nummer dat de vader van de bassist van mijn eerste band op zijn vleugel speelde, naast alle jazz-standards die je kon bedenken. Hij ging na zijn werk (stipt 17.00 uur) spelen en hield dan niet op vóór 22.00 uur. Nooit begrepen waarom het Astrud is en niet Astrid. Blijkt dat ze een Duitse vader had. Dat hoor je dan weer niet terug in haar zang. Wikipedia geeft nog als mooi weetje dat ze

The girl from Ipanema – het eerste nummer dat ze zong – uit gebrek aan ervaring als zangeres 'parlando' moest zingen. Dat was een goede greep. Wat me weer doet denken aan een van onze latere nummers, ook met parlando (was het Tonnie niet die het woord introduceerde). Mooi dat er op die manier een verband is.

De merenque is een van die nummers waar geen kop en staart aan zit. Je kunt het blijven spelen in eindeloze rondjes. Bij de start op deze opname lijkt het ook alsof we midden in het nummer vallen. Met het deel dat overkomt als een refrein. Vreemd dat de merengue nooit voorzien is van tekst. Het nummer was zo'n beetje het zusje (of broertje) van de Calypso (aka Are you jammin' so). Waar uiteindelijk nog een rap in terechtgekomen is (I was driving in my car down the boulevard, one hand on the wheel in the other a cigar. I got a pretty feel 'bout the chicks around the wheel). Daar hebben we een mooie opname van. Hebben we gemaakt op het Gymnasium Haganum in Den Haag. Tijdens een huwelijk van Elsbeth, waar ik vroeger mee in de box zat. Aan dat tapeje komen we later nog toe, dan zijn we vast maanden verder.

De merenque maakt de top-3 van latin-nummers compleet die op The first years 1 staan. We waren toen nog niet de latin-band die we ons later noemden. De andere drie nummers zijn in elk geval geen latin: Mariana, Spierballenblues en Orgelpunt. Bij dat laatste nummer zit weer een heel verhaal. Tonnie heeft vaak uitgelegd wat een orgelpunt is, maar ik kan me daar weinig meer van herinneren. Weet ook niet zeker of ik de uitleg toen goed kon volgen. Het is in elk geval

een bijzonder a-typisch Divaz-nummer. Een bandnaam die in 1983 nog moest worden bedacht. Ook al was de film Diva al in 1981 uitgekomen.

Ansichtkaart van de Franse film Diva (1981) van Jean-Jacques Beineix naar het boek Diva van Delacorte (Daniel Odier). Het boek had de aanbevelingen van Vanity Fair: "A coolly stylish puzzler as at ease in the world of opera as in the Parisian underworld... perverse, romantic, funny...chic trash"

4. SPIERBALLENBLUES

Dat is even wat anders. Het laatste nummer van kant 1: Spierballenblues. Het had ook spierballenjazz of spierballenrock genoemd kunnen worden. Het zit er allemaal in. Compleet met oversturing van de opname. En nog steeds geen ruimte voor de viool. Kan zijn dat Else er niet altijd was. Ben benieuwd wat de overburen op de maandagnachten dachten als ze dit hoorden. Ik kan me niet herinneren dat De Engel enorm goed geïsoleerd was. En dan te bedenken dat we in het eerste half jaar maar een handvol nummers hadden. Die we vaak drie, vier of vijf keer achter elkaar speelden. Lekker herrie.

Ik heb me eigenlijk nooit gerealiseerd dat er zo vroeg in ons bestaan al jazz te bespeuren viel bij Divaz. Onmiskenbaar in de Spierballenblues, ook al is het een beetje kort. Het fragment doet me denken aan Tutti Frutti van Little Richard. Dat is dan weer geen jazz. Maar er zijn nog wel tien associaties te maken. Voordat je het weet is de jazz voorbij en gaan we naadloos over in onvervalste rock. Aan het einde is er nog even ruimte voor een gitaarsolo. Niet meer dan tien seconden, de rest is piano. De spierballen komen vooral van Loek. Maximale benutting van het Premier drumstel (of zat er nog een drumstel voor?).

Divaz is altijd een mix van stijlen geweest. Daar was Spierballenblues een mooie vooruitblik op. Vanuit verschillende muzikale achtergronden? Of om het wat gevarieerd te houden? Ik kan me nog de periode herinneren dat we – als een nummer niet goed klonk of

na een tijd te saai werd – we er een reggae of blues van maakten (of iets anders, wat dan ook). Dan klonk het weer even fris. Dat soort experimenten was nooit een heel lang leven beschoren. Tenminste, ik kan me er geen één herinneren. Of had Frank & Belinda (wie zijn dat eigenlijk, komt uit de koker van Chris) een andere oorsprong dan de tango? Dat gaan we misschien nog horen.

Als er een stijl was die vaker terugkwam, dan was dat The Style Council. Is er niet een tijd geweest dat we tegen elkaar zeiden dat we meer als The Style Council klonken, dan The Style Council zelf? Grappig dat The Style Council hun eerste opnamen maakten in januari 1983. Ze liepen maar vier maanden op ons voor! Paul Weller (1958) had weliswaar zijn muzikale sporen al verdiend, maar dat was met rockmuziek waar de soul nog in ontbrak. Overigens komt onze Style Council-periode pas later. Rond 1985? Met nummers als The sweetest lie, dat ondanks een revival beleefde. Of was het meer de sound dan de nummers?

I wanna be alone aka Palu de Brazil heeft weer een typische Everything but the girl feel. Met zangeres Tracey Thorn (1962). Denk ik. Tracey deed mee aan het eerste optreden van Paul Weller nadat The Jam uit elkaar was gegaan. En op de eerste langspeelplaat van The Style Council het nummer The Paris match zingt. Everything but the girl heeft weer een latin-achtige feel. Ze maakten volgens Wikipedia sophistipop. Hun startdatum: 1982 (sinds 2001 niet meer actief, maar nooit opgeheven). Tijdgenoten zagezegd, maar met een minder lange adem. Zo lijkt alles vervlochten met elkaar.

SPIERBALLBLUES

d = Drums

Handwritten musical notation for 'Spierballblues' in G major, 12 bars. The notation consists of nine staves. The first staff shows a C time signature and a drum pattern. The following staves show chord progressions with various accidentals and repeat signs. The chords are: A7, A7, A7, A7, D7, C#7, D7, D#7, E7, A7, A7, D7, A7, A7, E7, A7, A7, D7, A7, D7, A7, A7, E7, D7, A7, E7, D7, A7, E7.

Accoordschema van Spierballblues

5. MARIANA

Mariana. Marianne? Op het cassettehoesje staat als componist Tonnie, maar het is Peter die het nummer heeft geschreven. En de tekst heeft gemaakt. Maar wanneer? Weer de vraag: had het nummer in mei 1983 al een titel? Of zijn de tekst en de titel pas later bedacht. Waarna ik – al cassettebandjes-insteekhoesjes makende – in 1989 deze titel op het hoesje heb gezet. Het nummer past in elk geval goed in de traditie van de Spierballenblues: een mix van stijlen. Met in het balladedeel voor het eerst: de viool. In die tijd nog geen gemeengoed onder popbands. Wel als strijkers op de achtergrond, voor de harmonisch ondersteuning. Maar niet als solo-instrument.

Als je het nummer hoort, denk je (ik) gelijk aan een metronoom. Het nummer zweeft prachtig alle kanten op, maar is nog niet rijp voor een meer-sporen-studio-opname. We hebben het nummer al lang, heel lang niet meer gespeeld. Zouden we het ooit met een optreden hebben laten horen? Of is het alleen voor onze oren bestemd? Dat wordt even grasduinen tussen oude setlists. Als die er nog zijn uit onze beginperiode.

Heb alvast wat tussen de cassettebandjes gegrasduind. Mariana komt tot april 1985 op de bandjes voor. Vanaf februari 1984 met tekst: “Mariana, long way from home. Pick up your things, but don’t walk alone. Near the highway, sad place to be ...”. In een versie met Mieke. Daar komen we nog aan toe. Toch een keer aan Peter vragen hoeveel autobiografische elementen er in de tekst zitten.

Na april 1985 komt het nummer niet meer voor op de bandjes. Was het niet in mei 1985 dat we ons eerste optreden hadden in Augustinus. We repeteerden toen al in de Witte Poort Kazerne. Met Chris. In kraak-oefenruimtes. Spannend om je spullen elke week achter te laten (of hebben we daar nooit bij stilgestaan). Ergens tussen de oefencabine en de schuine zoldering. Spullen van alle bands door elkaar. Dat is nooit fout gegaan.

Maar zover waren we nog niet in mei 1983. Deze eerste versie is een ongepolijste versie. Interessant om ‘m straks naast de versies van 1984 en 1985 te leggen. Eén deel is hetzelfde gebleven, de andere delen zijn ingewisseld voor nieuwe variaties (waaronder een jazzy-stuk). Dat past weer in de traditie van Spierballenblues.

Tweede optreden:
eindexamenfeest van
Maurits Waaijenberg
in Den Haag op 4 juni
1985 met van links
naar rechts Peter,
Loek, Chris, Tonnie,
Mark

Tweede optreden:
eindexamenfeest
van Maurits
Waaijenberg in Den
Haag op 4 juni
1985: Chris niet
alleen zang, maar
ook kleine percussie

6. ORGELPUNT

Mooi. De eerste twee akkoorden doen me denken aan het nummer van Sheryl Crow en Sting: Always on your side. Verder niet. Wel een stemmig nummer. Met viool. Maar wat is nu precies een orgelpunt?

Wikipedia

Met orgelpunt (Latijn: *organicus punctus*, orgelnoot) wordt in de muziek een lang aangehouden of herhaalde toon bedoeld, waar omheen zich andere stemmen vrij bewegen. Het begrip vindt z'n oorsprong bij het orgel, waarbij lange tijd moeiteloos een lage toon aangehouden kan worden met het pedaal, terwijl op het klavier gespeeld wordt.[1] Een orgelpunt treft men vaak aan het einde van een muziekstuk in de baspartij aan, maar kan ook in andere stemmen of op andere plaatsen in het stuk voorkomen. Een veel voorkomende vorm van omspeeld orgelpunt ziet men in de sonatevorm vlak voor de reprise (dus aan het eind van de doorwerking, op de dominant). Dit orgelpunt werkt als spanningsverhogend en kondigt doorgaans de terugkeer van het thema in de hoofdtoonsoort aan.

Muziekbus

Een lang doorklinkende toon in de bas van een compositie. Wordt vaak toegepast op het eind van een compositie. Boven het orgelpunt kunnen allerlei harmonieën gebruikt worden die, hoewel onderling consonant, met het orgelpunt kunnen dissoneren. Het orgelpunt is ontstaan uit het Organum. Een dubbel orgelpunt heet Bourdon. Vgl. ook: Fermate.

Het Vlaams Woordenboek

Orgelpunt (het ~ , ~en). Hoogtepunt. Van Dale 2018 online: BE: Het optreden van de illusionist was het orgelpunt van een overigens zeer gesmaakte avond.

Musica Vivace

Onder een orgelpunt verstaan we een lange liggende basnoot, waarboven zich verschillende harmonieën kunnen afspelen, soms consonant, soms dissonant ten opzichte van het orgelpunt. Zoals de naam al zegt, is het orgelpunt afkomstig van het orgel. In veel toccata-achtige orgelstukken kwam zo'n liggende noot voor in het pedaal. De Fransen gebruiken andere benamingen:

- note pédalé supérieur = liggende sopraanstem
- note pédalé intérieur = liggende middenstem
- note pédalé inférieur = orgelpunt

In klassieke vormen zoals symfonie en sonate komt ook vaak een orgelpunt voor, als voorbereiding op de reprise, het deel waarin het eerste thema weer gehoord wordt, zoals dat voor het eerst in de expositie werd gehoord. In dit geval heet het orgelpunt: generale opmaat. De liggende toon is de kwint van de daaropvolgende tonica.

Tja, dat heeft Tonnie zeker niet allemaal verteld aan ons
....

Tweede optreden: eindexamenfeest van Maurits Waaijberg in Den Haag op 4 juni 1985 met als gastsaxofonist Corinne Waaijberg. Verder op de foto's Chris, Peter, Mark en Loek

7. KEEP ON FUNKIN'

Super strak nummer. Met zang. Nog niet een ijzersterke tekst. Of juist wel: kort en krachtig. Net als de funk zelf. Keep on funkin, pick up the blues. In mijn herinnering zongen we altijd Pick up the groove. Maar het is echt blues. En dan: We see trouble all around and everywhere. Dat was het hele refrein. Kort en krachtig. Veel problemen ook. Het waren de jaren tachtig. Tekst van Peter Schuitemaker. Dat staat op volume 2 van The first years. Sterker: All lyrics by Peter Schuitemaker except Palu de Brazil. Dat nummer is van de hand van Lies. In het Indonesisch. Of Moluks. Palu heeft al een keer een eigen blog gehad, maar deze is minstens even interessant.

We spelen het nummer dus super strak, zeker in vergelijking met de nummers op The first years 1. Je kunt het bij wijze van spreken als metronoom gebruiken. In tegenstelling tot volume 1 heeft Loek hier duidelijk het voortouw. Hij heeft ook een de achtergrond in funk. James Brown. Ook al is die meer The Godfather of Soul, The Hardest Workin' Man in Show Business, Soul Brother Number One, Mr. Dynamite (etc). Niet The Godfather of Funk. Die is er niet. Wel Dr. Funkenstein. Van Parliament en Funkadelic. Dat was George Clinton. Die begon zijn solocarrière in 1982. Een gouden jaar om een carrière in de muziek te beginnen. Ja, en wie was ook alweer de Queen of Soul. Niet Godmother overigens, dat kan blijkbaar niet. En: spelen we daar wel een nummer van (het antwoord volgt in de volgende blog)? Van James Brown niet, dat is er nooit van gekomen. Alhoewel de akkoorden van An autumn day in Paris deels ontleend

zijn aan (of geïnspireerd zijn op) het nummer It is man's man's man's world. Een nummer dat door Van Morrison is gecoverd op zijn livealbum A night in San Francisco. Waar hij optrad met Candy Dulfer. Dochter van de kroegbaas uit Amsterdam, waar wij in de buurkroeg hebben opgetreden. En aan de achterkant van de kroeg – bij een frisse neus tussendoor – de band ontmoeten die in de kroeg van Hans Dulfer speelde. Die antwoorden op de vraag welke band ze waren met: “We’re the band next door”. Een klassieke uitspraak. Maar dan zijn we alweer jaren verder.

Het was in die tijd volgens mij ook een favoriet nummer van ons. Een visitekaartje, ook al traden we nog niet op. En bij gebrek aan veel andere nummers speelden we het ook eindeloos. Alhoewel: in die tijd was nog een gouden regel dat we minstens de helft van de repetitie ook improviseerden. Zo kwamen we aan nieuwe nummers. Bij gebrek aan veel nummers. Maar het was (denk ik) ook een soort muziekfilosofie. Improviseren hoorde erbij. En er was al een soort gouden regel dat we geen covers speelden. Dat hebben we lang volgehouden. Vandaar ook dat het nog lang zou duren voordat we gingen optreden. We hadden nog geen repertoire om een paar sets vol te spelen. Dat zou nog tot 1985 duren. Naast de discussie of we er ‘klaar’ voor waren. Daarover later meer.

Keep on funkin was ook zo’n improvisatienummer. Kan me zomaar voorstellen dat het begon bij de bas van Peter, een lekkere beat eronder en een funky-achtig gitaartje. Klaar. Weer een nummer erbij. De tekst van Peter deed de rest van het werk. Je hoort Peter ook steeds het voortouw nemen met de zang. Lies scheert er

wat achteraan. In de opname klinkt ze ook wat verder weg. En het is niet altijd helemaal 100% zuiver. Kunnen zangeressen enorm beroemd van worden. Zoals Astrud Gilberto. Zover is het nooit gekomen.

Ik kan het me niet meer precies herinneren, maar in mei 1983 was Lies er nog niet en in april 1985 was Chris er al. Ergens daartussen zijn we Lies (en eerder Mieke) kwijtgeraakt. En ook Else. Sterker: Else is op The first years 2 niet meer te horen. Die heeft waarschijnlijk maar één seizoen meegespeeld. Daarmee is jaren later ruimte gekomen voor de saxofoon. Dat was weer een groot voordeel.

Funk Frustration (keep on funk'n')

♩ C ^{trio} | A | A ||: A | A |

intro keep on funk'n pick up the drum

Refrein | A | A | A | A |

keep on funk'n pick up the drum

| O | E || (2x)

the trouble and where around and why

Couplet | A ||: A | A | C | O/E || (2x)

Boezak ||: A | A | B | K/O/A/E || (2x)

Staccato | A | O || A | O |

| O | E |

Da capo $\frac{3}{4}$

Improv. Improvisati in A ease gitan - bas - drum r'gions

Slot | A | O | A | O | O | E |

↑ jalen ↓ suskieren

Accoordschema van
Keep on Funkin' (toen nog
met de oorspronkelijke titel
Funk Frustration)

Swingende band. Eigen repertoire.
Latijns-amerikaans getint. 7 personen.

informatie: Mark Waaijberg
telefoon: 070 - 450888

Visitekaartje uit 1986 voor werving van optredens

Eigentijdse Latin
Swingend en verrassend

Boekingen en informatie:
071 - 14 98 82 (Peter)
071 - 31 66 97 (Wim)

Visitekaartje uit 1988 voor werving van optredens

8. YELLOW ROSES ALSO KNOWN AS BENIDORM

Verbazingwekkend wie allemaal gezongen heeft in Divaz. Benidorm was het domein van Tonnie, ook al was de muziek niet van zijn hand. Het was wel zijn tekst: “Benidorm vorig jaar al volgeboekt. Een paradijs voor eenieder die ‘t bezoekt. Ándeles, ándeles”. Pas in de tijd dat Chris zanger was, heeft het nummer een meer poëtische tekst gekregen: “Yellow Roses, I’ve seen in your hair. There’s a laughter in the air”. En: “Now the sun is filling the room in the morning. And I am touching your hair”.

Het is zoeken naar het einde van het nummer. Deze opname al. Het nummer houdt niet op. Je krijgt de indruk dat er een weerspannige gitarist is, die er geen einde aan weet te breien en maar doorgaat. De anderen reageren met improvisaties. Uiteindelijk wordt de opname weggedraaid. Geen idee hoe lang we nog zijn doorgedaan die avond. Het is nu – in 2020 - nog steeds worstelen met het einde. Het nummer duurt te lang, er worden te veel stenen op elkaar gestapeld, waarom zit dat Spaanse stuk er eigenlijk in, die flamenco, moeten we dan nog wel terug naar een couplet, etc. We hebben het de laatste tijd een paar keer opgepakt, maar struikelden altijd over het slot. Het nummer is nog niet af, na 36 jaar. Tja.

Ik kan me zomaar voorstellen dat 1984 het jaar was van de Spaanse vakanties. Tonnie zong niet voor niets over Benidorm. Misschien een uitstapje gehad met zijn jaarclub van Minerva? Ik kan me er geen

verhalen over herinneren, maar het was wel de tijd dat een beetje jongere zomers naar de stranden van de Costa Brava afreisde. Of, zoals Loek, Peter en ik deden, naar Lloret de Mar. Volgens Wikipedia een van de meest toeristische badplaatsen van de Costa Brava en van de Spaanse kusten als geheel. Dat was toen ook al zo. We hadden dat jaar een vakantie erop zitten rond de Mont Ventoux. En ik geloof ook de Alpen. Als bonus reisden nog voor een paar dagen naar de Costa Brava. Op mijn verzoek overigens.

Ik herinner me nog onze aankomst op een overvolle camping in Lloret de Mar. Er was nog één plaats over. Vrij groot eigenlijk. Wonderlijk dat niemand daar was gaan staan. Het was onze geluksdag, dat was zeker. Tot we de volgende ochtend vroeg wakker werden. Peter dreef voorbij op zijn luchtbed (dat hadden Loek en ik weer niet, onze superdunne matjes lagen onder water). Bleek dat we op het laagste punt van de camping stonden, een soort spaarbekken voor overtollig regenwater van de hele camping. Deze volgende dag was onze ongeluksdag. Gelukkig was het daarna weer zee, zon en strand.

Maar: in februari 1984 was de zomer nog ver weg. De Olympische Winterspelen in Sarajevo waren net begonnen. Met schaatshelden als Hilbert van der Duim en Yvonne van Gennip. Dat waren nog niet de jaren van de grote successen. Yvonne van Gennips beste prestatie was een vijfde plaats op de 3.000 meter. Meer zat er niet in.

Enfin, Yellow Roses in de oerversie. De eerlijkheid gebiedt me om te zeggen dat er nog twee eerdere

opnamen op Volume 2 staan. Maar daar raken we collectief na zo'n 20 maten de draad kwijt. Het is een echt popnummer, misschien wel het eerste echte popnummer. Zoals er nog veel zullen volgen.

Benidorm.

En ze zeggen ... Ay tantos Hollandesos
En ze zeggen: ... Ay tantos Hollandesos

Vrije dagen ja weer in overloed
Al je spaargeld, gepentert uit een hoek
Zonnebrillen, je zwemgoed en je poen
In je koffer want brinnen zul je doen
Naar Benidorm voor al je wensen
Naar Benidorm vol van mensen

Caramba Hollandesos

En ze zeggen; Ay tantos Hollandesos 2x

Aan het strand, al bakkend in de zon,
slaap je koeltjes hele dagen rond
rij aan rij met je buurmen uit Maarsluis
En samen s' avonds lekker voor de buis
In Benidorm met al je wensen
In Benidorm vol van mensen.

Caramba Hollandesos

En ze zeggen: Ay tantos Hollandesos 2x

Boerenkool... bij onze karel op de Hoek
is lekker Hollands, geen één die het zo doet
Toch wel jammer morgen is het weer voorbij
geen vrije dagen, geen Spanje meer voor mij
Ach Benidorm niet al m'n wensen
Ach Benidorm vol van mensen

Caramba Hollandesos.

Originele handgeschreven tekst van het nummer Benidorm op accoorden en melodie van het latere Yellow Roses

9. IMPROVISATIE 1 EN 2

Improvisatie 1. Het nummer staat op de B-kant van The first years 2. Op de A-kant staat Improvisatie 4. En Improvisatie 3 staat op The first years 1. Er zit ongetwijfeld een logica achter deze volgorde. Die niet meer te achterhalen is. Misschien dat we het horen. Ik ga nog op zoek naar Improvisatie 2, maar ben bang dat die verloren is gegaan (ongetwijfeld de meest briljante improvisatie uit de jaren tachtig, zul je zien dat net die verloren is gegaan). Enfin, ook van Bach zijn er drie van de vijf passies niet meer teruggevonden. Vijf is trouwens typisch, want je verwacht niet meer dan vier passies (Mattheus, Johannes, Marcus, Lucas). Bij Bach is het hopen dat de andere drie nog ergens op een zolder liggen. Die kans bestaat bij ons ook nog altijd.

Zoals eerder benoemd, waren de improvisaties voor ons het voorportaal voor onze composities. Eigenlijk, als je goed nadenkt, heb je maar twee soorten muziek: improvisatie en composities. Bij ons in die tijd geen tegenstelling, maar een volgordelijkheid. Eerst de improvisatie, dan volgde daaruit op natuurlijke wijze de compositie. Zoals bij de Bossa Samba, Keep on funk'n' en Yellow Roses. Laat niet onverlet dat er ook composities waren zonder voorafgaande improvisatie. Palu is daar een voorbeeld van.

Improviseren is natuurlijk meer dan gewoon maar wat aanklooiën. Je zou kunnen zeggen, in retrospectief, dat wij het bij Divaz tot (een) kunst hebben verheven. De kunst van het gezamenlijk componeren. Je maakte met

z'n allen een nummer. Instant composing. Dat hadden we in die tijd nog niet in de gaten. We waren eigenlijk op dat moment kunstenaars avant la lettre. Wat me – maar dat is puur associatief – doet denken aan het Franstalige zinnetje van Freek de Jonge dat Peter en ik jarenlang hebben herhaald: “Il suive l’artist a son atelier. Pourquoi”. Ik geloof dat het uit De Mars (1982) komt van Freek. Met het verhaal over 1000 keer 0 (als ik een keer geen inspiratie heb, neem ik dat op. Past goed in de tijdgeest van de jaren tachtig. En ik ken het uit mijn hoofd. Talloze malen aan de jongens verteld toen ze klein waren. En vermenigvuldigen aan het oefenen waren. Maar dat terzijde). En het verhaal over het moment dat woorden betekenis kregen (“Woorden betekenden niets. Dat is pas later gekomen. Het woord is pas later vlees geworden. Dat was toen vlees nog vis”).

Kortom: improviseren is kunst. En vraagt naast een goed gehoor ook uithoudingsvermogen. Want de kracht van een improvisatie inzetten is ook de zwakte: je komt niet uit de improvisatie, uit de akkoorden. Misschien met uitzondering van een blues improvisatie: een vast schema van 12 of 16 maten en drie basisakkoorden, waarbij het eerste akkoord de grondtoon is. Maar bij elke andere improvisatie is het lastiger. Speel je wat later het couplet wordt, dan kom je niet bij het latere refrein. Vice versa. Enige smet op deze lofzang op de improvisatie is dat Improvisatie 1 niet een bandimprovisatie is, maar één uit de koker van Tonnie. En alleen door hem gespeeld. Meer een persoonlijke improvisatie. Als bonus heb ik een bandimprovisatie – zonder titel, zou dat Improvisatie 2 zijn geweest? – toegevoegd. Dan is deze verloren gegane improvisatie toch weer snel gevonden.

Freek de Jonge tijdens De Mars in 1981 (foto website Freek de Jonge)

Voorkant van het boek met de tekst van De Mars van Freek de Jonge (1981)

10. IMPROVISATIE 3

Een improvisatie in een The Police samenstelling: drums, bas, gitaar. Het zou goed kunnen dat Peter gitaar speelt. En ik bas. We improviseerden over alle grenzen heen. En hard. Op één akkoord.

Het nummer heeft in de verte iets van The Magnificent Seven van The Clash. Uit 1981. Komt denk ik door de drums. Die roffel. Ze lijken daardoor op elkaar. Het verschil? Onze opname is gemaakt in het illustere Augustinus, Leiden. Het nummer van The Clash in de – ook illustere – Electric Lady Studios in New York. Het enige dat in ons nummer ontbreekt is de hiphop-tekst, zoals op The Magnificent Seven: “Ring, ring, it’s 7 AM. Move yourself to go again. Cold water in the face. Brings you back to this awful place”. Geïnspireerd op het nummer van Sugar Hill Gang (hoe verschillend kunnen nummers zijn ..): “Now, what you hear is not a test I'm rappin' to the beat, And me, the groove, and my friends are gonna try to move your feet”. Etcetera. Veel kinderen van de jaren zeventig kennen de tekst uit hun hoofd. Op muziek van Chic: Good times.

Mooi hoe verhalen bij elkaar komen. Het nummer van Rappers Delight ontstond in september 1978, nadat Chic met Blondie en The Clash een aantal concerten gaf in het Palladium in New York. Toen Chic Good Times inzette, kwamen rapper Fab Five Freddy en de leden van The Sugarhill Gang (Big Bank Hank, Wonder Mike en Master Gee) het podium op en gingen freestylen met de band. En voordat je het weet heb je Rappers Delight. Het

eerste rapnummer voor het grote publiek. The Clash hadden ook Good Times kunnen gebruiken. Achteraf. Maar dat hebben ze niet gedaan. Wij wel, jaren later. Als cover (dat mocht toen weer) van Defunkt, die noemde het In the good times: “Lying in the street. Dancing to the beat. Of my heart breathing”. Misschien wel het eerste nummer dat ik zong in de band.

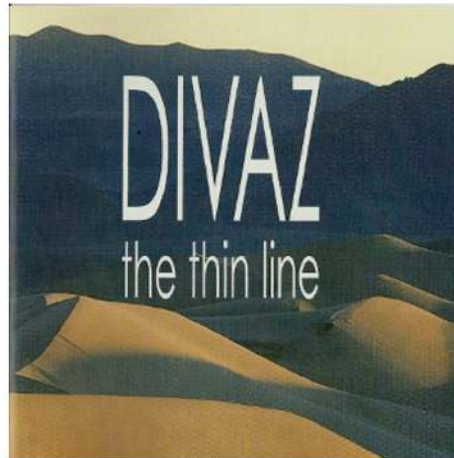
Uitgebracht in 1980. Ze waren The Clash voor met hun hiphop. Het waren de jaren van de harddrugs. Ik kan me levendig de film Wir Kinder vom Bahnhof Zoo herinneren. Met Christiane F. Een film uit 1981 naar een boek uit 1978. Het speelde in Berlijn. Maar harddrugs waren toen overal. Het was de plaag van de jaren tachtig. In de winter van 1981 was ik in Berlijn. Een van de stops was Station Berlin Zoologischer Garten, zeg maar Bahnhof Zoo. En inderdaad: daar waren de heroïneverslaafden. Over dat uitstapje is nog veel te vertellen. Heeft niets met Divaz te maken overigens. Zoals eindeloze nachten in Berlijnse clubs en discotheken. In de rij voor het stoplicht naast David Bowie staan (in een Rolls Royce als ik het me goed herinner). Dat is allemaal voor een andere blog.

Electric Lady. Doet denken aan Electric Ladyland van Jimi Hendrix. Blijkt dat de studio voor hem is gebouwd. Zijn LP Electric Ladyland (van de Experience) was al opgenomen in 1968. De studio opende in 1970. Een naam die voor meerdere doeleinden geschikt was. De hoes van de LP (Europese versie) heeft toen ongetwijfeld veel stof doen opwaaien. De LP staat op dit moment veilig tussen mijn LP's. Bij de H. Als kind vond ik 'm wel verrassend.

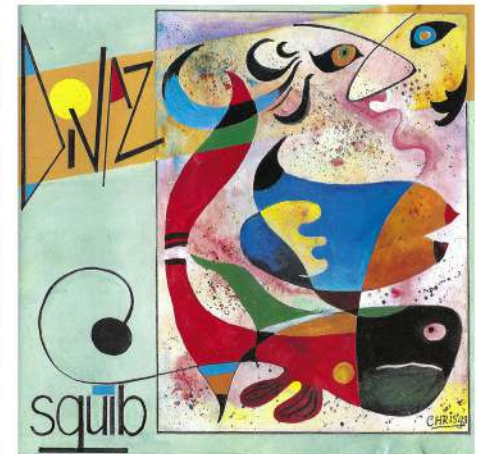
Anders dan onze CD-hoezen. Een Miro-imitatie (het origineel is nog ergens). Een foto van de zandduinen in Death Valley, California. En een zwart-witte hoes geïnspireerd op de silhouetten van The Beatles. Van een LP. Nee, ik dacht het niet. Van een poster. Dat wordt zoeken op het wereldwijde web. Onze demo's waren supersaai. Gewoon zwart-wit met uitsluitend tekst. Toen goed leesbaar, maar nu heb je toch echt een leesbril nodig. We praten natuurlijk over bijna veertig jaar geleden. In de pré-leesbril-tijd. Goed, veel luisterplezier (met oordopjes) van Improvisatie 3.

Albumhoes Divaz thirty three (2014)

Albumhoes Divaz the thin line (2003)

Albumhoes Divaz squib (1992)

Albumhoezen van de vroege opnames, zoals te vinden op Spotify en andere streamingplatforms: de Early Recordings 1982-1986, The Early Recordings 1986-1990 en Live 1988

11. IMPROVISATIE 4

De contramal van Improvisatie 3. Een tempo van 60. Geen explosies van geluid. Een kabbelend beekje. Steeds hetzelfde en toch in ontwikkeling. Onbedacht en zonder doel. Je hoort aan het begin van de opname dat de cassettedeck wordt aangezet als de improvisatie al bezig is. Dit in tegenstelling tot alle vorige opnames. Dat waren bewuste opnames: "Is iedereen klaar. De cassette loopt". Deze niet. Een opname op een onbewaakt moment.

Lydia noemde al het eindelooooos improviseren. En improvisaties die eindelooooos duurden. Een kernkwaliteit van Divaz zou ik zeggen, zeker in de jaren tachtig en negentig. Deze improvisatie is daar een voorbeeld van. Het prototype. Je denkt op talrijke momenten: "Het is afgelopen. Eén klap van de drums en we stoppen". En dan is er toch weer iemand die er een draai aangeeft. Vooral Tonnie vindt variaties op het ene akkoord. Ze komen en gaan. Mooi dat Peter aan het eind de tune van het begin weer oppakt. Zo is de improvisatie rond en ontstaat er een logisch einde. Dan ben je wel ruim 11 minuten verder.

Of toch niet. Tonnie geeft er een volgende draai aan. We gaan richting de 15 minuten. De verstillings van de improvisatie verdwijnt. We komen weer in de buurt van het geweld van Improvisatie 3. Lekker stevig. En dan in minuut 13: een akkoordenwisseling. Even. Niet echt opgepakt. Dat luidt het einde van de improvisatie in. Minuut 13.45. Dan is het op.

Peter tijdens een thuisrepetitie bij Mark in Den Haag (1983)

Peter en Mark tijdens een thuisrepetitie bij Mark in Den Haag (1983)

Jaren later: Benito, René, Wim en Peter (en Lydia) bij een thuisrepetitie/optreden bij René in Rijswijk (1993)

12. PALU DE BRAZIL/BET PUSING DENGAN KUE

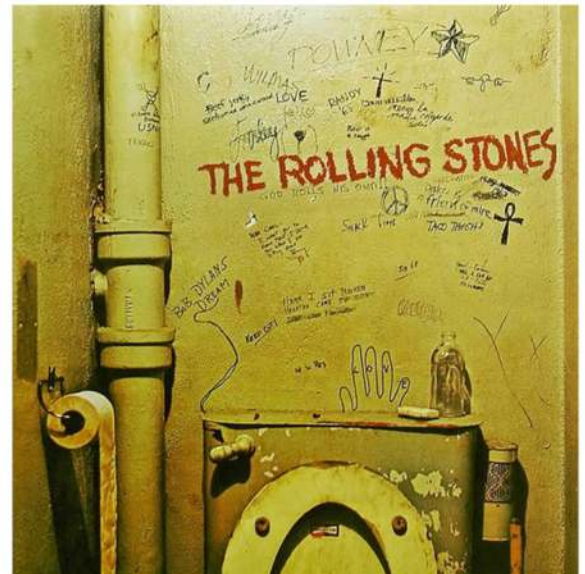
Jammer dat ik de groene map met originele teksten niet thuis heb. Die liggen in het Muziekhuis in Leiden. Nu is het raden naar wat Lies zingt. Moluks. Het is niet heel goed te verstaan. Kwestie van ongelukkige plaatsing van de opnamemicrofoon. De zang hoor je op de achtergrond. Wat houvast biedt is een korte introductie van Lies op de tekst van het nummer. Het gaat om een man en vrouw, over gedoe tussen die twee. De vrouw vertrekt op een gegeven moment.

Die introductie zit in versie 2 van het nummer. Ik heb alleen de introductie gedigitaliseerd. De eerste versie komt heel dicht bij hoe we het nummer nu nog steeds spelen. Zesendertig jaar onveranderd. Ik kan me nog herinneren dat ik de huidige gitaarsolo van deze opname heb afgekeken. Gewoon meespelen en iets versimpelen. Een beetje jezelf coveren. Zoals je vroeger als gitarist solo's van nummers meespeelde met de plaat. Dat was wel eindeloos de naald veertig groeven terugzetten. Een andere manier zat er niet op. Ik graaf in mijn geheugen. Welke solo's waren het dan?

Een van de solo's die bij me opkomt, is Sympathy for the devil van de live-LP Love you live uit 1977. Interessant detail. Het is Keith Richards die op de oorspronkelijke opname van het nummer basgitaar speelt. In plaats van Bill Wyman, die speelt percussie. Niet op deze live-LP overigens. Daar speelt Richards de solo. Waar ik eindeloos op heb zitten oefenen. Waarom ik me dat zo goed herinner? Bij een zaterdagavondbezoek van

vrienden en vriendinnen uit Den Haag (ik woonde toen in 's-Gravenzande) heb ik de solo meegespeeld met de plaat. Staat me nog heel levendig bij. Meespelen met een plaat. Dat klinkt al snel geweldig. Zeker als je de muziek hard genoeg zet. Op mijn kort daarvoor aangeschafte western gitaar. Ik weet niet of ik het nu nog zou kunnen. Misschien maar meer solo's gaan oefenen.

Ik speelde toen in een gitaarband. Bestond uit zes gitaristen. Dat was het. Geen andere instrumentalisten. Zeker geen zang. Ook al speelden we wel allerlei zangnummers. Dat dachten we er dan bij. Vermoed ik. Ik geloof dat het eerste nummer Dust in the Wind was. Daar was een van de gitaristen een enorme fan van. Dat was in 1977. Ik was toen veertien jaar. Solo's waren niet aan de orde. Dat gaf teveel concurrentie denk ik. Die oefende je maar thuis. Met de plaat.

(Brazilian) Bet Pusing Dengan Kue.

Ya dalam hatiku

A 'simpan mungkammu

Tra lupa apa-apa yang kue kata
di kupingku

Alé pang kacaó é.

Bohin beta hati sakit

Parlente putar bale asal
diciun saja é.

repr.

2x - Tra pusing dengan kue
Tra pusing dengan kue

kapala babuku

seng mau lupa salahmu

Tra bisa bomkar hati

(yang) su luka begini né.

Ref 2x + solo

Asal se mau saja é

A' ihut dari blakana

Mar skarang & a seng turut

turut turut, turut sembarang é.

Ref 4x

~~ref 2x~~

13. MARIANA REPRISÉ MET TEKST

Alweer het laatste nummer met Lies. Deze versie zonder viool, maar met zang. Tekst van de hand van Peter. En echt jaren zeventig nummer. Zou ik zeggen. Het bestaat uit vier delen. Zoals veel sterke nummers uit die tijd uit meerdere delen bestaan. Denk aan Bohemian Rhapsody (1975). Niet voor niets al jaren nummer 1 in de Top 2000. Het nummer bestaat uit zes delen (dat hebben wij nog niet gehaald) en wisselt steeds van stijl (dat was ook een van onze kwaliteiten). De tekst van Bohemian Rhapsody is onnavolgbaar. Elke uitleg is een persoonlijke interpretatie van wat er bedoeld zou kunnen zijn. Dat is anders bij Mariana: kort en krachtig. De tekst zegt wat de woorden beschrijven.

Interessant is dat Bohemian Rhapsody weliswaar lange lappen tekst heeft, maar alleen coupletten. Een refrein ontbreekt. Is met zoveel delen ook niet meer haalbaar denk ik. Ook Mariana is een nummer zonder refrein. Grappig zo'n parallel. Aan de andere kant: de coupletten van Mariana worden steeds herhaald. Bij Bohemian Rhapsody geen enkele keer. Misschien omdat het eigenlijk zes nummers zijn. Een ander verschil is dat wij het nummer op elk moment uit onze mouwen konden schudden en dat Queen hun nummer live niet helemaal kon spelen. Volgens Wikipedia was het operagedeelte spelbreker: na Brian Mays gitaarsolo gingen de lichten uit, gingen de bandleden van het podium af, en werd het operagedeelte via de luidsprekers afgespeeld. Aan het einde van het operagedeelte kwam de band het podium weer op voor het hardrock-deel.

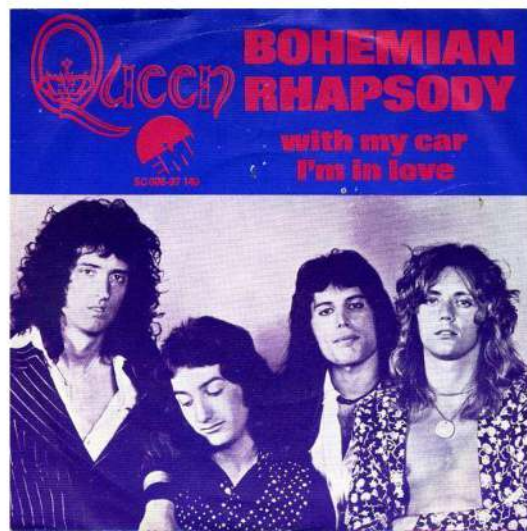
Dat met die delen aan elkaar knopen, daar hebben we meer nummers van. Denk aan Just as snow. Eigenlijk bestond in die tijd elk goed nummer tenminste uit twee delen: het nummer en de bridge. Hoe wist je nu wat een bridge was. Via James Brown. Hij had niet alleen bridges in zijn nummers, hij kondigde ze ook aan. Dan was het maar voor iedereen duidelijk: "Take me to the bridge". Een stukje muziekonderwijs, zo wist iedereen wat de bridge was. Enfin, Loek is beter thuis in de wereld van de soul en bridges van James Brown.

Nummers met veel delen is eigenlijk gewoon breiwerk met verschillende nummers. Ik heb jarenlang gedacht dat de kwaliteit van een nummer afgemeten kon worden aan het aantal verschillende delen en akkoorden dat je maakte. Blijkt achteraf dat juist in de beperking zich de meester toont. Nu is het eerder: hoe minder, hoe beter. Alhoewel: als je onder de drie akkoorden komt, is het al snel funk. Wat overigens geen straf is.

Mariana begint met een gevoelige piano. Een ballad, bijna klassiek. Mooi op een akoestische piano. Je voelt al wel dat dit nog maar een begin is. Waar het niet bij blijft. Lies zingt ook vanaf het begin stevig. Alsof ze weet wat er aan komt. Als deel twee van het nummer begint, is er een hoofdrol voor de drums. Ik weet niet of Loek nu nog zulke breaks kan maken. Een poging waard. Het is ook niet na te tellen hoeveel keer per minuut hij de toms en snare raakt. Het klinkt als een roffel. Van die roffels die je nog wel eens aan het einde van een nummer hebt. Wij zijn nog niet op de helft van het nummer. In het derde deel neemt de piano ons mee. Staccato. Meer begeleiding dan solo. Dan: een stilte. Een ride. En we beginnen het vierde deel: jazz. Lopende bas, relaxt. Lies

komt terug met de zang. Het blijft bij drie korte coupletten. Het nummer gaat ontspannen naar het slot toe.

Ik kan me voorstellen, maar Peter zal dat nog weten, dat het nummer in eerste instantie alleen bestond uit het eerste deel. Een langzame ballade. En dat we al improviserend de andere drie delen erbij hebben gespeeld. Vooral het tweede deel met de verrassende accenten had indertijd nog wel wat voeten in de aarde. Dat ging niet vanzelf. Maar was ook weer de lol. Het staat me bij dat we dat talloze malen oefenden. Dat was de fun: spelen, oefenen, repeteren. En later: optreden.

DIVAZ: een Leidse band die al een aantal jaren op diverse plekken in de regio en daarbuiten optreedt. In de loop van de tijd heeft de band zich ontwikkeld tot een echte live-act. Of het nu grote of kleine optredens zijn, met veel enthousiasme en inzet maken de zes muzikanten er een sfeervol en vooral swingend gebeuren van.

Het repertoire bestaat grotendeels uit zelfgeschreven nummers. Hoewel de muziek op een onnavolgbare DIVAZ-manier wordt gespeeld, zijn de volgende stijlen te ontdekken: latin, funk, rock, blues, jazz. De muziek varieert dan ook van aanstekelijke feestnummers tot ingetogen ballades én... veel van wat daar tussen ligt!

Chris Bemasco	: Zang en Synthesizer
Loek van Dam	: Drums
Peter Schuitemaker	: Bas en Zang
Mark Waaijenberg	: Gitaar, Synthesizer en Zang
Wim van Vliet	: Rieten
Saskia Ras	: Conga's, Percussie en Zang

Inlichtingen en boekingen: 071-14 98 82 (Peter)
071-31 66 97 (Wim)

Bandfolder met een foto gemaakt in de Hortus Botanicus in Leiden door Friso Keuris (1988), nu een beroemd fotograaf

14. BLUES IN A, THE SOUNDTRACK, SWAVE

Er staan twee koffertjes met bandjes in de woonkamer. De Divaz-cassettebandjes-koffertjes. Een is 40 bij 30 centimeter. De ander 37 bij 27. Zwart. Geen opschriften. Geen palmboompje. De grootste koffer bevat 46 cassettebandjes. Deel 1 van de Divaz-cassettebandjes-verzameling. Met The first years 1 en 2. Vandaag de laatste nummers van Volume 2. We hebben nog één The first years te gaan. The first years 3. Met opnamen uit november 1984 (in Augustinus) en maart 1985 (in de Witte Poort Kazerne). Bij de Leidse Vereniging van Popmuzikanten. Een bevestiging van onze nieuwe status als serieuze band. In mei 1985 treden we voor het eerst op. In Augustinus. Terug op het nest. Vooruitblikken naar volume 3? Denk aan nieuwe nummers als de Calypso, One summers'night, Your name en The sweetest lie. En Intro. Daar begint The first years 3 mee.

Ik kijk verder door de 46 cassettebandjes en reken. Zesenvestig bandjes. De eerste drie bandjes (The first years) bevatten 44 nummers. Dat is gemiddeld 15 nummers per bandje. Met 46 bandjes in de eerste koffer zijn dat 660 nummers. Waar moet je dan aan denken? Allereerst de cassettebandjes onder de noemer Divaz hitarchief 1 tot en met 11. Verder veel opnames van optredens uit de jaren tachtig. Een kleine greep: Divaz in de Barakken, Divaz op het Waterpodium, de Tregter, PH 31, Zevenkamp. Verder een aantal cassettebandjes onder de noemer 'Divaz aan het woord': twee interviews bij Radio Rijnland met Rik van Boekel. En één live-optreden bij Radio Rijnland. Dan – wellicht in de

vergetelheid weggezakt – ons enige televisieoptreden ooit (een optreden bij De Wereld Draait Door zit er niet meer in). Bij Televisie Rijnland. Hun jubileum. Daar is ook een video-opname van. In mijn herinnering speelden we toen één nummer: Line in my life.

Intrigerend in deze verzameling van 46 bandjes is een cassette met het opschrift 'Stiefkinderen 1982 – 1991'. Nummers die het nooit hebben gehaald? De Assepoesters van Divaz? Komen we later aan toe. En dan hebben we nog koffer 2. Ik heb de bandjes niet geteld. Zullen er iets minder zijn. Ook daar weer een intrigerende serie bandjes: 'Divaz 1000 nieuwe ideeën' tot en met 'Divaz 1014 nieuwe ideeën'. Dat zijn 15 bandjes met ideeën die op de plank liggen. Een snelle rekensom: 15 cassettebandjes maal gemiddeld 15 nummers per bandje. Dat zijn 225 nieuwe ideeën. Daar kunnen we nog jaren mee vooruit. Naast alle ideeën die we de laatste jaren per app en e-mail hebben uitgewisseld.

Bonus van The first years 2 zijn vandaag drie opnames: een blues in A (met de titel Blues in A, het eindigt als Peter met een bassolo wil beginnen), een nummer dat The Soundtrack heet (geen improvisatie, daarvoor zit het te goed in elkaar. We zullen een film voor ogen hebben gehad. Een Divaz-film? Een film noir? Geen idee). En als laatste een mini-opname van Swave. Ooit bedacht als naam voor de band. In het muziekhuis ligt een schrift waar alle potentiële namen voor de band op staan. Ik heb naast Swave (en Divaz) alleen nog paraat Astaganaga. Dat betekent zoveel als 'Te gek'. Dat is in het Indonesisch mooier gezegd. Ik weet niet of we aan 'te gek' dachten of aan het debuutalbum van Masada

uit 1978. Zal wel het laatste zijn geweest. Er is in een van de latere cassettebandjes uit het Divaz hitarchief nog een versie met zang.

Eigenlijk is dat nummer ook een van onze stiefkinderen. Ooit bijna het nummer waar de naam van de band vandaan kwam, daarna volledig van het toneel verdwenen. Swave. Ik denk dat het eigenlijk Suave moet zijn: lieflijk, bevallig, zacht. Als ik zoek op het internet kom ik voor Swave drie betekenissen tegen: “Swave is

the aura that a person radiates from within”, “Swave is a transverse earthquake wave that travels through the interior of the earth and is usually the second conspicuous wave to reach a seismograph ...” en “Swave is a fully automated customer stories driven service that enables brands to harness the power of authenticity and create a new social proof experience ...”. Kan me niet voorstellen dat we daaraan gedacht hebben.

ALPENLUX AUTOKARANTIES		F.F. SYSLING VL.IET 21 2311 RD LEIDEN	
ALPENLUX 1712 DE HERRINGSDIJK POSTBUS 388 1712 BA HERRINGSDIJK TEL. 0137-4344 FAX 0137-1654 K.V.K. AANKAAR 3153			
BEVESTIGING / ROUTEBESCHRIJVING / ADRES			
Datum: 09/11/90		Faktuurnr.: 903068/12	Code: 3044
Geefte identiek, wij overnemen uw (aankomst) reservering voor onderstaande vakantieverblijf, welke wij hiermede graag bevestigen. De specificatie van de door u verschuldigde kosten treft u op bijgaande faktuur aan.			
Adres - vakantieverblijf		Bijkomende kosten	
OSCAR MICHAELIS GRÜFFLINGEN WEG 4790 REULAND Tel. 03-72 (c) 80-227940		Energiekostenlag: BF 500 p/w Eindschoonmaak: BF 500 Toeristenbel.: BF 12 pppd	
Aankomst: 22/12/90		Vertrek: 29/12/90	Aant. volw.: 6 Kinderen:
Bijzonderheden			
Zie uw wijz. betaling ad F 573,50		Onze ref.:	
van faktuur 903022/121. Ontvangen wordt er F 5,20 teruggestort			
Het SBR-certificaat is reeds in uw bezit.			
Bedlinnen is niet aanwezig			
Handlinnen is niet aanwezig			
Routebeschrijving			
U bereikt de woning als volgt:			
U neemt de autobaan via Maastricht, Verviers en Hallebeek tot de afslag St. Vith-Sud. Vervolgens rijdt u richting Luxemburg tot vlak voor Brufflingen en Thonnen (Burg Reuland). De woning ligt dan verscholen in het bos aan de linkerkant van de weg. Aan het eind van een oprijlaan, die u meestal voorbij rijdt.			

Even iets heel anders: in de beginjaren van Divaz waren er regelmatig fundamentele discussies over de muzikale koers, de bandsamenstelling, de persoonlijke en gezamenlijke aspiraties, etc. Ook de weekenduitjes van de band stonden regelmatig in dit teken. Hier een foto tijdens ons Kerstverblijf in Grufflingen (weliswaar in 1990), dat leidde tot de spreekwoordelijke en nog vaak geciteerde 'Akkoorden van Grufflingen', waarvan de inhoud in de vergetelheid is weggezonden. Met van links naar rechts: Wim, Loek, Frances, Willie, Marianne en Peter

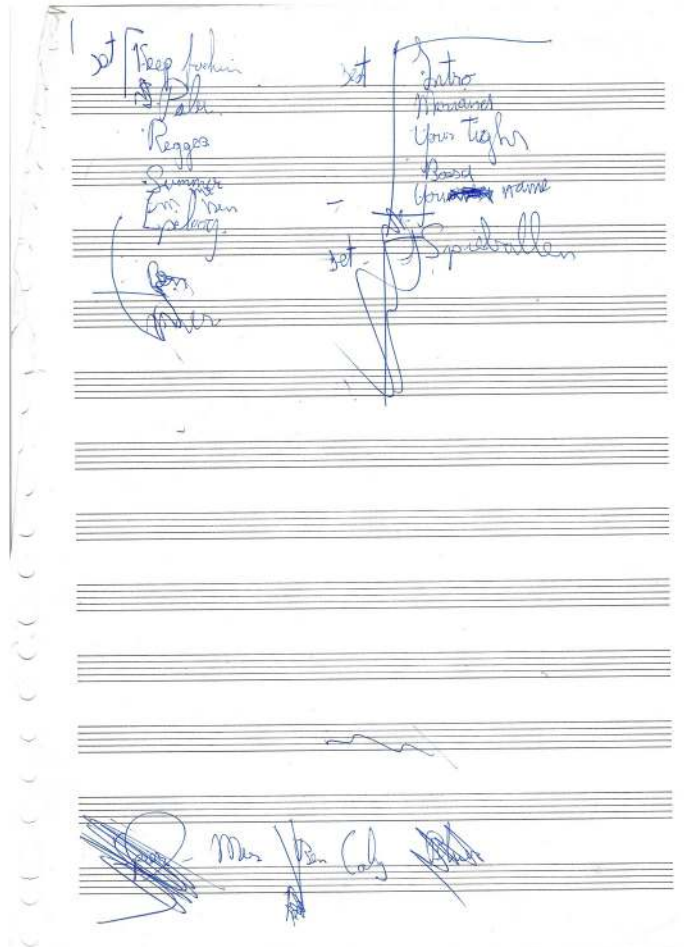
15. CALYPSO

Het vierde latinnummer. Na de Bossa Samba, Palu en de Merenque nu de Calypso. Met de basistekst: "Are you jammin' so, are you feeling hot or what". De Calypso en de Merenque waren een gouden combi. In die volgorde. Ze staan twee keer op Volume 3 van het Divaz hitarchief en gaan steeds naadloos in elkaar over. En de Calypso is het eerste nummer met een lengte van een singeltje: 3'34. Daar waren we nog niet aan toegekomen.

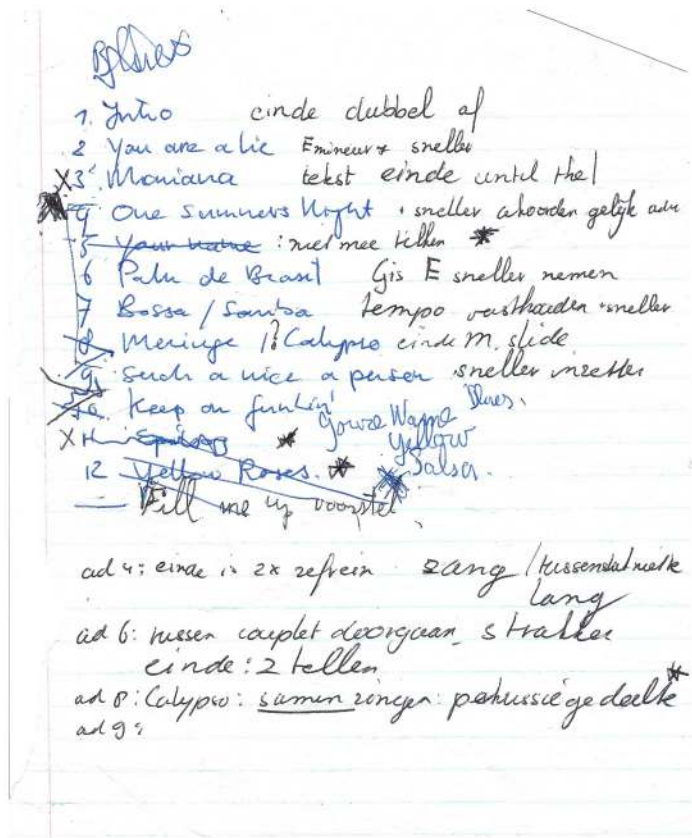
De eerste kant van Volume 3 is nog met Lies. Van november 1984 in Augustinus. De tweede kant is Lies opgevolgd door Chris, dan zitten we in maart 1985. En in de Witte Poort Kazerne. Met die derde deel in het Divaz hitarchief tekenen zich de nummers voor ons eerste optreden af. Op volgorde van binnenkomst:

- Bossa Samba
- Mariana
- Palu de Brazil
- Merenque
- Spierballenblues
- Orgelpunt
- Keep on funkin'
- Benidorm
- Swave
- Intro
- Calypso
- One summer's night
- The sweetest lie
- Your name

Op Volume 4, ook nog van voor het eerste optreden, staan nog Such a nice a person en Epiloog. Met 16 nummers kun je optreden. Maar zover is het nog niet in november 1984 als we de Calypso ons eigen maken. We hebben er lol in. Luisterend vraag ik me af wie de campana speelt. Lies? Waarschijnlijk met een stoomcursus van Tonnie.

De allereerste setlist voor het optreden bij Augustinus in Leiden in 1985?

Boven: de setlist werd ook nog wel eens kort voor het optreden gemaakt. Hier door Peter en Loek
Links: programma voor een repetitie in de beginjaren, inclusief aantekeningen

De eerste jaren hadden we 'kledingafspraken' voor optredens. Basiskleuren waren wit en rood, hier in combinatie met blauw (en een geel jack van Loek). Ons Divaz-spandoek, dat elk optreden werd opgehangen, was wit, rood en geel

16. INTRO

Intro. Of sinds 2018: het eerste Intro. Nu hebben we een tweede Intro. Zonder zang. De twee tekstregels van Intro waren: "Get yourself together, put yourself to right (to right)". Het nummer begint met een stevige bas. Slap bass.

De eerste keer dat ik me bewust werd van deze techniek was bij de eerste hit van Level 42: Love Games. Nu veel gebruikt in supermarkten en andere winkels als achtergrondmuziek. Muzak noemden we dat in de jaren tachtig. En daarvoor. Een snelle blik op Wikipedia levert het volgende op over muzak. Inclusief een associatie naar een van de bekendste basgitaristen van Fender en de tweede naam van Peter (toeval bestaat niet): "Het woord Muzak is een handelsmerk dat dateert uit 1922 en is bedacht door generaal George Owen Squier. Hij patenteerde een systeem voor het doorgeven en verspreiden van achtergrondmuziek vanaf grammofoonplaten via elektriciteitsleidingen naar werkplaatsen. Squier was geïnspireerd door de merknaam Kodak, een maakwoord zonder betekenis. Hij nam de stam "mus" van het Engelse music en voegde het "ak" van Kodak toe, zodat het woord Muzak ontstond. Squier ontwikkelde het systeem nadat hij had waargenomen dat arbeiders productiever waren als er achtergrondmuziek werd gespeeld. In Nederland verwijst onder andere de naam van het radioprogramma Arbeidsvitaminen naar dit effect". Interessant (tenminste dat dacht ik toen ik dit vond). Het doet me denken aan het vak Inleiding in de psychologie van Piet

Vroon, waarin we kennismaakten met het Hawthorne-effect. Naar het onderzoek van Elton Mayo in de Hawthorne-fabrieken. In mijn herinnering ging het daar alleen om de sterkte van de verlichting. Mayo had prima de Muzak van Squier kunnen gebruiken. Dat had het onderzoek voor ons als muzikanten aansprekender gemaakt. Of zouden wij juist afgeleid zijn bij het horen van muziek? Onze taak verzaken?

Love Games. Het nummer is Alarmschijf op 31 oktober 1981. Alarmschijf. Een uitvinding van Radio Veronica. Ik denk niet dat ik in die tijd naar de top-40 luisterde. Het nummer zal me zijn ontgaan. Dat was niet het geval tijdens een (de) demonstratie tegen kernwapens/kruisraketten op 21 november 1981. Ik herinner me dat Loek en ik (waren we samen?) naar Amsterdam togen om onze bijdrage te leveren aan het anti-kernwapenprotest. De demonstratie startte in de binnenstad en eindigde voor de meeste mensen op het Museumplein. Loek en ik hebben dat nooit gehaald. Ergens halverwege (of was het al in het begin, dat staat me niet meer bij) kwamen we langs een klein podium. Waarschijnlijk had er een band gespeeld, de muzikanten waren al vertrokken. Richting Museumplein? Toen wij het podium passeerden draaide de geluidstechnicus de nieuwe LP van Level 42. En weer in mijn herinnering: we waren volledig afgeleid, zijn gestopt met demonstreren en hebben de hele LP afgeluisterd. De straat om ons heen was op een gegeven moment uitgestorven. Level 42 was toen een nieuw geluid. Nog geen muzak. Het was voor ons het einde van de demonstratie. Onze bijdrage aan het protest. In 1984 deed de slapping bass zijn intrede bij Divaz in Intro. Deze slapping bass was overigens geen uitvinding van Mark King van Level 42.

Larry Graham wordt beschouwd als de ontdekker van deze techniek. In de jaren zestig vormde hij een duo met zijn moeder die piano speelde. Larry miste een drummer miste en begon daarom te slappen op zijn basgitaar. Hij beschouwde zijn duim als de basdrum en zijn wijsvinger als de snaredrum. Zo werd het gemis van een drummer gecompenseerd. Dat was overigens nog niet de left hand slap. Die werd geïntroduceerd in 1981. Door Mark King.

Dat dan weer wel. Vandaar dat we ons zo hadden laten afleiden in Amsterdam. Laatste grote naam in het slappen is Victor Wooten. Die horen we ook vaak langskomen bij Divaz. Als opwarmer van Peter: Amazing Grace. Zo ver is het nog niet in 1984 als we het openingsnummer voor de optredens in de aankomende jaren op cassetteband zetten.

17. IDEA 1

Intrigerende titel van een nummer. Ons eerste idee? Een tegenstelling met de Improvisaties (1 tot en met 4). Of zetten we dit idee op 1. Het is in elk geval een Engelstalige titel. Idea. Eerder schreef ik over de hardnekkige vergelijking van onze muziek met The Style Council. De nummers tot nu toe geven daar niet echt aanleiding toe. Maar dit nummer wel. Je hoort er helemaal The Style Council in. Hun sound.

Wat kunnen we van Idea 1 zeggen. De toetsenist is belangrijk. Net als Mick Talbot bij The Style Council. Je verwacht dat het nummer in een coupletachtig sjabloon blijft hangen. Met het herkenbare lijntje. En dan is er opeens een refreinachtig deel met een break aan het eind. Waarna de opname wordt weggedraaid. Idea 1 is kort, maar wel pakkend.

Had ik al genoemd dat het de laatste opname in Augustinus is. November 1984. Waarschijnlijk zijn we na de jaarwisseling verhuisd. Met de drums van Loek. Meer stond er niet in Augustinus. Oh ja, de piano. Die mochten we niet meenemen naar de Witte Poort Kazerne. Een nieuwe piano was randvoorwaardelijk voor deze verhuizing. Ik herinner met dat we als band geld bij elkaar hebben gelegd (of was het vooral Peter die dat heeft gedaan?) om voor/met Tonnie een Yamaha CP-30 piano te kopen. De koffer van de piano kon je gebruiken als onderstel. Ik kan me nog herinneren dat ie loodzwaar was. Veel hout en ijzer.

Maar toch een echt elektronisch geluid, inclusief een harpsicord. Meer dan goed om het nummer van Stevie Wonder te coveren: Superstition. Maar dat was nog in de tijd dat we geen covers speelden. Anders was dat een perfecte keuze geweest Overigens speelt Stevie Wonder niet op een Yamaha CP-30, maar op een Hohner Clavinet model C. Wetenswaardig is dat Stevie Wonder – in plaats van alle instrumenten zelf te spelen – op zijn album Talking Book, Jeff Beck uitnodigde als gitarist. Als tegenprestatie voor het meespelen zou Stevie Wonder een nummer voor Jeff Beck schrijven: Superstition. Het nummer ontstond tijdens een pauze in de studiosessies: Jeff Beck zette een drum beat in (sommige gitaristen spelen ook drums) en Stevie Wonder improviseerde erop: Superstition.

Beck had pech. Toen het verschijnen van zijn album vertraging opliep, zette Stevie Wonder het nummer op zijn nieuwe album. Kwestie van timing. Van de versie van Jeff Beck hebben we nooit meer gehoord. Wel aardig om een keer te luisteren. Geen funk, maar onvervalste rock. In sommige versie begint Beck met zijn gitaar, in andere met een talkbox (jappiotube). Grappig. Doet je gelijk denken aan Peter Frampton en het nummer Show me the way. En: Stevie Wonder heeft de talkbox ook gebruikt. Voor Jeff Beck in 1972. In het nummer Close to you. Niet echt een succes.

Wij kregen met de CP3- het perspectief om te gaan optreden. Waren we niet meer afhankelijk van de zalen waar een vleugel stond. Dat was wel sjouwen. Konden we vast wennen aan de enorme berg spullen die we in die volgende jaren verzamelden en meesleepten naar optredens (en weer terug).

Het is – om terug te komen op het begin – interessant om de nummers van The Style Council te beluisteren. Welke komt het dichtstbij onze 'The Style Council'? Is het Your the best thing that ever happened? The Paris Match? Homebreakers? My ever changing moods?

Leidse Vereniging van Popmuzikanten
Postbus 690
2300 AR Leiden

Leiden, 24 oktober '85.

Beste Mark,

Mede naar aanleiding van je brief van 4 september jl. het volgende. Als eerste bedankt voor de betaling. Maar ik heb daar nog wel wat over op te merken. De periode die je noemt kan niet kloppen omdat de data niet op een vrijdag vallen. Ook zijn jullie volgens mijn administratie op 25 januari begonnen met repeteren. Dan volgen daar de volgende periodes na:

25-01-85 t/m 19-04-85
26-04-85 t/m 19-07-85
26-07-85 t/m 18-10-85

Deze hebben jullie nu voldaan.

Ook moet ik je er op wijzen dat per 01-07 de huur f205= per 13 keer oefenen is gsworden. Nu is het zo dat er al geruime tijd de zanginstallatie kapot is dus zou ik zeggen dat we dit tientje als verrekend kunnen beschouwen.

Ten tweede blijkt uit bovenstaande dat er weer een nieuwe huurperiode is aangebroken, dus verzoek ik je om het bedrag voor deze over te maken op de giro van de LVP. Deze keer zonder het bedrag voor de zanginstallatie, want ik weet niet wanneer ik deze heb gerepareert.

Mocht je nog vragen hebben; de telefoon van de LVP is na 10 weken weer gerepareerd zodat je op de bekende tijden weer terecht kunt. Met vriendelijke groet,

John v. Oostrom

Begonnen met repeteren in de Witte Poort Kazerne op 25 januari 1985, maar al snel een betalingsachterstand opgelopen. De datering van de brief klopt niet, maar in de typemachinetijd is dat lastig corrigeren

Moeilijk te zeggen. Hoe meer ik luister, hoe meer ik er van overtuigd raak dat Divaz meer als The Style Council klinkt dat The Style Council zelf. Het is allemaal maar een idee in je hoofd uiteindelijk.

Leidse Vereniging van Popmuzikanten

Postbus 690

2300 AR Leiden

Giro 4071741

Leiden, 24 juni 1985.

Beste Peter,

Op 19 april j.l. liep jullie huurperiode van de B cabine af. Tevens heeft de LVP nog de huur van de zanginstallatie tegoed van vrijdag 14 juni en zaterdag 22 juni. Tevens is jullie een boete van f 25.00 opgelegd wegens het in de verkeerde bus gooien van de sleutels. Wat dat betreft wil ik jullie dan ook vragen om de bossen op nummer 105 te bezorgen dat levert naar ik hoop minder fouten op.

Totaal is de rekening dan:

Huur 26-04 t/m 19/07	f 195.00
Zanginstallatie zelfde periode	f 39.00
Zanginstallatie 14/06 en 22/06	f 117.00
Boete	f 25.00
	f 376.00

Ik verzoek je om dit bedrag zo snel mogelijk over te schrijven of contant te komen betalen.

Met vriendelijke groet,

John van Oostrom

Rijn en Schiedade

071-142975

Betalingsherinnering van LVP, inclusief een boete voor het verkeerd inleveren van de sleutels van de oefenruimte (dat schoot er ook weleens bij in op vrijdagavond na een bezoek aan De Grote Beer of na een optreden)

18. ONE SUMMER'S NIGHT

Een combi van One summer's night en Mariana. Alsof One summer's night het intro is. Achteloos uit de mouwen van de pianist geschud. Een opwarmertje voor het echte werk. We horen de CP-30. Dat is wel even wennen na tweeëneenhalf volume met uitsluitend piano. We zijn aanbeland in de Witte Poort Kazerne. Een volgend tijdperk. Bij de Leidse Vereniging van Popmuzikanten. Met Chris Bernasco. Leider en componist van de band Noordeinde. Waar ook Peter en Loek in spelen.

In het eerste nummer met zang dat we hebben opgenomen in de Witte Poort Kazerne – Mariana – krijgt Chris niet gelijk de hoofdrol. Peter zingt het nummer. Chris de tweede stem. Een opstapje. Het volgende nummer neemt Chris de lead over: The sweetest lie.

Een gedachte schiet door mijn hoofd: bijzonder dat nummers altijd uniek zijn. En dat je blijkbaar oneindig kan doorgaan met het maken van nieuwe nummers. Steeds weer nieuwe. Zelfs nummers die deels dezelfde akkoorden hebben. Denk aan What's broken van David Crosby. En Get Lucky van Daft punk (featuring Pharrel Williams & Nile Rodgers (ja, daar is Chic weer terug)). Onvergelijkbaar. En toch dezelfde akkoorden. Alhoewel David Crosby even afwijkt in zijn refrein. Maar verder ... En zijn niet alle blues-nummers in de basis hetzelfde. En toch zijn ze steeds weer verschillend. Tot je – soms – een hele LP/CD hoort van één band. Dan kan je het gevoel krijgen dat alles hetzelfde klinkt. De gedachte: "Nu heb

ik het wel even gehoord".

Ook de titels van nummers zijn vaak (bijna) uniek. Spotify en het wereldwijde web maken het makkelijk om dat te checken. Een zoekopdracht op One Summer's night levert maar één nummer op in Spotify. Van Jim Pirinelli en zijn album Bikes & Boates & Beers. Dat belooft niet veel goeds. Die bikes zullen geen fietsen of mountainbikes zijn, mijn eerste associatie. Jim heeft één EP gemaakt. In 2007 met zes nummers. Neofolk, zoals hij het zelf omschrijft. Jim heeft een Wikipedia-pagina. Er is weinig over hem te vinden. Niet meer na 2007. Of toch wel: in 2019 verschijnt hij op de International Movie DataBase (IMDB). Met de vermelding van The dream box. Een korte film van vier minuten. Even lang als het gelijknamige nummer van zijn EP. Een video waar Jim zichzelf speelt, naast vier andere spelers. Een idee waar wij nog een voorbeeld aan kunnen nemen. Filmpje onder een nummer. En dan als filmmakers en acteurs op IMDB.

Verder levert One Summer's night nog één andere vermelding op. Van een boek van de hand van Kiley Dunbar. Ook uit 2019. Volgens Amazon.com een 'uplifting, gorgeously romantic, feel good read'. Over een jonge vrouw die in een impuls verhuisd van haar Schotse dorp naar Stratford-Upon-Avon. Inderdaad, de geboorteplaats van William Shakespeare. Ze krijgt 4,5 van 5 sterren voor haar debuutroman. Als je Shakespeare zegt, dan zeg je 'A Midsummer Night's Dream'. Daar komt haar titel natuurlijk vandaan. Een romantische komedie.

Dat romantische is wel de parallel met ons nummer. Je

hoort de zomeravond in het nummer. En in de tekst van de hand van Chris: One summer's night I was lying awake. Your sleeping presence made my head so light'. Een mooie lichte tekst. Dat was ook wel eens anders.

The Sweetest Lie is daar een voorbode van. Daarna belanden we vrij snel in de ultieme somberheid met ons nummer Your name.

One Summer's Night

One summer's night I was lying awake
Your sleeping presence made my head so light
I walked to the sea, so in love and so bright
I waited for the sun in the sounds of the tide.

The sun came up to tell the sea
to silently sing its tales to me
I could hear the waves and I could see the light of day
(It was) closing in on me, building me a heaven there

Refr That morning could make me another man
I knew I could lose my love for you
and yet I could not stand up (Stand Up)
and leave that heaven.

This sea could change me into a shell
It looked like heaven but it could be hell
I could hear the waves and I could see the light of day
(It was) closing in on me, building me a heaven there.

Refr That morning could make me another man
I knew I could lose my love for you
and yet I could not stand up (Stand Up)
and leave that heaven.

Somehow I turned and walked home to you
I promised myself to see it all through
At home you were sleeping as if no time had passed
The house is save and sound and I geuss it's gonna last.

Refr That morning could make me another man
I knew I could lose my love for you

Refr That morning could make me another man
I knew I could lose my love for you
and yet I could not stand up (Stand Up)
and leave that heaven.

19. THE SWEETEST LIE

Turning the light on the imaginary scene
Looking to their eyes I know what they mean
Will you play with me 'till all is over
Will you keep on smiling ('till the end)
If you'll be that charming person that I want you to be

*You are a lie, the sweetest lie I've ever seen
I am a lie, the sweetest lie I've ever been*

I'm saying my prayers, behind a painted smile
There's no asking for help now, I will fit in for a while
Will you play with me 'till all is over
Will you keep on smiling ('till the end)
If you'll be that charming person that I want you to be

*You are a lie, the sweetest lie I've ever seen
I am a lie, the sweetest lie I've ever been*

*You are a lie, the sweetest lie I've ever seen
I am a lie, the sweetest lie I've ever been*

Turning the light off, I'm closing the door
There's only silence, and no asking for more
I'm taking my time now, in my empty room
I've been wanting to leave but instead I stayed too long

*You are a lie, the sweetest lie I've ever seen
I am a lie, the sweetest lie I've ever been*

Als hommage aan de teksten van Chris. Een vrolijk

nummer. Lekker uptempo. En een catchy refreintje. Als aankomend neerlandicus had Chris zelf de tekstanalyse goed kunnen doen. Niet echt een enorm positieve boodschap: 'You are a lie'. Een leugen. Wel de zoetste leugen die de ik-figuur ooit heeft gezien. Dat dan weer wel. Twee mensen die spelen dat ze een gelukkige relatie hebben. Van buiten schone schijn, maar van binnen Na twee coupletten is het wel afgelopen met de geschilderde glimlach. Het licht gaat uit, de deur gaat dicht. Alleen nog maar stilte. Een lege kamer. Het heeft allemaal net wat te lang geduurd. Maar. Het kan nog somberder. Zoals geschreven. In een van de aankomende dagen komt Your name langs. Dan is het leed niet te overzien.

Foto's van het optreden in de Pieterskerk in Leiden tijdens de Leidse Uitdag van 14 september 1985. Boven: Chris op kleine percussie. Rechter bladzijde met de klok mee: Loek, Tonnie (nog vier rondjes), Peter en Mark

20. KEEP ON FUNKIN'

Hoeveel variaties van één nummer zijn nog leuk om te horen? Een vraag die me de afgelopen dagen bezig heeft gehouden. Bijkans heeft geleid tot een writers block. Ik realiseerde me dat we weliswaar duizenden takes hebben van allerlei nummers en improvisaties. Maar dat het wel veel dezelfde nummers zijn. Geeft het nog plezier om voor de tiende keer Keep on funkín' te horen? Interessant om te horen wat de ontwikkeling van een nummer is? Of is het op een gegeven moment ook wel weer genoeg?

Ik kwam er niet uit. Ook het wereldwijde web biedt geen uitkomst. In elk geval niet met mijn zoekvragen. Wel levert het wetenswaardige statistieken op. Voor wat ze waard zijn:

1. Welke artiest heeft de meeste albums uitgebracht. Er zijn veel kandidaten: Stevie Wonder, Elvis Presley, Madonna. Of moderner: Lady Gaga, Beyoncé? Nee, het is Nana Mouskouri. Daar hebben we lang niets van gehoord. Het aantal: 450. Daar steekt Elvis met 313 schril bij af.
2. Welke artiest(en) hebben de meeste albums verkocht? Is dat geen oud nieuws? We streamen nu toch de albums. Geen idee of dat nog meetelt. Aan het lijstje te zien niet. Op nummer 1 staan The Beatles met 500 tot 600 miljoen verkopen. Ongeveer gelijk aan Elvis Presley. En het dubbele van Michael Jackson (had die niet een tijdje de rechten van de Beatles-nummers), Elton John, Madonna. En Led Zeppelin. Daar kom ik steeds

vaker blues- en soul-achtige ballades van tegen. Maar dat terzijde. Overigens hebben The Beatles ook de meeste nummer 1 hits van Amerika: 20. Net iets meer dan Mariah Carey en Rihanna. De laatste heeft nog goeie kansen om The Beatles in te halen. Is een beetje als de Grand Slams in het tennis: wie haalt Roger Federer in?

3. Dan de vraag welk album het meest verkocht is? Weer ongeveer hetzelfde rijtje artiesten. Toch een beetje incrowd denk je dan. Op nummer één Thriller van Michael Jackson. Heb ik zelf ook als CD in de kast staan. Op verzoek van de jongens gekocht (zeg ik er gelijk maar bij). Dan AC/DC en Meat Loaf (dacht dat die maar één hit had, voldoende reden om de LP te kopen voor veel mensen).
4. Dan maar gelijk door naar de single die het meest verkocht is. Of gelijk maar door naar nummers die het meest gestreamd zijn? Of kom je dan uit op dezelfde nummers? Maar eens kijken. Hmm. In de top-5 staan twee singles van Bing Crosby: White Christmas op 1 en Silent Night op 4. De eerste uitgebracht in 1942 en 50 miljoen keer als geperste single verkocht. Eens kijken hoe vaak het nummer gestreamd is. Op nummer 2 Elton John met Candle in the wind. Lady Di denk ik dan. In de lijst met digitale singles geen Bing Crosby. Wel Ed Sheeran, dat is een verkoopwonder. Drie keer in de top-10. Maar niet in de aantallen van White Christmas. Dat is toch een klasse apart.

Ik kan niet vinden welk nummer het meest is uitgebracht op verschillende albums van dezelfde artiest of band. Ad random probeer ik wat: Elvis meest populaire nummer It's now or never. Niet te vinden hoe vaak die voorkomt

op zijn albums. Ik heb me nooit gerealiseerd dat het nummer een variant is van O sole mio. Met zo'n cover kun je dus aardig beroemd worden. Voor wat onze blog betreft zou ik zeggen dat er geen beperkingen zijn aan het aantal keren dat ik een nummer van ons op de blog kan zetten. Het is niet te vinden op het wereldwijde web. Misschien kunnen wij de benchmark ervoor zetten. Ik

verheug me al op de cassettebandjes van 90 minuten waar achter elkaar allerlei versies van hetzelfde nummer op staan. Dat wordt "The most released song on a weblog ever".

P.S. Op deze versie van Keep on funk'n' zingt Chris de lead, maar zingt ook een vrouwenstem mee. Zou dit de overdracht zijn van Lies naar Chris?

Pauzemoment voorafgaand aan een optreden met van links naar rechts: Frances, Loek, Peter, Chris, Wim en Saskia

21. KEEP ON FUNKIN', PALU DE BRAZIL, SUCH A NICE A PERSON

Een drieslag uit april 1985. We zitten ruim vier weken voor het eerste optreden van Divaz. De naam is op dat moment gekozen. Het optreden is geboekt. Een betere en toepasselijker locatie is niet denkbaar: Jongerenvereniging Augustinus, waar onze wieg stond.

Het optreden is op 29 mei 1985. Een woensdag. Geen betere dag om te beginnen met optreden. Drie dagen na Pinksteren. In mijn herinnering speelden we op een vrijdagavond. Niet dus. Daar waren we misschien nog niet klaar voor. Het grote werk bij de grote studentenverenigingen. We speelden wel beneden in de zaal. Met de Rapenburg in onze rug.

Wat was het voor een dag? Waren er nog bijzondere dingen te melden? Veel zal aan ons voorgegaan zijn. Optreden was in die tijden een dagtaak. Verzamelen, spullen naar beneden sjouwen, inladen in het busje van Auto Peter. Stukje rijden (deze keer niet zo heel ver). Naar binnen sjouwen, opstellen, uittesten (dat was in die tijd zeker nodig, met name onze versterkers waren nogal storingsgevoelig), sound checken. En dan: inpluggen en spelen.

De 29ste mei. De 149ste dag van het jaar. Een zonnige, maar koude dag met een gemiddelde temperatuur van 12,2 graden Celsius. Regen zal ons publiek niet thuis hebben gehouden: de zon scheen 12 uur. Er viel geen regen. Het was half bewolkt. Handig met sjouwen.

Als je het nieuws van die dag bekijkt komt er maar één nieuwsbericht tevoorschijn: de finale tussen Juventus en Liverpool. In Brussel. In het Heizelstadion. Het Heizeldrama. Het drama vond geeneens plaats tijdens de finale van de Europa Cup I, maar daarvoor. In mijn herinnering braken er tijdens de wedstrijd rellen uit. Dat was dus niet zo. Voorafgaand aan de wedstrijd werd er door de Belgische jeugdselectie een onderling partijtje gespeeld. Of het bedacht was of niet: de kleuren van de shirts van beide teams kwamen overeen met de kleuren van Liverpool en Juventus. De supporters raakten op dat moment al oververhit. Ze identificeerden zich met de beide gelegenheidsteams. De echte wedstrijd was nog bijna twee uur wachten.

De supporters begonnen elkaar met losliggende stenen te bekogelen. Een groep supporters van Liverpool stormde over de tribunes naar de Juventus-vakken. De supporters van Juventus renden naar de zijkant van het vak, waar ze probeerden om over de muur te klimmen om te ontsnappen. Hoewel veel mensen wisten te ontkomen, kon de muur de enorme druk van de Italianen niet aan, waardoor deze omviel: vele supporters vielen naar beneden, anderen werden vertrappt in de menigte. Wie het veld probeerde op te rennen, werd door de politie teruggedreven. Het bleek uiteindelijk de muur te zijn die de meeste slachtoffers maakte: 39 mensen overleden en honderden raakten gewond. Onder de dodelijke slachtoffers waren 32 Italianen, vier Belgen, twee Fransen en een Noord-Ier. De wedstrijd werd vervolgens gewoon gespeeld en door een strafschoep van Platini beslist.

Wij wisten van niets. Onze focus lag volledig op het optreden. Dat was ook hard nodig. Ik herinner me nog de spanning voor de eerste optredens. De vraag was (voor mij) bij veel nummers of we het einde wel zouden halen. En of Chris zijn teksten al paraat had. Hij was er nog niet lang bij. Ik denk dat de logica van onze muziek er nog niet helemaal was. En dat in mijn hoofd de logica van muziek in het algemeen nog niet helemaal ontwikkeld was. Nu voel je als er een overgang komt. Je hoeft geen acht, zestien of tweeëndertig maten te tellen. Die voel je.

De opname op Volume 4 van het Divaz hitarchief ('The band and the singer') verradt de onzekerheid, de spanning. Vanuit dat oogpunt grappig om te horen. Maar ook om de bravoure: we zijn duidelijk een band die naar het eerste optreden gaat.

Waarschijnlijk staan de nummers in de volgorde van het optreden. Tussen de eerste vier nummers zit geen pauze. We gaan gelijk door. Peter trekt de kar, dat is hoorbaar. De sfeermaker van de band. De rest doet denk ik vooral zijn best. In Keep on funkin' hoor je de aarzelingen. Wat komt er nu? Wanneer is het nummer afgelopen? Wie zou ook alweer het tunetje spelen? Palu gaat redelijk. Alleen Chris weet de eerste maten zijn tekst niet, maar pakt dat goed terug. Het nummer is nog wel een beetje wennen. En Such a nice a person? Dat staat als een huis. Alsof we het nummer al jaren spelen. Terwijl we het waarschijnlijk pas in die maand voor het eerst spelen. Jammer genoeg paste het vierde nummer er niet meer achteraan: One Summer's night. Dat komt in de volgende blog. En daarna echt een aanrader: Epiloog. De titel had ik onthouden. Niet dat het nummer

een volledig atypisch Divaz-nummer is. Past wel in de tijd van de jaren tachtig met de new wave. Rauw. Dat had goed gepast in het kraakpand in Rotterdam. Eentje om naar uit te kijken.

Oh ja, de afgelopen week ben ik geplaagd door problemen tussen de laptop en de interface. Het heeft even geduurd, voordat ik de zaak weer aan de praat had.

Leidse Vereniging Voor Jongeren Augustinus aan de Rapenburg 24 in Leiden in 1994 weer hernoemd tot Leidse Vereniging voor Studenten Augustinus. Achter de ramen op de tweede verdieping zijn we in oktober 1982 begonnen: in de 'Engel'

22. ONE SUMMER'S NIGHT

One summer's night met tekst. Van de hand van Chris. Ik heb gezocht in de Divaz-archieven naar opnames van Noordeinde. De eigen band van Chris. Weliswaar met Peter als bassist (zo komt Chris bij de band. En misschien kwamen wij zo wel in de Witte Poort Kazerne). Opnames niet gevonden. Ik heb toch die demo gehad staat me bij. Het was niet altijd tekstuele vrolijkheid geloof ik. Ik herinner me nummers als Regen en Buitenwijk. En tekstregels als: "Het was, op een donkere dag". Er was zeker sprake van enige somberheid en zwaarte. André Hazes schiet me te binnen: "Ik zit hier heel alleen Kerstfeest te vieren. De straf die ik verdiend heb, zit ik uit". Dat krijg je misschien met Nederlandse teksten. Niet altijd natuurlijk, denk maar aan Doe Maar.

1985 was waarschijnlijk niet toevallig ook het jaar van het verschijnen van De ondraaglijke lichtheid van het bestaan. Van Milan Kundera. Dat was in mijn herinnering een zwaar boek. Een paar jaar geleden heb ik het weer eens gelezen. Daar waar ik het in 1985 verslond, ben ik nu halverwege afgehaakt. Te zware kost. Te veel voorbestemming, onvermijdelijkheid, predestinatie. De regel: "Es muss sein" komt bij me boven. Het is voorbeschikt. Kwam dat niet uit een stuk van Beethoven? 1985: een prima tijd voor zware teksten. Voor kommer en kwel. Langdurige en massale werkloosheid ook. Punk en new wave.

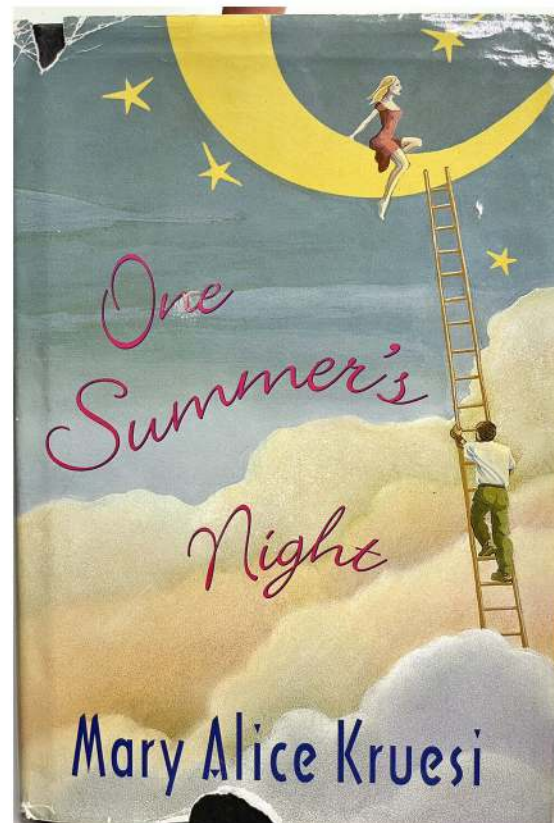
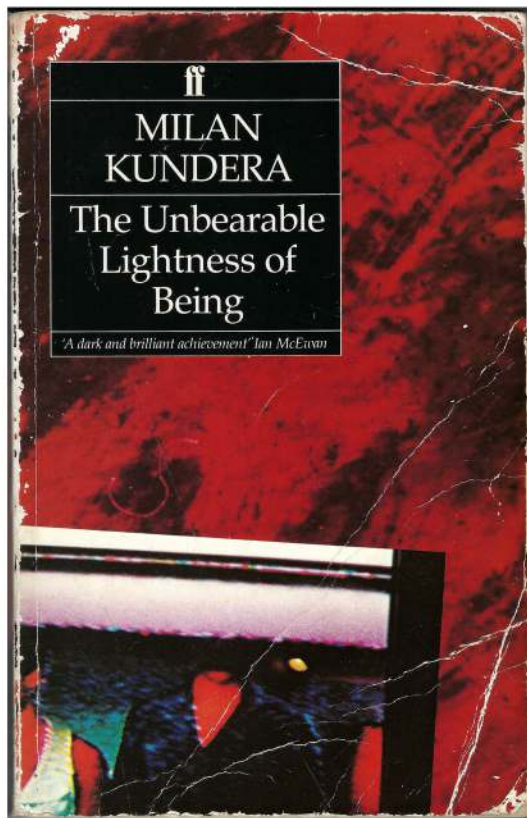
Misschien ook waren het de (tijdelijke) nadagen van de Nederlandstalige popsongs. Noordeinde heeft niet onze

leeftijd bereikt. Ook Doe Maar haalde dat niet. Die belanden aan het einde van hun korte carrière van 6 jaar in 1984 ook in de sombere teksten. Misschien om de gillende jonge meisjes af te schrikken? Hun laatste hit was 1 Nacht alleen ("Kom niet bij me kloppen, m'n deur is op slot. Laat me 1 keer slapen of ik ga kapot") met op de B-kant het nummer Alles gaat voorbij: "Alles gaat voorbij. Elke droom vervaagt. Als je je ogen opendoet. Je raakt het kwijt". Dat is nog eens wat anders dan hun vroegere nummers met: "Sinds een dag of twee vlinders in m'n hoofd. Sinds een dag of twee aangenaam verdoofd". Voordeel: de muziek blijft vrolijk klinken: ska.

Dat is eigenlijk ook het geval bij One summer's night. Het nummer klinkt bijna zoetgevooid. Maar de tekst is behoorlijk. De eerste tekstregels staan al in een eerdere blog: "One summer's night I was lying awake. Your sleeping presence made my head so light. I walked to the sea ...". Onze ik-figuur wandelt naar de zee, die zachtjes verhalen begint te vertellen. Het voelt als de hemel ("building me a heaven there"). Tot zover niets aan de hand. Alles is pais en vree. Eigenlijk mag het nummer afgelopen zijn. Maar: dan komt het refrein: "That heaven could make me another man. I knew I could lose my love for you. And yet I could not stand up and leave that heaven". De ik-figuur wordt verleid door mooie verhalen aan de kustlijn. Alsof hij zingende sirenen hoort, die hem naar een lonkten. Halfgodinnen uit de Griekse mythologie met het lichaam van een vogel (of was het een gier) en het hoofd van een vrouw. Verleidsters met zang die door mannen niet weerstaan kunnen worden. Zeelui voeren dan recht met hun schip op de het rotsige eiland af en vergingen. Onze ik-figuur aan zee is daarvan bijna het slachtoffer ("It could be hell").

Dan volgt de verlossing: "Somehow I turned and walked home to you. I promised myself to see it all through ... The house was save and sound and I guess it's gonna last". Sterker dan Odysseus (die had zich aan de mast van zijn schip laten vastbinden om het gezang van de Sirenen te horen. En had iedereen verboden om hem los te maken. Zijn bemanning had hun oren dichtgestopt met bijenwas) weet onze ik-figuur zich los te rukken uit de bedwelmende betovering van de zingende zee. Of van de Sirenen die daar vanaf hun eiland zongen. Het is een beetje Eind goed, al goed. Een verdere tekstanalyse

moet aan het licht brengen waar het eigenlijk over gaat. Bijvoorbeeld: de verleidingen des levens zijn groot en weinigen weten zich daaraan te ontworstelen? Wat me doet denken aan de Bergrede (Mattheus 7: 13-14, voor de liefhebbers): "Ga door de nauwe poort naar binnen. Want de brede weg, die velen volgen, en de ruime poort, waar velen door naar binnen gaan, leiden naar de ondergang. Nauw is de poort naar het leven, en smal de weg ernaartoe, en slechts weinigen weten die te vinden." Onze ik-figuur hoort bij deze weinigen. Nu nog wel. In One Summer's night.

23. EPILOOG

Het is vooral de zang die me aan punk en new wave doen denken. Het rauwe schreeuwen, boze teksten. Het nummer begint met een stevige rock. Maar de zang maakt het punk-achtig. De toetsen van Tonnie zijn te melodisch. Een aankondiging van het tweede deel van het nummer. Volkomen niet passend. Jazz-rockachtig. Het is wel de tijd. Iggy Pop (eigenlijk James Osterberg junior in Lust for life: "I'm worth a million in prizes. Yeah I'm through with sleeping on the Sidewalk"). En in een interview, heel consistent: "I stare at myself in the mirror and I think, 'Wow, I'm really great-looking.'... I think I'm the greatest, anyway"), The Sex Pistols (Johnny Rotten: "I am an antichrist, I am an anarchist"). En dan de middelvinger omhoog in Avro's Toppop met Ad Visser; geloof dat Iggy Pop 'm voor was met een playback-act, zo was Toppop dan nog wel. Overigens gaat het verhaal – maar dit zijn wel veel zijsporen – dat Johnny Rotten (eigenlijk John Lyndon) zijn naam heeft ontleend aan Jan Rot. De anekdote uit de autobiografie van Jan Rot: "Over de reis naar Londen als zestienjarige. Ene John vraagt om een vuurtje en stelt zich voor. Jan Rot wordt John Rotten in het Engels. 'Interesting name. Fucking great', mompelt John Lydon twee jaar voor hij als Johnny Rotten, zanger van de Sex Pistols beroemd wordt"), The Clash (maatschappij-kritisch, echt punk (No future now): "Stop wasting your time, there's nothing comin', Only a fool would think someone could save you, The men at the factory are old and cunning, You don't owe nothin', so boy get running, It's the best years of your life they want to steal. ". En The Ramones. Ook al begonnen die

met hun punk jaren voordat punk punk heette (Joey Ramone over punk: "For me, punk is about real feelings. It's not about, "Yeah, I am a punk and I'm angry. That's a lot of crap. It's about loving the things that really matter: passion, heart and soul". Vergeet ik nog The Stranglers (No more heroes: "Whatever happened to Leon Trotsky? He got an ice pick. That made his ears burn. Whatever happened to Dear old Lenin? The great Elmyra. And Sancho Panza?"). Moest even opzoeken wie the great Elmyra was (volgens Wikipedia Elmyr de Hory, een Hongaarse schilder en een van de grootste kunstvervalsers. De totale waarde van de verkochte vervalsingen (Orson Wells maakte er nog een documentaire over: de F of Fake) was indertijd – naar huidige maatstaven – 50 miljoen dollar. Een respectabel bedrag. Het verhaal gaat dat hij zijn eigen dood in scène wilde zetten. En vervolgens overleed aan de overdosis die hij had ingenomen. Of, zoals kwade tongen beweren, op die manier ontsnapt is aan een uitleveringsbevel van de Franse staat. Of misschien toch een fake-dood?

Enfin, zo is mijn lijstje met parate punkband-kennis wel compleet. Het citaat van Joey Ramone maakt punk weer tot hele gewone muziek. Passie, hart en ziel. Klinkt bijna als de Hart en ziel-lijst van Radio 4. Met op nummer drie Arvo Pärt met Spiegel im Spiegel, op nummer twee het Requiem van Mozart en op nummer één all time favorite Johann Bach met de Matthaüs Passion/Erbarme dich. Enfin, de tekst van Chris past wonderwel in de traditie die Joey Ramone schetst. Het valt niet mee om de tekst te ontcijferen, maar ik kom ongeveer tot het volgende: "Life is a sell out, And love gave you play hide and seek, You love to hear, You love to love, You love to shoot (You cannot hide)". En het erg korte couplet twee: "Time is

a ? And the war is what it is all about". Het is weer oorlog in de liefde. Strijd tussen twee mensen. Eerst nog gewoon een spelletje hide and seek, maar aan het einde een oorlog.

De toetsen van Tonnie in het eerste stuk doen me op een of andere manier denken aan Rapture van Blondie. Dat is dan wel geen punk, ook al afficheerde Deborah Harry zich wel met post-punk en new wave. Eigenlijk is bijna alles wat je naluistert van punk en new wave in retrospectief enorm brave muziek. Blondie hoor je regelmatig in winkelcentra en supermarkten. Het droeve eind van wereldvernieuwers. Geldt overigens minder voor The Ramones en The Sex Pistols. Dat schreeuwen winkelt denk ik minder makkelijk.

Zoals gezegd, de toetsen van Tonnie kondigen al een melodieuzer stuk van het nummer aan. Ik kan niet goed omschrijven wat de stijl is, alle suggesties zijn welkom. Beetje Steely Dan-achtig. Ik weet het niet. Ook geen idee waar dat vandaan kwam. Soms lijken dat soort tussenstukken wel een soort dwang om een tegenhang te hebben. One Lazy Sunday afternoon heeft dat ook. Melodisch, harmonisch. En dan opeens Free Jazz. Paradise by the dashboard light ook. Het kan niet altijd wild zijn. Behalve dan bij The Ramones en The Sex Pistols. Bij ons was het een eenmalige uitstap.

Met flanger van Chris.

EPILOOG

Intro: Break - 11: A1 G: 11

~~Intro~~: Emin 2x

Ref: 1 F: 2 | Emin 2x | F | G | 1 "A1 A1 A1 A1

~~Intro~~: Emin 4x + 4x

~~Intro~~ E

2x { Dmin 8 maten
 1 D^B 2x | Dmin^{ca} | D[#] | F | G | 1 6 4 6 6 |

Emin ~~Complete~~ Emin 4x (piano)

Intro

Emin 4x + 4x

Ref: K Intro

Intro 1) "vree E" "vree"

Akkoordenschema van Epiloog

24. ONE SUMMER'S NIGHT

Nog een keer: The sweetest lie. In 1985. Nog steeds een week voor ons eerste optreden (zie blz. 15 en 17). En als bonus voor deze blog: de foto's van ons tweede optreden. Op 4 juni 1985. Het eindexamenfeest van mijn broer Maurits. Aan de Danckertstraat 7 in Den Haag. Thuis. We stonden niet tussen de schuifdeuren, maar achter in de woonkamer. Ons eerste huiskameroptreden. Op weg naar grote dingen. Charles Dickens. Great expectations (een boek uit de top-100 van de wereldliteratuur). Geert Mak heeft onlangs zijn variant op deze titel uitgebracht: Grote verwachtingen. Over de recente geschiedenis van Europa. Die ligt nog ongeopend voor me op tafel. 1985. We waren jong. Jongens waren we, maar aardige jongens. Om met Nescio te spreken. Meestal was het Loek die dit citaat naar voren bracht. Als zelfreflectie. Zo zagen we ons ook, als jongens. Is eigenlijk nog steeds het geval. Jongens zijn we, en ... aardige jongens. Nu bedoelen we er ook Lydia mee. We identificeerden ons met die jongens uit Dichtertje, De Uitvreter en Titaantjes. Vooral het schrijven van Nescio over de onschuld en dromen van de jeugd. Niet met zijn hoofthema dat die onschuld en dromen onvermijdelijk verkeren in burgerlijke gezapigheid. Dat vraagt om een nieuwe reflectie: zijn wij burgerlijk gezapig geworden? Heeft de tijd onze onschuld en dromen uitgewist? Is onze horizon gekrompen? Of hebben we geleerd dat het gaat om de kleine dingen des levens? Zoals ons nummer The final call: "The sand on a warm day. A walk with a friend. A smile from a stranger. A day without end".

Misschien is het uiteindelijk dat waar het omgaat in het leven. De eenvoudige en alledaagse dingen. Om met Gandhi te spreken: "Bijna alles wat u doet is onbelangrijk, maar het is erg belangrijk dat u het doet".

In 1985 waren we meer van de school van Nescio. Van die jongens. En van: "Een groot dichter zijn en dan te vallen. Maar er kwam nooit wat van, want als je een dichtertje bent, dan lopen de mooiste meisjes altijd aan den overkant van de gracht. En zoo werd z'n heele leven één gedicht, wat ook vervelend wordt". Vooral de eerste zin. Daar zat de hele Romantiek in. Overigens is al het bovenstaande natuurlijk ook geromantiseer. Optreden was toch vooral inspannend. Nog niet ontspannend.

Maar toch. We waren ook die jongens. De wereld lag aan onze voeten. De toekomst was eindeloos. De dromen dichterbij dan we dachten. Kroegen en poppodia, theaters en schouwburgen, festivals en feesten, een Franse tournee. In juni 1985 waren het onze eerste prille schreden. In september van 1985 staan we al op de Leidse Uitmarkt, de opening van het Leidse culturele seizoen in de Pieterskerk.

Het tempo zit in juni qua optredens goed in. Na ons eerste optreden op 29 mei zijn we maar een paar dagen verder. Weer een doordeweekse dag. We draaiden er onze hand niet voor om. Er volgden die juni van 1985 nog twee optredens: bij het Buurtcomité Duyckstraat in Oegstgeest en in het Cultureel Centrum De Sjelter in Leiderdorp. Allebei op 22 juni en lekker dichtbij. In Oegstgeest ons eerste buitenoptreden. In Leiderdorp ons eerste optreden waar we als band met aanhang in de meerderheid waren. Ik kan me herinneren dat er af en

toe iemand in de zaal was. Kinderen waren het. Of misschien jongens ...

Het heeft ons sterker gemaakt. Publiek of geen publiek. We speelden voor de muziek, de kunst, het plezier, voor en met elkaar (en natuurlijk voor onze aanhang). De foto's van de Duyckstraat heb ik ook gevonden. Wat zie je? Mooi weer. Dansende mensen. Een feest.

De nummers van vandaag: The sweetest lie en Keep on funkin'. The sweetest lie loopt als een trein. We

schudden het nummer zo uit onze mouw. Dat was kort geleden een stuk moeilijker, toen we het nummer weer oppoetsten. Moeilijk om die feel weer terug te pakken. Markant is Keep on funkin' aan het einde van kant 1 van Volume 4 van het Divaz hitarchief. In eerste instantie herken je het nummer niet. Er is sprake van een zeldzame variant. Wel een om te onthouden. De opname wordt vrij snel afgebroken (bandje vol), maar smaakt naar meer. Misschien dat de echo van het nummer nog naklinkt in de Witte Poort Kazerne?

Optreden tijdens een buurtfeest van Buurtcommissie Duyckstraat in Oegstgeest op 22 juni 1985. Ons derde optreden. Van links naar rechts Mark (tamboerijn), Tonnie, Chris, Peter

Nog een paar sfeerimpressies van het optreden tijdens een buurtfeest van Buurtcommissie Duckystraat in Oegstgeest op 22 juni 1985. Dezelfde avond zullen we ook nog optreden in Cultureel Centrum De Sjelter in Leiderdorp. Binnen vier weken vier optredens: een voortvarende start van onze lange reeks optredens

Ons derde optreden met nu al onze eigen fans. Op bovenstaande foto en de foto link naast Loek en Mark ook Germaine Domatilia en Corinne Waaijberg. Fotografie is Saskia Schusheim

Spelen maakt dorstig!

25. VOLUME 4: B-KANT

De tweede kant van Volume 4 (The band and the singer) is een herhaling van de afgelopen weblogs: Intro, Mariana, The sweetest lie, Bossa/Samba, Your Name, Merinque, Calypso. Ik moet de tweede kant nog afluisteren. Eigenlijk is de grootste verrassing van deze tape het nummer Epiloog. En de nummers die nu door Chris worden gezongen. Ik maak een selectie, maar laat niet meer alles langskomen. Misschien is het tijd voor een uitstapje. Bijvoorbeeld naar de stiefkinderen (of waren het weeskinderen). De nummers die het nooit gehaald hebben als nummer. Of naar nieuwe improvisaties op volgende tapejes.

De samenstelling van de band verandert als Saskia Ras haar opwachting maakt. En als Tonnie zich laat vervangen door Rob (Robbie). Moet zijn achternaam nog even opzoeken. Ja, dat zijn de geheugenproblemen op hogere leeftijd. Iets met drie lettergrepen dacht ik. Of vergeet ik nog een tussenstap. Zat eerst Jeroen van Iterson er nog tussen? Die speelde een blauwe maandag met ons mee. Met als hoogtepunt het optreden in de tent bij de nieuwe Grote Beer aan de Rembandtstraat in Leiden. Daar hebben we een mooie opname van. Met veel galm.

Mooi dat we zo snel na ons eerste optreden al onze vleugels uitsloegen. Naar Den Haag, Oegstgeest en Leiderdorp. Niet op enorme afstanden. Maar toch een beetje met een tournee-gevoel. Busje huren, inladen en op reis. Het was in juni mooi weer, dat helpt ook mee.

Enfin, terug naar Volume 4. Ik zit met een dilemma. Prachtige opnamen, lang bewaard. Voordat je het weet voor de vergetelheid. We bewaren dingen omdat ze mooi zijn, we er een herinnering aan hebben of omdat we denken dat ze wellicht nog nuttig kunnen zijn in de toekomst. Zoals de bandjes van Divaz. Nuttig bijvoorbeeld op het moment dat we te oud zijn om nog nieuwe ideeën te hebben. Dan hebben we nog koffers vol met improvisaties. Een aantal heeft al een plaats gekregen in een blog. En natuurlijk omdat ze mooi zijn. Voor degene die er een herinnering aan heeft. En misschien voor anderen misschien ook. Ik kan me voorstellen dat het de best gedocumenteerde verzameling muziek is van een band. Zeker vanaf de prille start. De cassettedeck ging dan ook altijd mee van huis. Loskoppelen van de stereo-installatie. En de volgende dag weer aankoppelen. Om vervolgens met een tweede cassettedeck te knippen en plakken. Er is dus ook materiaal verloren gegaan in het selectieproces.

Te veel bewaren. Een opmerking die ik nog wel eens krijg. Vast herkenbaar voor iedereen. Mooi die fotoalbums, maar wanneer kijk je er weer een keer in? Na je pensioengerechtigde leeftijd? Of op het moment dat je kleinkinderen er zijn? "Kijk eens, dat is opa bij een optreden in de tent van de Grote Beer". Ik weet van mijn jongens dat ze dat soort foto's maar matig interessant vinden. Ze kijken met een half oog en praten dan over hun eigen ding.

De één bewaart meer dan de ander. Ik denk dat ik op de normaalcurve aan de rechterkant zit: een veel-bewaarder. Alhoewel. Veel is al in de papierbak, bij de kringloopwinkel of op de vuilstort terecht gekomen. Er

worden van dit huis uit behoorlijk wat suggesties in die richting gegeven. Jammer. Bij het schrijven van deze blog miste ik opeens een hele doos met spullen van de Vereniging van Leidse Popmuzikanten. Ik had een vrij uitgebreide collectie van nieuwsbrieven, vergaderverslagen en een boos briefje waarom we altijd de sleutel zo laat terugbrachten na onze repetitie op vrijdagavond. Maar dat is een ander verhaal (volgt later). Wat rest op zolder zijn mijn miniverzamelingen met transitorradio's, straalkacheltjes, diaprojectoren, platenspelers. En een paar dozen met van alles en nog wat uit mijn lagere en middelbare schoolperiode. Super interessant. Voor mijzelf zeker.

Exemplarisch voor het bewaren bij de band (ook daar had ik vaak het voortouw met bewaren) is de lichtinstallatie van de band. Jarenlang bewaard in onze bergruimte in het Muziekhuis. Ook toen we de installatie niet meer gebruikten. Ik word er nog regelmatig aan herinnert door de band. Hoe die op een doordeweekse avond in een grofvuilcontainer is verdwenen. Ik stond erbij en keek ernaar. Ik geloof niet dat ik zelf mee heb geholpen. Dat ging me te veel aan het hart. Het was per slot van rekening onze eerste echte lichtinstallatie. We combineerden die met onze zelfbouwlichtinstallatie. Nog getimmerd in de kelder en achtertuin van het huis aan de Danckertstraat. Waarvan gelukkig twee zelfbouwproducten het hebben overleefd. Het waren de lampen die in de base van Loek schenen. Die staan nu op de kamer van Ritse. Als relikwieën van een ver verleden.

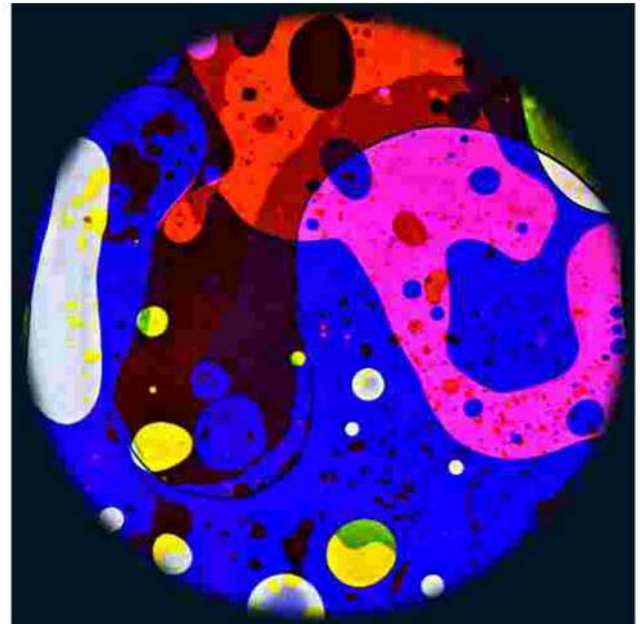
Nee, die eerste echte lichtinstallatie. Dat was een avontuur. We hadden 'm gevonden in het weekblad ViaVia, een soort marktplaats (www.marktplaats.nl)

avant la lettre. Of was het in de Music Maker. Ook die heb je nu online (www.musicmaker.nl). Ik weet het niet meer. Wel dat we belden naar het nummer met een exotisch netnummer en in een Achterhoeks accent werden begroet. Was het Borculo waar we moesten zijn? Ook dat weet ik niet meer. Wel dat we de volgende zaterdag afspraken om langs te komen. Ik geloof met een busje. We werden na een eindeloze reis (zo ver oostelijk kwamen we nooit en zeker niet voor de band) ontvangen door – wat in onze ogen – leek op een van de leden van Normaal. Lange haren, grote snor. Heette hij niet Bennie? En met hetzelfde accent als tijdens het telefoongesprek. Ik geloof dat we eerst een kop thee kregen aangeboden (of ligt deze herinnering aan een verwrongen geheugen, waarin ik Grolsch heb vervangen voor thee?). We liepen wat rond in de kamer. Tamelijk rommelig met in het midden een glazen wand of bak. We keken er geïnteresseerd in. Wat planten. Het leek een aquarium zonder water. Net voordat we onze hand erin wilden steken om wat takken opzij te houden, waarschuwde Bennie ons. Geen goed idee vond hij. Er zat een python in (kan ook een reuzepython zijn geweest). Ik denk dat we onze thee (of bier) buiten verder hebben opgedronken.

In de schuur stond het pronkstuk van zijn band. Een lichtinstallatie op twee standaarden. Ik moet zeggen dat we onder de indruk waren van de omvang, maar wat teleurgesteld door de spots. Daar waar we PAR 70 hadden gelezen in de advertentie zaten inderdaad PAR 70 lampen in. Maar waar we podiumspots hadden verwacht, troffen we verfblikken aan. Vijf liter blikken, dat dan weer wel. Ik geloof 12 per standaard. Ik herinner me dat we hebben getwijfeld. Bennie zal dat ook

gemerkt hebben. Hij rommelde wat in zijn schuur en kwam terug met zeker 30 reserve PAR 70 lampen. En een reuze diaprojector met vloeistofdia's. Zo uit de jaren zestig. Die kregen we er gratis bij. Zo'n mooie aanwinst konden we niet laten lopen. Zonder af te dingen hebben we de verfblikken in het busje geladen en zijn naar Leiden gereden. Ik weet dat we die avond met de hele band urenlang naar de vloeistofdia hebben gekeken. Super. Uniek. Die vergeet ik nooit weer. Sterker: we hebben 'm nog. In onze opbergruimte in het muziekhuis. Geloof wel dat ie het heen en weer slepen naar optredens niet heeft overleefd. Maar met Marktplaats moet het toch lukken om een vervanger te vinden. Zo zie je maar weer: "Wie wat bewaart, die heeft wat". Omdat het mooi is, omdat je er een herinnering aan hebt, en omdat het in de toekomst bij ons 'Veertig jaar Divaz'-jubileum zomaar van pas kan komen.

P.S. Tijdens het schrijven van deze blog heb ik naar kant twee van Volume 4 geluisterd. Het zijn dan wel dezelfde nummers als in de vorige blogs. Maar omdat we een week voor een optreden zitten, hoor je ons enthousiasme erin. Ik werd er vrolijk van, dus zal ze de aankomende dagen één-voor-één op de reislogger zetten.

Voorbeeld van een vloeistofdia, die met een grote projector wordt geprojecteerd op een witte achtergrond. Tijdens de eerste jaren bediende Peter de lichtinstallatie met voetschakelaars en werd hij bijgestaan door een zelfgebouwd lichtorgel

UMBRELLA PARTY

G R O T E B E E R

2 OKTOBER

21.00 TENT OPEN
DISCO B-ALERT
22.00 THE CROCATS (rockabilly)
23.15 CACHACA (salsa)
00.45 DISCO B-ALERT

3 OKTOBER

12.00 TENT OPEN
FEEST MET O.A.
DE ANIMO'S
NIKI & DD (punk-accordeoniste)
STRAATTHEATER
15.30 THE CHEVY ROCKETS
21.00 DISCO B-ALERT
22.00 THE FLOWERS OF HATE (U.K.)
23.15 THE WALTONS (U.K.)
00.45 DISCO B-ALERT

4 OKTOBER

15.30 TENT OPEN
16.00 BOB COLOR
21.00 FLAMENCO (dans en muziek)
22.00 DIVAZ (latin american)
23.00 TUNA-ORKEST (spanje)

6

**E FEESTTENT OP 50METER VAN DE BEER (REMBRANDTSTRAAT)
TUSSEN LAK THEATER EN NOORDEINDE**

Van 1985 tot 1988 waren we de huisband van De Grote Beer in Leiden, het café en later café-restaurant van Ruud Kenter, en traden we onder meer op tijdens de Lakenfeesten, met Oud en Nieuw en tijdens de 3-oktober-feesten (bovenstaande poster is van 4 oktober 1987). In de tijd van de 'kleine' Grote Beer waren we elke er elke vrijdagavond na onze repetitie te vinden, dronken we bier en aten we er eindeloze aantallen zoute sticks

26. WASTED LAND

De cassettebandjes van de volumes 1 tot en met 12 van het Divaz hitarchief zijn allemaal TDK bandjes. Je had in die tijd eigenlijk maar twee keuzes: TDK of Maxell (merken als BASF daargelaten). Zo'n keuze uit twee had je op meer vlakken. Als shag-roker herinner ik mij de keuze tussen Drum en Samson shag (ik twijfelde even tussen Samsom en Samson. En het woord shag is ook wel apart. Zal wel shagtabak zijn, om sigaretten van te rollen. Maar dat is ook weer vreemd, want tabak in het Engels is shag. Dan wordt het vertaald tabak-tabak. Dat lijkt weer op het Maleise meervoud. Zoals gado-gado voor groenten).

Enfin, je had dus Samson- en Drum-rokers. Niet per sé twee groepen die lijnrecht tegenover elkaar staan. Wat wel het geval was bij bijvoorbeeld de nozems en de provo's. De jongens met de vetkluiven (met Brylcreem), brommers (Zündapp, Kreidler), leren jassen en liefhebbers van snackbars. Versus de jongens (en meisjes) met lange haren, parka's, ook brommers (Puch of het goedkope broertje Tomos, met hoogstuur. Als contrast met de buikschuivers, zoals de Kreidlers) en vriendinnen met koolzwarte ogen en (blond) sluik haar. Dat van die Puch vond zijn oorsprong in Den Haag. Niet voor niets reed ik op een zwarte Puch met een hoog stuur (tenminste, als die reed). En waren mijn haren wat langer.

Samson-rokers hielden (houden) van een iets zoetere tabak. Maar dat wist je als Drum-roker niet. Je rookte

als Drum-roker geen Samson. Vice versa. In de band was Peter de Samson-roker en ik de Drum-roker. Andere rokers hadden we niet. Nu helemaal niet meer, maar dat duurde nog een aantal jaar. Datzelfde gold voor de lange haren. Dat duurde ook een aantal jaar, maar die zijn er (bij mij) ook niet meer. Zo waren er meer tweedelingen: Microsoft en Apple (die groepen stonden zeker in het begin weer meer tegenover elkaar), Franse en Duitse auto's, etc. Brandstof voor eindeloze discussies. Zou ik achteraf zeggen. Maar ik moet oppassen. Ook nu zijn er nog zulke tegenstellingen. En voor dat je het weet, identificeer je jezelf daarmee.

Terug naar TDK. Na volume 12 van het hitarchief zie ik ook Maxell-bandjes verschijnen. Is het de invloed van Loek (@Loek: jij had toch een voorkeur voor Maxell? Of vergis ik me). Overeenkomst was dat het in beide gevallen om chroomtapejes gaat. Gewone (ferro) tapejes waren te min voor ons. Te beperkte kwaliteit. En wellicht ook houdbaarheid. En aan de andere kant waren metal-tapejes te duur. Dat kon je je maar een enkele keer veroorloven. Hier en daar in het Divaz hitarchief kom ik een metal-tapeje tegen. Die zijn voor de eeuwigheid. De tapejes zijn vrijwel zonder uitzondering 90 minuten. Je had ook de varianten van 60 minuten en 120 minuten. De laatste liepen nog weleens vast. Zat je te prutsen in de cassettedeck. En had je daarna een opname met een enorm gekraak, inclusief de kans dat het bandje weer op die plek vastliep. De 60 minuten bandjes waren het sterkst, maar prijstechnisch niet interessant. Op een 90 minuten bandje kon je twee LP's kwijt (of één dubbel-LP). Met een 60 minuten bandje kon je één LP kwijt en hield je veel ruimte over aan beide kanten. Het was voor de band misschien een goede keuze geweest, maar dan

hadden we 33% minder muziek gehad (of 1,5 keer zoveel bandjes).

We zijn in het Divaz hitarchief aangekomen bij volume 5. Wat mij betreft een mijlpaal: we zijn de eerste drie jaar door en leven in november 1985. Er staat ondertussen een band met de nodige optredens. We werken in

november 1985 aan de uitbouw van ons repertoire. Kant A staat vol met nieuwe ideeën. Het eerste idee is Wasted Land. Je hoort ons zoeken. Het idee heeft nog geen kop en geen staart, dus gaat het ruim tien minuten achter elkaar door. Het is ook bij deze ene opname gebeven. Onvoldoende aanknopingspunten om verder te gaan?

DIVAZ OPTREDENS 1985 - 1994

1985

01	29/05/85	Jongerenvereniging Augustinus	Leiden	feestavond	zaal
02	04/06/85	Maurits Waaijberg	's-Gravenhage	eindexamenfeest	huiskamer
03	22/06/85	Buurtcomitee Duykstraat	Oegstgeest	buurtfeest	buitenoptreden
04	22/06/85	Cultureel Centrum De Sjelter	Leiderdorp	feestavond	zaal
05	14/09/85	Pieterskerk	Leiden	Leidse uitmarkt	kerk
06	19/09/85	Anette Haafkens	Leiden	afstudeerfeest	huiskamer
07	20/09/85	Carla van der Linde	Leiden	verjaardagsfeest	huiskamer
08	23/09/85	Vlietschans	Voorschoten	faculteitsfeest	kleine zaal
09	22/11/85	De Barakken	Leiden	faculteitsfeest	kleine zaal
10	23/11/85	Waterpolovereniging	Oegstgeest	feestavond	kleine zaal
11	29/11/85	Aty Flory	's-Gravenhage	bruiloft	huiskamer
12	01/12/85	Dorien Smits	Leiden	afstudeerfeest	huiskamer

1986

13	24/01/86	Café De Stip	Amsterdam	afstudeerfeest	kroeg
14	01/02/86	De Barakken	Leiden	faculteitsfeest	kleine zaal
15	22/02/86	Cultureel Centrum De Sjelter	Leiden	buurtfeest	zaal
16	08/03/86	Roeivereniging Nereus	Amsterdam	dispuutsfeest	kleine zaal
17	25/04/86	Studentencorps Amsterdam	Amsterdam	dispuutsfeest	kleine zaal
18	03/05/86	Waaijberg en Vermeulen	's-Gravenhage	25-jarig huwelijk	restaurant
19	07/06/86	Poorthegebouw	Rotterdam	Nigaragua-actie	zaal
20	21/06/86	Augustinus	Leiden	faculteitsfeest	zaal
21	11/08/86	Studentenvereniging Minerva	Leiden	El Cid week	zaal
22	16/08/86	Motorclub Rijnsburg	Rijnsburg	motorclubfeest	buitenoptreden
23	18/08/86	Laboratoriumschool	Leiderdorp	opening jaar	zaal
24	13/09/86	Pieterskerk	Leiden	Leidse uitmarkt	kerk
25	19/09/86	Jongerenvereniging Augustinus	Leiden	feestavond	zaal
26	03/10/86	Café De Grote Beer	Leiden	3-oktoberfeest	buitenpodium
27	13/12/86	AV Holland	Leiden	seizoenssluiting	kleine zaal

1987

28	01/01/87	Café De Grote Beer	Leiden	oudejaarsavond	kroeg
29	01/01/87	Café De Zevende Hemel	Leiden	nieuwjaarsborrel	kroeg
30	06/03/87	Buurtcentrum Op Eigen Wieken	Leiden	buurtfeest	zaal
31	13/03/87	Jongeren centrum LVC	Leiden	optreden	klein podium
32	24/04/87	Tekla Aerts	Leiden	verjaardagsfeest	huiskamer
33	31/08/87	Jongerenvereniging Augustinus	Leiden	El Cid week	zaal
34	05/09/87	Pieterskerk	Leiden	Leidse uitmarkt	kerk
35	11/09/87	Sancta Maria	Lisse	jubiläumfeest	huiskamer
36	04/10/87	Café De Grote Beer	Leiden	3-oktoberfeest	buitenpodium
37	11/12/87	Studentenvereniging LISC	Leiden	swingavond	kleine zaal
38	23/12/87	Endegeest	Oegstgeest	personeelsfeest	zaal

Uit onze 'Divaz-map' met alles wat je ooit wilde weten over Divaz: de lijst van optredens van 1985-1987

1988

39	12/01/88	De Barakken	Oegstgeest	afstudeerfeest	kleine zaal
40	31/03/88	Endegeest	Oegstgeest	patiëntenfeest	kleine zaal
41	02/04/88	Café De Twee Spieghele	Leiden	swingavond	croeg
42	05/05/88	Café De Tregter	Leiden	swingavond	croeg
43	01/05/88	Pieterskerk	Leiden	Nigaragua-actie	zaal
44	28/05/88	Studentenvereniging Quintus	Leiden	faculteitsfeest	zaal
45	15/06/88	Corinne Waaijenberg	's-Gravenhage	eindexamenfeest	huiskamer
46	18/06/88	Boerderij Woerden	Woerden	eindexamenfeest	buitenoptreden
47	20/06/88	Café 't Keijzertje	Leiden	afstudeerfeest	croeg
48	24/06/88	Café Smits Koffiehuis	Amsterdam	afstudeerfeest	restaurant
49	29/06/88	Endegeest	Leiden	personeelsfeest	zaal
50	08/07/88	Café Mezzanotte	Leiden	Lakenfeesten	waterpodium
51	09/09/88	De Blokhut	Leiderdorp	examenfeest	kleine zaal
52	14/09/88	Café/restaurant De Leidse Salon	Leiden	bruiloft	restaurant
53	17/09/88	Pieterskerk	Leiden	Leidse uitmarkt	kerk
54	25/11/88	De Blokhut	Leiderdorp	afstudeerfeest	kleine zaal
55	08/12/88	RIAGG/BAVO Rotterdam West	Rotterdam	personeelsfeest	kleine zaal

1989

56	07/01/89	Jongerenvereniging Augustinus	Leiden	afstudeerfeest	kleine zaal
57	18/01/89	Café De Tregter	Leiden	Leidse Jazzweek	croeg
58	24/02/89	LVP - Muziekhuis 123	Leiden	officiële opening	klein podium
59	26/02/89	Studentenvereniging SSR	Leiden	afstudeerfeest	kleine zaal
60	01/05/89	Stadsgehoorzaal	Leiden	benefietoptreden	zaal
61	20/05/89	Radio/Televisie Rijnland	Leiden	televisie-opnamen	studio
62	17/06/89	Sociëteit Sanctus Virgilius	Delft	afstudeerfeest	zaal
63	17/08/89	Café Huis de Bijlen	Leiden	El Cid week	buitenpodium
64	18/08/89	Café De Grote Beer	Leiden	El Cid week	buitenpodium
65	19/08/89	Restaurant Westbroekpark	's-Gravenhage	bruiloft	restaurant
66	21/09/89	Café De Grote Beer	Leiden	swingavond	croeg
67	29/09/89	Roeivereniging Njord	Leiden	afstudeerfeest	kleine zaal
68	02/12/89	Petra Versteegen	Hillegom	verjaardagsfeest	kleine zaal
69	15/12/89	Sancta Maria/BAVO	Noordwijk	personeelsfeest	zaal

1990

70	06/01/90	Café Verderop	Delft	swingavond	croeg/zaal
71	10/03/90	Sportschool Aarts	Lisse	swingfeest	kleine zaal
72	27/03/90	Studentenvereniging SSR	Leiden	afstudeerfeest	kleine zaal
73	30/04/90	Cultureel Centrum De Sjelter	Leiderdorp	koninginnedag	kleine zaal
74	11/05/90	Carolien Soeters	's-Gravenhage	bruiloft	kleine zaal
75	18/05/90	Endegeest	Oegstgeest	personeelsfeest	kleine zaal
76	15/06/90	Monique Dijkstra	Oegstgeest	promovendifeest	kleine zaal
77	23/06/90	Medimatica BV	Scheveningen	personeelsfeest	strandtent
78	29/06/90	Guusje en René	Oude Wetering	bruiloft	restaurant
79	01/08/90	Camping Le Voconce	St. Marcellin	camping	terras
80	03/08/90	Place de la Liberation/Mairie	Nyons	regionaal feest	dorpsplein
81	05/08/90	Relais du Comtat/Mr. Gimond	Faucon	dorpsfeest	dorpsplein
82	05/08/90	Haute Ville Vaison-la-Romaine	Vaison-la-R.	wijnfeest	binnenplaats
83	06/08/90	Office du Tourisme	Mormoiron	zomerfeest	dorpsplein
84	07/08/90	Bar Le Glacier/relais du Ventoux	Bedoin	croegenfeest	terras
85	08/09/90	Bar Le Central/Bar Le casino	Vaison-la-R.	croegenfeest	terras
86	09/08/90	Route des Ecoles/Pierrot et Erica	Mormoiron	Divaz-feest	binnenplaats
87	14/09/90	Sociëteit Rotterdam	Rotterdam	afscheidsfeest	kleine zaal
88	22/09/90	Willie Voorn	Leiderdorp	examenfeest	kleine zaal

Uit onze 'Divaz-map' met alles wat je ooit wilde weten over Divaz: de lijst van optredens van 1988-1990. Na 6 jaar stond de teller met optredens op 88 met aansprekende en spraakmakende optredens in veel café's, studentenverenigingen, kleine podia, een live televisieoptreden en tournee in Zuid-Frankrijk

27. IDEA 1

We zitten nog steeds in 1985. Het zijn opnamen uit november van dat jaar. Kant B bevat opnamen uit augustus 1987. Het tapeje heet ook 'Then there were seven'. Vanaf 1987 (of eerder?) waren we met z'n zevenen. Met Saskia Ras. En natuurlijk met Wim. In mijn herinnering had Wim ons ook bij het optreden van de Leidse Uitmarkt op 14 september 1985 al gezien. De foto's van dat optreden zitten in de fotorubriek van de blog. We speelden op die zaterdag van 16.45 tot 18.30. Bijzonder tijdstip. Bijzondere duur. Was het niet zo dat de Uitmarkt juiste furore maakte met hele korte optredens van zo'n 15 à 20 minuten van bekende artiesten die zich het aankomende seizoen in theater, podium of schouwburg zouden laten zien? De Leidse Uitmarkt was volgens mij een relatief nieuw fenomeen. Naar Amsterdams voorbeeld, waar ze in 1978 met een Uitmarkt waren begonnen. Misschien was het in Leiden nog even zoeken naar een vorm, naar artiesten.

Wij stonden op het podium van de Pieterskerk als afgevaardigden van de Leidse Vereniging van Popmuzikanten. Opgericht in 1980 om het gebrek aan oefenruimten op te heffen. Er waren voor popmuzikanten maar weinig mogelijkheden om te oefenen in Leiden. Bands oefenden in garages (zo ben ik zelf ook begonnen, in Waldeck, in Den Haag), schuren (dat was meer voor buiten de stad) en oefenruimtes bij studentenverenigingen (zoals Augustinus en Catena). Wikipedia vertelt dat na een artikel in het Leids Dagblad van Herbie and the Gang (een soort samentrekking van

Herbie Hancock en Kool & The Gang lijkt mij) muzikanten door de gemeenteraad wat serieuzer genomen. Arthur Schouten en Michel van der Putten waren de drijvende krachten achter de oprichting van de LVP. Ik herinner me vooral het 12,5-jarig bestaan van de LVP goed: we waren een van de bands die optraden in het LVC. En die met een nummer stonden op De koperen ploert, de jubileum-CD. Die zit denk ik nog ergens in een van de dozen op zolder. Ben benieuwd wat onze inzending is geweest. En hoe we afstaken tegen alle heavy metal-bands die ons flankeerden. Kan best geweest zijn dat de LVP dacht dat we met onze vriendelijke uitstraling en vrolijke nummers een mooi uithangbord waren voor de LVP.

Met het opnemen van Idea 1 hoor ik dat ik me vergis over onze bezetting. Vanaf de eerste maten zijn de conga's van Saskia hoorbaar. Dat was dus in november 1985. Geen idee meer hoe Saskia bij de band kwam. Via Loek? Idea 1 is later een nummer geworden. De titel schiet me niet meer te binnen. Het nummer komt zeker de aankomende weken langs. Bij Idea 2 krijg ik de associatie met de Blue Bossa. Een vroeg jazz-nummer van ons? Dat heeft in elk geval nooit de status van nummer bereikt. En Idea 3 verrast me vanaf de eerste maat. Dat is mooi geen eigen idee! Het moet even op gang komen, maar dan hoor ik Van Morrison (George Ivan Morisson) met het nummer You've gotta help me. In de biografie Listening to Van Morisson citeert Greil Marcus: "I've transcended myself", Van Morisson shouted at one point; here he was back in the pit, switching back and forth between his harmonica and the words of the song, long, harsh, overblown, pure sleazy 1967 Fillmore Auditorium white blues but the feeling of

blood on the floor just the same, Dennis Hopper reciting Roy Orbison's rewrite of the song, "In Dreams", in Blue Velvet ("In dreams – I walk with you – In dreams – I talk – to you"): "When you walk, walk with me – when you talk, talk to me! You gotta help me – I can't do it all by myself!". Morisson wasn't asking the crowd for encouragement, as most singers would do with this song [...] Morisson's plea was aimed at someone, or something much harder to reach".

You've gotta help me was geen nummer van Van Morisson. Maar van wie wel? Dat was even een zoektocht op het wereldwijde web. Sonny Boy Williamson II blijkt de componist (<https://www.youtube.com/watch?v=QPep3M-NqFo>). Samen met Ralph Bass (producer van onder andere Muddy Waters) en Willie Dixon (Little Red Rooster). Al snel gecoverd door Ten Years After (1967), Cuby + The Blizzards (1969, gisteren nog een LP van gekocht: het afscheidsconcert op dinsdag 15 januari 1974 in NOS-studio 3 in Hilversum (zonder Help me, maar met Johnny B. Good) en Van Morisson dus (in 1974, op z'n live-LP). In het lijstje met bands die het nummer hebben gecoverd (<https://secondhandsongs.com/work/9791/versions>) mag dus ook Divaz komen. In november 1985. Interessant detail: in 1967 en 1968 toerde Cuby and The Blizzards samen met Van Morisson. Ook al viel de band in 1967 kort uit elkaar, omdat Herman Brood een gevangenisstraf moest uitzitten voor het bezit van narcotica ("Dope sucks", zou ik zeggen en dat deed Brood ook op Shpritz in 2:06). In 1969 werd Brood definitief uit de band gezet door aanhoudend drugsgebruik. Dat heeft ie nog weten vol te houden tot 11 juli 2001.

Boven: de voorkant van de Uitmarkt-folder. Onder: de Pieterskerk in Leiden

28. AGAIN

Je hoort ons tijdens de opname werken aan het nummer. Met aanwijzingen over de akkoorden en overgangen. De typische Chris-tekst is dan nog niet af. Sterker: de tekst is volledig anders (zie het einde van de blog voor de uiteindelijke tekst). Behalve dan “Again I tell myself” en “Again, again, again”. Maar de sfeer is er al helemaal. Als ik het me goed herinner hebben we het nummer niet meer gespeeld na het vertrek van Chris.

De opname begint met een gesprek over een fretloze bas. Tussen Peter en Chris. “Hij wordt dan veel minder statig, maar wel plechtig. Gaat meer huilen”. Chris: “Oh, dat is een fretloze bas”. Je krijgt ook de indruk dat Peter met een fretloze bas speelt. Of is het een chorus? Ik denk het laatste. De fretloze bas komt pas jaren later. Als een van de pronkstukken in de collectie van Peter. Een Jaco Pastorius. Een fretloze bas blijft een geweldig gespreksonderwerp. Net zo als Jaco Pastorius. De Paganini van de basgitaar. Ik herinner me hem vooral of voor het eerst van Don Juan's Reckless Daughter van Joni Mitchell uit 1979. Overture – Cotton Avenue. Na 1.45 begint de bas. Maar ook het tweede nummer: Talk to Me. Daar zitten we maar een paar jaar achteraan. Een zingende bas die de muziek draagt en tegelijk de melodie vormt. Eigenlijk is Joni Mitchell niet meer nodig (niet serieus bedoeld, ik ben een fan).

Saskia komt vervolgens met een opmerking over een trompet: “Ik zit aan een trompet te denken”. Loek doet gelijk een imitatie-trompetsolo. Hij is meester in de

imitatie-trompetsolo's. Ik zou zeggen: de Miles Davis van de imitatie- trompettisten. En vraagt als drummer vervolgens: “Moet het vierkwarts, driekwarts of tweekwarts zijn”. Daarna: even een eerste paar maten proberen. En dan Chris: “Mooi. Ja mooi, hou die A gewoon aan”. We vallen even stil. En dan weer Chris: “We gaan er niet aan werken, hè”. Mark: “Effe nog een keertje spelen”. Loek vangt dat op: “Effe nog één keertje spelen”. Chris: “Wordt vastgelegd thuis. Helemaal uitgewerkt. Wordt dan gebracht voordat ik kom op de repetitie. Iedereen wordt dan verteld, zo zit het in elkaar”. Saskia: “Met een blaadje met alle tekst”. En als laatste Chris: “Dan deserteer ik”. Een vooruitwijzing naar zijn vertrek bij de band? Dat had nog wel wat voeten in de aarde. Maar dan zijn we jaren verder. De tweede helft van de jaren tachtig ligt nog aan onze voeten, wachtend op onze komst. Bijvoorbeeld bij de Leidse Uitmarkt. Enig napluiswerk leverde op dat we van 1985 tot en met 1988 – 4 jaar achter elkaar! – op de Uitmarkt hebben gespeeld. In de Pieterskerk. Waar we uiteindelijk 5 keer speelden. De vijfde keer was bij als opwarmer voor een actie voor Nicaragua, waar de betogers om 24.00 uur vanuit de Pieterskerk vertrokken naar Den Haag voor een wandeldemonstratie. Een toevallig gekozen datum? Of de Dag van de Arbeid. Het was in de nacht van zaterdag op zondag dat er gelopen werd. Het was ook het jaar dat Leiden een stedenband aanging met Juigalpa in Nicaragua. En het is de dag dat de maximumsnelheid in Nederland werd verhoogd naar 120 km/uur. Dat heeft dan – in retrospectief – 32 jaar geduurd. Het is Again 100 km/uur. Voor de liefhebbers de integrale tekst:

More than a hundred times, I've drawn the lovely picture in my mind as I can not stop.

Again and again I tell myself to stop going that same old
ground again
To stop hoping for a miracle (in this modern age)
The love that I longed for has led me far astray
But I will be back on my track. Again, again, again

More than a thousand times I've seen you coming back
into my arms but I know it's just a dream.
And again and again I tell myself to get my eyes on the
road get my eyes on the facts

And to get up when I feel like sinking
Again I fool myself the way that only fools in love can do
'cause in love, you know we lose ourselves.
And again I hurt myself. When I'm reading in your voice
The signs that I so much want to hear.

Words by C. Bernasco & Music by C. Bernasco and P.
Schuitemaker
© 1985. Published by Divaz Publishing Corporation,
Leiden.
All Rights Reserved. International Copyright Secured.

AGAIN

Couplet E-7 | D6 | E-7 | D6 | C | C- | B-7 | B- | (2x)
E-7 | D6 | E-7 | D6 | C | C- | B-7 | B |

Refrein C | C | A-7 | A-7 | Bm | C | E- | C | C- |

① C-7 (4ma) | D-7 | C#-7 | G-7 | C-7 |

② A# G# G G# A# G# G (2x)

③ F-7 | D# | D G C-7 | (2x)

Originele handgeschreven akkoordenschema van Again

29. YELLOW ROSES

Het was even zoeken. Volume 6 van het Divaz hitarchief ontbrak in de koffer met cassettes. Bleek in de kamer van Ritse te liggen. Maar eens navragen wat het bandje daar deed. Hij heeft geen cassettedeck. En nostalgie zal het ook niet zijn. Ritse is echt van de post-cassettedeck-tijd. Op wonderbaarlijke wijze bevat Volume 5 opnamen uit 1985 en 1987. Vandaar de titel: “Then there were seven”. Maar die waren er in 1986 nog niet. Toch? Goed. Zover de chronologie voor de liefhebbers. Volume 6 is een eerste proeve van kunnen. Het is als de twee sets van één optreden. We spelen de nummers voor een deel achter elkaar door. Waarschijnlijk ook in één repetitie opgenomen. De nummers die we spelen hebben echt vorm gekregen. Dat begint bij Yellow Roses. Het nummer is af. Met arrangementen, rifjes en versieringen. En als je het nummer hoort, vraag je je af waarom déze cassette niet “Then there were seven” heet. Wim is erbij! Eerst valt het niet op. Je hoort de saxofoon. En je denkt eigenlijk niets. Het klinkt Divaz. Heel natuurlijk. Totdat je je realiseert dat dit de eerste opname is met Wim.

We praten over maart 1986. Dan hebben we volgens mij al optredens met z'n zevenen achter de rug. Ben benieuwd of Wim nog weet wat zijn eerste optreden is. Misschien Café De Stip in Amsterdam op 24 januari 1986. De Barakken op 1 februari. De Sjelter in Leiderdorp op 22 februari. Of was het eerste optreden bij roeivereniging Nereus in Amsterdam op 8 maart? Dat zijn de optredens tot en met maart van dat jaar. De Stip was het café van ‘the band next door’. Kon me bij het

schrijven van die blog niet meer de naam van het café herinneren. Het was dus De Stip. Bestaat nog steeds. Zit aan de Bloemgracht in Amsterdam. Tenminste, als dat hetzelfde café is. Hoe zit het dan met het verhaal van Hans Dulfer?

Het optreden in Amsterdam in De Stip is tijdens een koude winter. Ik herinner me nog de Elfstedentocht van 26 februari 1986. Waren Loek en ik niet bij de finish van Evert van Bentum? Of was dat het jaar ervoor? Eigenlijk zaten die twee Elfstedentochten te dicht op elkaar. Dan ga je ze door elkaar halen. Het gebeurde maar één keer eerder dat de tocht der tochten het volgende jaar werd herhaald: in 1940, 1941 en 1942. In elk geval had het in de weken ervoor stevig gevoren. Het zal koud geweest zijn in Amsterdam, De Barakken en De Sjelter. Aan het optreden bij Nereus – de ergste kou was voorbij, maar het was nog steeds maar 2 graden koud; roeien zal er niet in hebben gezeten voor de Nereusianen, staat mij ook niets van bij – zit voor mij de anekdote vast over mijn broer Maurits. Hij was er toen al bij als onze geluidsman en lichttechnicus. Dat zal ook een van de eerste keren zijn geweest. Tijdens het optreden vond Maurits – hij lette goed op de balans van het geluid in de zaal – dat mijn gitaar te zacht stond. Zelf vond ik – op het podium – dat ik hard genoeg stond. Dat leidde tot een soort slapstick, waarbij Maurits mijn versterker steeds iets harder draaide, waarna ik ‘m tussen de nummers in weer zachter zette. Ik weet niet meer waar het eindigde.

Bij het ophalen van dat soort herinneringen realiseer je je wat een bandgeschiedenis er achter ons ligt. En wat jong we waren. De foto's laten dat ook mooi zien. Ik zal er weer wat van 1986 opduikelen. Naast dat ik nog wat

(wilde) haren op de foto's heb, valt op dat mijn gitaar hoog hangt. Het kan eigenlijk niet hoger. Ik kan als een violist met mijn kin op de gitaar rusten. Met B.B. King als voorbeeld? Of meer als een soul of funk-gitarist? Alhoewel daar ook grote verschillen in gitaarbandlengte zitten. Dit in tegenstelling tot de gemiddelde rocker of hard-rocker. Die hebben over het algemeen verlengde gitaarbanden om zo de gitaar bijna op de grond te hebben hangen. Zoals Slash van Guns N Roses. Ideaal om met je armen te zwaaien en met elke zwaai een akkoord aan de slaan. Je hebt wel lange armen nodig. Eigenlijk is het zo bedenk ik me, dat hoe meer je met distortion speelt, hoe lager je de gitaar hebt hangen. Op je knieën, onder je knieën. Ik kan me het ook van de Ramones herinneren. Die kwamen in een eerdere blog al langs: voorlopers van de punk. Jimi Hendrix had zijn gitaar weer niet zo laag, maar was ook geen rocker. Keith Richards heeft zijn gitaar al wel wat lager. Net boven de knieën zou ik zeggen. Angus Young van AC/DC heeft de gitaar weer verrassend hoog. Die woont trouwens om de hoek bij mijn vader in Aalten. Vraag ik me altijd af hoe ze dan refteren met de band (als ze dat nog doen). Elke vrijdag met het vliegtuig naar Australië? En zaterdag terug? Dat zijn nog eens reistijden. Of gebeurt er eigenlijk niets meer sinds ze in 2016 hun laatste tour hadden. Of via Zoom? Je weet het nooit. Op het internet is te vinden dat er in het Aaltense huis een mooie opnamestudio in de kelder zit.

Young is overigens niet de enige muzikant met internationale allure in de Achterhoek. De Amerikaanse soulzanger Arthur Conley woonde en stierf in Ruurlo. Sweet soul music was van zijn hand. Samen met Otis Redding geschreven. Komt James Brown ook nog in

voor: "Spotlight on James Brown, y'all. He's the king of them all, y'all". Grappig, bijzonder of ijdel dat in het nummer Otis Redding zelf wordt genoemd. In het couplet voor James Brown: "Spotlight on Otis Redding now. Singing fa fa fa fa fa fa fa fa". Zo lijkt de Achterhoek een goede voedingsbodem voor het tweede deel van internationale muziekcarrières. Staan wij ook aan die vooravond met onze Borculose zangeres?

Een van de optredens in De Grote Beer in Leiden tijdens Oud en Nieuw 1986/1987. In de uitnodiging de aankondiging dat De Grote Beer gaat verhuizen van Rembrandtstraat nummer 15 naar nummer 27. We spelen van 01.00 tot 03.00 uur. De Nieuwjaarsmiddag (12 uur later!) spelen we in Café De Zevende Hemel aan de Oude Vest in Leiden. Op de linker bladzijde met de klok mee: Peter, Saskia, Mark, Saskia en Loek. En op de rechter bladzijde: Wim en Chris (links) en Tonnie (onder). Op de vorige bladzijde: Wim.

30. SUMMERTIME EN READ ME LIKE A BOOK

Summertime. Op het moment van schrijven van deze blog is het 26 juni. De langste dag is net voorbij. De zomerhitte is zinderend. De mussen vallen dood van het dak. Of om met Nicolaas Beets te spreken: “Het was een brandendheete vrijdagachtermiddag in zekere Hollandsche stad [MW: lees Dieren]: zoo heet en zoo brandend, dat de mosschen op het dak gaapten, 't welk, op gezag der Hollandsche manier van spreken, de grootste hitte is, die men zich voor kan stellen.”. Dat was in 1839. Toen vielen de mussen nog niet dood van het dak, maar gaapten ze. Pas later zijn ze van de hitte dood van het dak gaan vallen. Tenminste, de Vogelbescherming ziet dat niet snel gebeuren. “Mussen broeden onder dakpannen en daar kan het flink warm en benauwd worden. Als de temperaturen hoog oplopen, dan kunnen we ze zelfs zien gapen. Met de vleugels wijd gespreid zitten ze met de bek open om zoveel mogelijk warmte kwijt te raken”.

Ik laat mijn gedachten gaan over de optredens van Divaz in extreme hitte. Als eerste komt de Franse tournee naar boven. Dat was weliswaar pas in 1990. Maar het was er wel heet. De anekdotes van die tournee laat ik tot het moment dat we ook met de opnames in 1990 zijn aangekomen. Behalve deze. Onze strategie om in Frankrijk optredens te krijgen, was om zoveel mogelijk cafés langs te gaan en te vragen of we die avond (of later in die week) konden optreden. Zo kwamen we in Vaison-la-Romaine (Vasio Vocontiorum, zoals de tijdgenoten van Asterix en Obelix het noemden), in de hoge oude

stad op de heuvel aan de zuidkant van de Ouvèze. We zaten tijdens de tournee ook op een camping aan de Ouvèze. Camping La Voconce in Saint-Marcellin-lès-Vaison. Onze aanpak, het was geen strategie, was om na het uitslapen op pad te gaan en op het heetst van de dag onze ronde te maken langs de cafés.

In Nederland deden we dat altijd 's-avonds: om de paar maanden planden we een optreed-werf-avond. We waren weliswaar dapper, maar niet zo dat we direct op de kroegbaas afstapten. Onze strategie, in Nederland was het wel een strategie, was om bij het nuttigen van een of meerdere biertjes, eens rustig het café of de kroeg in ons op te nemen. Was er voldoende ruimte voor een band, sprak het publiek ons aan, zagen we posters van andere optredens, etc. Op enig moment trok een van ons dan de stoute schoenen aan en wierp aan de bar de vraag op of er interesse was in een optredens. We hadden weliswaar geen demo, maar wel visitekaartjes (en later ook een folder). Die lieten we dan achter. Onze aanpak was om per avond drie kroegen te bezoeken. Iets wat we vrijwel nooit haalden. Soms bleef het bij één kroeg, een enkele keer werden het er twee. En zelden werden het er drie. Ik kan me ook herinneren dat we vaak in dezelfde kroegen kwamen: De Tregter, De Duke, De Twee Spiegheles, De Burchtsociëteit, Café In de oude Marenpoort, De Spons, Barrera, De Uyl van Hoogland. En later Annie's Verjaardag, Het Huis de Beilen (waar we buitengewoon goeie connecties hadden, maar nooit binnen hebben opgetreden). En natuurlijk De Kleine Beer. Later De Grote Beer. Waar we in de jaren tachtig zo'n beetje de huisband waren bij Ruud Kenter. En waar we ons in de loop van de jaren elke vrijdagavond door kilo's zouten stokjes heen hebben gewerkt. Het was

repeteren tot een uur of twaalf of één. En daarna naar de Kleine Beer om na sluitingstijd nog uren te blijven hangen.

Dat gebeurde ons ook bij het optreden in Vaison-la-Romaine. We traden op aan de voet van het grafelijk kasteel, boven in de oude stad. Het was een buitenoptreden tijdens een feestavond (geen idee ter gelegenheid waarvan), waarin de Vaisonianen aan lange tafels zaten. Pizza etend (dat was dan wel wat minder Frans), terwijl er een oneindige hoeveelheid rode wijn werd geschonken uit grote 50-liter vaten. Onze muziek viel meer dan in de smaak, waar de wijn aan kan hebben bijgedragen. En de temperatuur die ook gedurende de nacht onveranderd hoog bleef. We speelden door totdat er geen gasten meer waren. Voor ons stonden nog de grote gedekte tafels. Er was geen moeite meer gedaan

om af te ruimen. En op de tafels stond nog één 50-liter vat met een restje wijn. We besloten om het vat als aandenken mee te nemen en op de camping nog een afzakkertje te nemen. Het vat hebben we na onze tournee meegenomen naar Nederland. We hebben er een aantal jaren geen afscheid van kunnen nemen. Maar op enig moment, het zal geweest zijn ten tijde van het afscheid van de lichtinstallatie, is ook het Vaisonianse wijnvat verdwenen. Maar niet de herinnering aan de oude stad en het optreden waar wij degenen waren die op een zomerse nacht waar de temperatuur niet onder de 25 graden kwam, de stadspoort achter ons dichtdeden en via de Romeinse brug terugreden naar ons base camp.

Een vooruitblik naar 1990 en onze Zuid-Franse tournee in de Vaucluse. Links een foto van de lange tafels met gasten tijdens een optreden op een feestavond in de haute ville van Vaison-la-Romaine op 5 augustus 1990. Een bijzondere plek om te spelen, waar wij aan het einde achterbleven met het 50-liter vat rode wijn (en dat niet lieten staan). Geen belemmering voor Wim om later een halve marathon te trainen van Bedoin naar de top van de Mont Ventoux

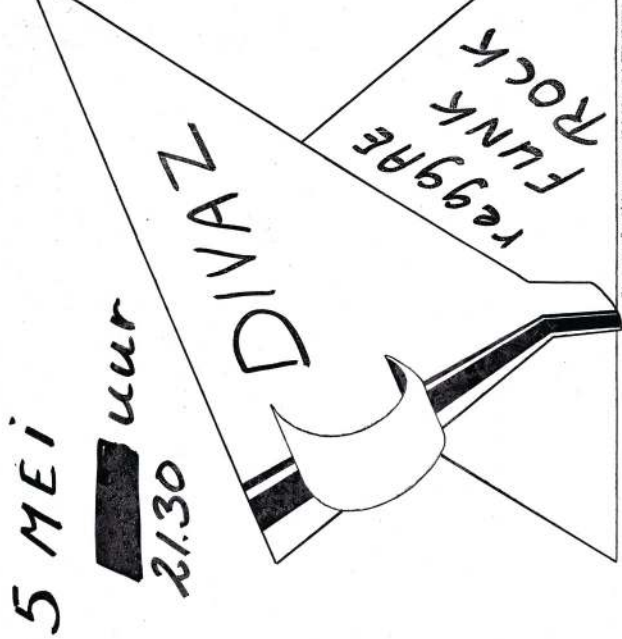

Foto boven: ons podium tijdens het optreden in de haute ville van Vaison-la-Romaine. Foto onder: overzicht van de optredens tijdens de Franse tournee in 1990

FRANSE TOURNEE DIVAZ 1990

01/08/90	Camping Le Voconce	St. Marcellin	camping	terras
03/08/90	Place de la Liberation/Mairie	Nyons	regionaal feest	dorpsplein
05/08/90	Relais du Comtat/Mr. Gimond	Faucon	dorpsfeest	dorpsplein
05/08/90	Haute Ville de Vaison-la-Romaine	Vaison-la-R.	wijnfeest	binnenplaats
06/08/90	Office du Tourisme	Mormoiron	zomerfeest	dorpsplein
07/08/90	Bar Le Glacier/Le relais du Ventoux	Bedoin	croegenfeest	terras
08/09/90	Bar Le Central/Bar Le casino	Vaison-la-R.	croegenfeest	terras
09/08/90	Route des Ecoles/Pierrot et Erica	Mormoiron	Divaz-feest	binnenplaats

DE TREGTER

"de tregter" café, harenstraat 1 Leiden, tel 071-121752

Afbeelding boven: poster van café De Tregter aan de Witte Singel met aankondiging van een optreden op 5 mei 1988

Afbeelding rechts: reclame in een Leidse krant voor de Jazz-kroegentocht op 18 januari 1989 met een optreden van Divaz in (weer) De Tregter tussen optredens van onder meer Hans Dulfer (Café Bristol) en Kaz Lux (Café Schurmann+Esser)

JAZZ kroegentocht

Veronica BAR
woensdag
LIVE-MUZIEK
Trio Wim Kegel & Aelfje de Blonjé
Bezoenmarkt 14, Leiden
tel. 134852

The Duke
For Friends Only
Jazz-Café
LIVE ENCE MUZIEK
Oude Singel 6 - Leiden
Telefoon 071-121752

CHEERS
Dinsdag 11
Tel. 071-121070
**HARRY'S JAZZ AND
BLUES BAND**

Scarlett
Sjime Mare &
Telefoon 152114
BART'S HOT CLUB

KAZ LUX JAZZ
Café-Schurmann + Esser
Hogewoerd 16
Tel. 071-141839

de WWW
Vrijdag 9
Tel. 071-125000
**CAPTAIN
DOE-
DOE**

DE BLAUWE KREIGER
Ploeterkerkvoorsteg 24
Tel. 071-121091
COOKER'S HOT FIVE

EETCAFÉ
Nieuwstraat 13
Tel. 071-125039
The Jazz Rock Five
met o.a.
CHRIS, ART, NIÇO en AAG

**Café-Braserie
HET HUIS
DE BULEN**
Mouwer 68
Leiden
Tel. 071-125471

THE JAZZ
De Blinnenvestgracht 19 - 071-125223
Sweetwood Dixie Stompers

DE TREGTER
Harenstraat 1
Leiden
Tel. 121752
**DIVAZ
LATIN
SWING**

**LINEA
RETTA**
Cocktail Bar
Oude Vest 41
Tel. 071-121069
**THEO
BEUKER
KWARTET**

**HANS DULFER
Café Bristol**
Nieuwe Bezoenmarkt 34

SWINGING CRASH (12 pers.)
Café-restaurant
**KOETSJENS
de "Burcht"**
Burgsteeg 13 - Leiden - 071-12.16.88

**IN DE OUDE
MARENPORT**
Lange Mare 35
Tel. 071-143215
**Rob Hoeke's Boogie &
Blues Band**

31. YOUR NAME

Your Name. Precies een jaar na de eerste opname. Hetzelfde nummer. Maar dan trager. Uitgewerkt. Gearrangeerd. Spannender. En met saxofoon en percussie. Meer gedragen. Dynamischer. Wel een typisch nummer uit de jaren tachtig. Veel verschillende stukken. Een aaneenschakeling van tempo- en sfeerwisselingen. Licht en zwaar. Mineur en majeur. Hard en zacht.

Grappig. Wim stelde pas geleden voor een nummer van Charlie Puth te spelen. Die heeft ook een nummer met bijna dezelfde titel geschreven: Know Your Name. Wel een tekst met een hele andere strekking: "Cause you're all that I need in every single way. Girl you got me love sick and your beauty is to blame. If you knew how I felt cause you never feel the same. Never been acquainted. I just need to know your name. Girl I just need to know your name". Charlie staat met Know your name nog aan het begin van zijn imaginaire relatie. Chris staat met Your name aan het einde: "There is not a thing I can do to forget your name. I give my home to loose your name". Somberheid troef.

Het waren dan ook de jaren tachtig. Gestart met een oliecrisis in 1979. En afgesloten met de val van de muur in Berlijn in 1990. Met de opkomst van graffiti. Ons Divaz-doek is daar eigenlijk ook een mooi voorbeeld van. Hing elk optreden achter Loek. Het was onze handtekening. Reserveerden we voor onze eigen spullen, niet voor de openbare ruimte of treinstellen.

Divaz was here. In plaats van Kilroy was here. Die laatste zie je trouwens niet zo vaak meer. Zal wel ingehaald zijn door de tijd. De jaren tachtig. Waren dat niet de jaren van de verloren generatie. De jongeren die werden opgeleid voor werkloosheid. Ondanks de VUT, waarmee je vanaf 60 jaar met pensioen kon. Met behoud van salaris en pensioen. Dat werd dan wel weer betaald door degenen die wel doorwerkten. Niet door de jongeren. Die kwamen niet aan het werk. Zelfs niet door de VUT. Er was niet alleen een gebrek aan werk, maar ook aan woonruimte. Een wonder dat we allemaal een dak boven ons hoofd hadden. Kraken had gekund, maar was niet nodig. Wel gemeengoed. Er stonden genoeg panden leeg. Ook in de Leidse binnenstad. Wonen in het centrum was enorm uit. Je woonde in een buitenwijk, niet in oude meuk in het centrum. Het kan verkeren.

Ik weet niet of wij ons in 1986 daar al veel mee bezighielden. Eerst maar eens zien om de volgende jaren al lerend goed door te komen. Eerder noemde ik al het optreden bij Nereus in Amsterdam op 8 maart 1986. Dat viel in goede aarde: we konden op 25 april optreden bij het studentencorps in Amsterdam bij een dispuutsfeest. Tonnie wist vast wat het betekende, zo'n feest. Ik had daar niet echt een idee van. Maar met 23 ben je nog lang niet te oud om te leren. Ik herinner mij een mooi pand aan een van de Amsterdamse grachten waar we aan het einde van de middag aankwamen en onze spullen opstelden. Ergens in het begin van de avond begon het feest, dat – weer in mijn herinnering – uitsluitend bezocht werd door de mannelijke leden (of waren er alleen mannelijke leden bij deze vereniging?). De mannen stonden allemaal met hun rug naar ons toe, gezicht richting de bar waar het bier werd getapt.

32. SHE'S GOT TO BE/CLEANING THE HOUSE

Soms vallen kwartjes heel laat. Ik heb me nooit gerealiseerd dat She's go to be en Cleaning the house hetzelfde nummer was. Of waren het twee nummers die aan elkaar geplakt zijn. Het klinkt als twee nummers. Op deze tape heet het nummer nog She's got to be. Later alleen nog maar Cleaning the house. Was er niet een nummer van Van Morrison in die tijd met ongeveer dezelfde titel. Of was het dezelfde titel? Cleaning Windows was het. Van het album Beautiful Vision uit 1982. Dat was toch vier jaar eerder. Met klassiekers als Dweller on the Threshold en She gives me religion. Opgenomen in Sausalito bij San Francisco. Volgens mij een studio met garantie op succes als je de lijst van de albums bekijkt die daar zijn opgenomen. Rumours van Fleetwood Mac, Songs in the key of life van Stevie Wonder, For You van Prince en Supernatural van Santana. En ik zie dat ook de Dave Matthews Band twee albums heeft opgenomen. Vermeldenswaard, omdat ik op dit moment een nummer van hen heb opstaan: Virginia in the Rain. Dat is twintig jaar na hun opname in Sausalito.

Sausalito was in 2008 de eindbestemming van een fietstocht vanuit San Fransisco met de jongens. Ik herinner me nog goed de oversteek over de Golden Gate Bridge, de fietstocht langs de kust toen we aan de overkant van de San Francisco Bay waren aangekomen. We kwamen eerst langs een galerie met kunst van Dr. Seuss (The cat with the hat), uitermate interessant voor de jongens. En een paar honderd meter verder bij de

Plant Studio's. Gesloten, dat dan weer wel. Ik lees net op Wikipedia dat ze tot 2008 operationeel zijn geweest. Dat was vast tot een paar weken voordat wij langskwamen. Enfin, met Divaz hadden we ons tweede album al afgeleverd en waren we nog niet toe aan nummer 3 ('33'). Het tweede album was overigens ook opgenomen bij een illustere studio: Holland Spoor van Rob Rehorst. Rob overleed kort na onze opnamen. De studio blijkt – even gegoogled – overgenomen te zijn door Chris Muller. De studio was aangeraden door Marcel van de Lans (in het filmpje 'The making of The thin line' wordt hij geïntroduceerd als 'the producer'). Het waren ook de Golden Earring(s) die hier een album hadden opgenomen. De VPRO heeft in augustus 2019 aandacht besteed aan de studio (<https://3voor12.vpro.nl/lokaal/den-haag/artikelen/overzicht/2019/augustus/HollandSpoorStudios.html>). Daar wordt het verhaal van The Earring nog eens bevestigd door Chris Muller: "Het verhaal van The Earring waar ik zojuist naar verwees is wel een mooi voorbeeld van hoe deze studio zijn waarde heeft bewezen. Die gasten kwamen eerst hier om wat demo's op te nemen, totdat iemand zei dat dit precies de sound was die ze al tijden zochten." Chris lacht. "Toen hebben ze veel meer van de plaat hier opgenomen en in hun eigen studio nog wat aanpassingen gedaan. Sommige opnames van hier hebben de plaat gehaald.", vertelt Muller met gepaste trots." Ik meen dat het ging om een akoestisch album van The Earring, maar het verhaal vertelt niet welk album (de jaren negentig waren wel de tijd van de akoestische albums, denk aan de Twee meter sessies: de volumes 1 tot en met 10 werden uitgebracht tussen 1991 en 2001).

Verrassend is dat in de google-tocht naar Holland Spoor

ook onze 'The making of' tevoorschijn komt op Youtube: https://www.youtube.com/watch?v=yDXuDwsp_TQ.

Gepost door MarsiesVideos met 212 weergaven. Zoveel hebben wij er zelf niet gehaald. Marsies heeft de volgende tekst toegevoegd: "Popgroep Divaz maakt studio-opnamen in de Haagse Holland Spoor studio onder leiding van producer Rob Rehorst (RIP).

Opnameperiode 2002 tbv CD produktie door de Haagse ML sound recording studio. De opnamen werden op harddisk vastgelegd en zijn later digitaal afgemixed door producer Marcel van der Lans (ML studio)".

Terug naar She's got to be. Was Santana niet degene die een nummer had met (ook) twee titels. Tenminste dat komt bij mij boven: Europa/Earth's Cry Heaven's Smile). Heb even geen andere voorbeelden bij de hand. Ook weer interessant wat Wikipedia erover heeft te zeggen, zeker als het gaat om het vermogen van Carlos Santana om de akkoorden te vinden bij zijn solo's: "Toen hij in Engeland op tournee ging met Earth, Wind & Fire, speelde hij het nummer weer en Coster hielp hem met de akkoorden van het nummer. Hier werd de titel veranderd in "Europa (Earth's Cry Heaven's Smile)". Het nummer maakt gebruik van de kwintencirkel op vrijwel dezelfde manier als de jazzstandaard "Autumn Leaves". De coupletten eindigen om en om met een Picardische terts [grote terts in het slotakkoord van een nummer dat verder in een mineurtoonsoort staat]".

Overigens wordt betwist of het een originele 'Santana' is. De Chileense band Los Angeles Negros hadden zes jaar voordat Santana het nummer componeerde al een vergelijkbaar nummer (met zang): Y Volveré. Wat weer een cover was van het nummer van Alain Barrière:

Emporte-moi. Een echte Franse chansonnier à la Brel (die natuurlijk Belgisch was). Santana speelde het nummer voor het eerst tijdens een gezamenlijke tournee met Earth, Wind en Fire in 1975.

Toch weer afgedwaald. She's got to be is een bijzonder nummer. Niet alleen omdat de delen zo verschillend zijn (het zijn inderdaad net twee of drie nummers), maar ook omdat het sophisticated klinkt. Smooth. Zeker het begin tot en met de solo van de saxofoon. Daarna terug naar het couplet. En dan stukt het. We beginnen opnieuw. Nog steeds Cleaning the house. She's got to be hebben we nog niet gehoord. Tot opeens: She's got to be on her own now. We zijn dan halverwege. Het is een brug. Of toch niet: aan het einde van het nummer komt het nog een keer terug.

In december 1986, dan zijn we bij het Divaz hitarchief Volume 10, komt het nummer terug. Sterker: Volume 10 heeft als titel 'Cleaning the house'. Volume 10 eindigt met een interview bij Radio Rijnland op 30 december 1986, inclusief de voorbespreking van het interview.

33. CANTARÉ

Ik zal zingen. Cantaré. Dat is weer heel wat anders dan She's got to be. Of Read me like a book. Op het eerste gezicht niet echt een Divaz-nummer. Na een wat gezapig begin – of moet ik zeggen 'easy listening' – komt het favoriete refrein na een (weer) somber begin: "If I run out of love and love is running out of me. If I am in the deepest dark and it seems I won't ever be free" komt "I stand up and sing a song and let the music take us along". En dan het refrain: "I could be her lover, I could be her child, I could be her mother, every once in a while". Na elk zinnetje zingen we dan met de hele band "Cantaré". En met een dwingende toetsenpartij van Tonnie.

Op 7 juni 1986 spelen we in het Poortgebouw in Rotterdam. Ik schreef er eerder al over: een gelegenheid waar Epiloog enorm goed tot z'n recht zou zijn gekomen. Het was een kraakpand, er was een festival, de bands waren een ideale doorsnede van new wave en punk. Volgens mij kwamen we er terecht via Leo, de broer van Wim. Hij verzorgde er het geluid. En hij had vast aanbevelingen gehoord van Wim over onze new wave en punk-kant. Dan hadden we er prima op onze plek geweest. Aan de andere kant: het was een evenement dat in het teken stond van Nicaragua, daar paste latin-muziek natuurlijk uitstekend bij.

Gegeven dat we in maart 1986 Cantaré al op de band hadden staan, hebben we ongetwijfeld het nummer opgenomen op onze setlist. Er staat me bij dat onze

muziek een verrassing was voor de bezoekers. En ik kan me niet heel veel publiek herinneren. Overigens kan ik me ook geen andere bands herinneren. We hebben ongetwijfeld bijgedragen aan de latin-touch van het evenement.

Het Poortgebouw heeft ondertussen een eigen website (<https://poortgebouw.org/>) met een stukje historie. In 1980 gekraakt, waarna de krakers in 1982 een huurcontract kregen aangeboden van de gemeente. Ik kan me geen wooneenheden herinneren (wat is er toch met mijn geheugen), wel een aantal grotere ruimtes. Wij speelden op een van de verdiepingen: wat trappen op, sluipdoor-kruipdoor. Was het de zolderverdieping? We hadden al een aardig latin-repertoire bij elkaar verzameld. Naast Cantaré ook nummers als de Bossa Samba, Meringue, Calypso (alle drie nooit voorzien van een titel, alleen een verwijzing naar het ritme) en Palu de Brazil. En misschien was Line in my life al in wording. Het nummer van onze enige echte televisieoptreden. En Frank en Belinda, dat gaan we zien in de volgende blogs.

Het Poortgebouw is een prachtig gebouw als ik het nu bekijk. In een superhippe omgeving: het Havengebied van Rotterdam, dicht bij het centrum. Ik realiseer me nu pas dat aan de overkant van de Nieuw Maas op het Noordereiland mijn oma geboren is. Vlak bij de spoorbrug. Ik herinner me het verhaal hoe (twee) Rotterdamse mannen vanaf de torens van de brug naar beneden doken in een poging een record neer te zetten (zonder dat er een Guinness Book of Records was). De geslaagde poging leverde een record op van 65 meter. Ik neem aan dat mijn oma vanuit het raam de sprong heeft gezien.

In 1986 geen bruggenspringers (het Poortgebouw leent zich overigens ook voor een duik in de haven met aan twee zijden water). In een wat troosteloos gebied stond het Poortgebouw te wachten op onze latin-bijdrage aan het Nicaragua-festival.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 21 januari 1933, Blz. 2

Dat is durven.

Dat is wagen, dat is durven:
 Houd dien **Vlasblom** in het oog....
 Van den heftoren „gekieperd“
 Vijfzestig meter hoog.
 Het record heeft hij geslagen,
 Deze Rotterdamsche knaap
 En miljoenen helden vragen:
 Wat een durf heeft toch zoo'n aap?
 En hij sprong niet als een dwaze:
 Zoo maar roekeloos en dom,
 Alles had hij goed berekend,
 Hoe hij sprong en dook en zwom.
 Eerst wat zweven, dan een salto,
 Dan rechtstandig naar omlaag,
 Zorgen voor de ademhaling
 En geen overvolle maag,
 Kloeke lezers, lezeressen,
 Klim daar maar alleen eens op....
 Speldeprikken langs uw beenen
 Krieb'len tot den hersentop.
 Dan nog sigarettje rooken,
 Dan een tikje afgekoeld,
 Dan een groetje voor het menschedom,
 Dat daaronder heeft en joelt.
 Bij het watervlak gekomen
 Was hij voor het duikie klaar,
 En hij smoeste onder water:
 Lau, de sprong is voor mekaar.
 Vliegenier wil hij wel worden,
 In het hooge wil hij zijn....
 Gaat hij naar d'Olympiade
 Als record-sprong te Berlijn?
 Hij is van den Sperling-bloede
 Om hun duiken zoo bekend;
 Toen Zus Braun het nieuwtje hoorde
 Riep ze: Wat een zwem-talent!
 En hij ging zijn werk verrichten
 Op het kalme abattoir....
 Dat is wagen... dat is durven
 Als professor... hm... Piccard!
 Vlasblom, Rotterdamsche jongen
 Heel de stad heb je verstonnd,
 Zorg maar, dat je in het leven
 Ook zoo goed te stade komt.

J. H. SPEENHOFF.

Rotterdamsch Nieuwsblad, 16 januari 1933, Blz. 17

EEN GEWAAGDE SPRONG VAN DEN HEFTOREN.

Zaterdag 14 is de 19-jarige F. L. C. **Vlasblom** (niet, wonende in de Frederik straat, van een der 65 meter hooge heftoren van de spoorbrug in de Koningshaven gedoken. De jongen kwam er ongedeerd af.

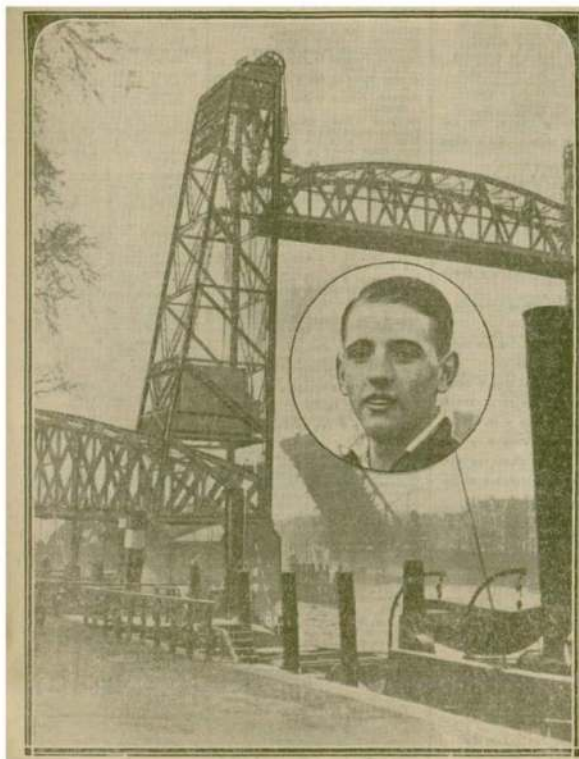

Foto rechts: het Poortgebouw in Rotterdam in de jaren tachtig

34. YOU'VE GOTTA HELP ME

Bij de verdere nummers op Volume 6 (She's got to be) zit ik met een dilemma. Het zijn allemaal nummers die in eerdere blogs met bijbehorende opnamen al zijn langsgesproken. Natuurlijk steeds in een andere versie, maar toch. Zal ik nu het laatste nummer van side 1 (You've gotta help me) en alle nummers van side 2 (Intro, The sweetest lie, Palu de Brazil, Bossa/Samba, Merinque, Calypso, Such a nice a person, One summer's night en Keep on funk'n) ook op de reis-door-de-tijd blog zetten? Of zal ik ze overslaan, omdat ze al een of twee keer op de reisblog staan? Zal ik alleen de nummers in de versie met Wim en Saskia opnemen? Of alleen de nummers die een muzikaal vernieuwd zijn?

Ik besluit om alle nummers te luisteren en dan een keuze te maken. Ik denk dat ik ze allemaal opneem en op de reis-door-de-tijd-blog zet. Het is een nieuwe fase met de band, met z'n zevenen. De eerste is You've gotta help me. Eerder in de blog opgenomen als Idea 4. Toen ik nog geen idee had dat het nummer een cover was. Niet zo gek, want we waren vrij absoluut tegen het spelen van covers. Ik schreef er eerder over: een nummer van Sonny Boy Williamson II. Maar vooral geassocieerd met Van Morrison.

Vaak werd de vraag gesteld naar wat voor soort muziek we als band maakten. In de periode vanaf 1986 afficheerden we ons vooral als latin-band. In de Zuid-Hollandse popgids van de Zuid-Hollandse popunie stonden we ook onder de rubriek 'Latin'. Het was de pré-

internettijd, toen je bekendheid kreeg via mond-tot-mond-reclame, het rondbrengen van foldertjes bij kroegen en podia en het adverteren in lokale dagbladen. En via de Zuid-Hollandse popunie. Die bestaat sinds 1985. We waren er vroeg bij. En haakten vroeg al weer af. Na drie jaren vermeld te zijn in de gids, haakten we weer af. Ik denk, omdat onze eigen promotie meer dan goed verliep. In de periode hadden we gemiddeld zo'n 2 optredens per maand. Een enkele keer twee per dag. We waren ook door de lokale radio ontdekt (door Rik van Boekel) en vrijwel elk optreden leidde tot een volgend optreden.

Rond 1988 timmerden we zo aan de weg, dat we een afspraak hebben gemaakt met Jan Kiewiet de Jonge, oprichter en manager van de Pasadena Dream Band. Opgericht in 1981. En ze spelen nog steeds. Net als wij. Zijn ze toch een jaartje ouder. Hoe Jan Kiewiet bij ons kwam. Geen idee. En waarom we hem kozen. Ook geen idee. Ik weet niet meer of hij naar ons kwam in de repetitieruimte of dat we bij hem langsgingen. Vaag kan ik me een bezoek ergens op de Herengracht herinneren. Een aantal van ons naderde het einde van de studie en de vraag diende zich aan of we een volgende stap moesten zetten met de band. Meer optredens. Grotere optredens. Mee in de vaart der volkeren.

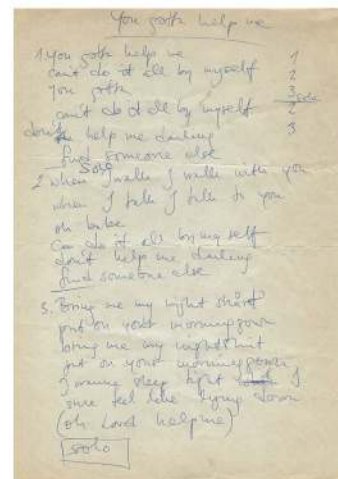
Weet niet zeker of dat de vaart van de Pasadena Dream Band moest zijn. Alhoewel. Ze hadden in 1986 een grote hit: Zandvoort ("Hé ga je mee, naar Zandvoort aan zee"). Dat ligt wel in het verlengde van ons Benidorm ("Benidorm, vorig jaar al volgeboekt, een paradijs voor eenieder die 't bezoekt"). Wij zochten het dan wel wat verder weg. Voor ons geen Zandvoort, maar Benidorm.

En wij hadden geen modulatie in het nummer nodig om te zorgen dat het swingend bleef. De Pasadena Dream Band wel. Zij hadden ook pluspunten: een hele blazerssectie (althoewel: wij hadden Wim). En een nationale hit. Plus een toetsenist waar wij als muzikanten veel respect voor hadden: Karel Boehlee: “De Leidse pianist Karel Boehlee is het best bewaarde geheim van Nederland, in de tachtiger jaren was hij één van de eerste pianisten en componisten van de moderne richting. Over de jaren heen is hij beter en beter geworden. de improvisatie werd steeds doordachter en lyrischer, de harmonieën precieser, en een ijzersterk ritme. En de ondergrond van al die elementen is zijn geluid, Karel's geluid is uniek en raakt het centrum waar muziek de ziel binnengaat.” Hij is nu niet voor niets verbonden aan het Amsterdamse conservatorium. Er loopt een dun lijntje van Karel Boehlee naar Divaz. Niet alleen omdat hij in de jaren tachtig I wish in een weergaloze versie coverde, maar ook omdat hij samenspeelde met Martijn van Iterson. Wiens broer Jeroen van Iterson nog een blauwe maandag onze pianist was (de reden voor deze verrassende stap in zijn carrière volgt later). We hebben daar nog prachtige opnamen van: een optreden bij de Grote Beer in Leiden tijdens 3 oktober. Jeroen speelde kort na zijn vertrek uit Divaz op North Sea Jazz. En de volgende stap in zijn carrière was toetsenist bij Hans Dulfer, waarmee hij in de jaren negentig door Europa en Azië toerde. Hans kennen we nog van de ‘band next door’ uit Amsterdam (zie eerdere blog). Nu is hij verbonden aan de HKU in Utrecht.

De Pasadena Dream Band heeft het nummer Zandvoort dit jaar gremasterd. Grappig: ze hebben het nummer

voordat het begint al gemoduleerd. Het begint volgens mij een toon hoger dan de 1986-versie. Klinkt gelijk een stuk frisser. Zo kan het ook. Er is nog veel toekomst voor al onze nummers: gewoon een toon hoger zetten. De techniek laat het makkelijk toe.

Hoe het afliep met Jan Kiewiet de Jonge? Ik geloof dat hij vond dat we in een andere divisie speelden dan de Dream Band. Er viel nog weinig te managen bij ons (of juist teveel). We moesten het maar zelf doen dat managen (wat we ook deden). Onze ambities voor een beroeps carrière smolten weg en muziek is daarna een hobby gebleven. Geen van ons heeft er zijn werk van gemaakt. Geen broodmuzikanten, maar een maatschappelijke loopbaan. Ik weet ook niet of we die grote doorbraak hadden meegemaakt. Niet met Benidorm. In 1989 vonden we wel dat Line in my life die potentie had. Het nummer was een tijd lang ons visitekaartje. You've gotta help me is een tijdje in de vergetelheid geraakt, tot Peter het op enig moment weer oprakelde en het jarenlang gezongen heeft. Daar kon Van Morrison nog een voorbeeld aan nemen.

Handgeschreven tekst van
You've gotta help me

35. INTRO

Intro belooft een super swingend optreden. Ik kan me voorstellen dat iedereen denkt: dit wordt een dansfeest. Het nummer gaat daarna naadloos over in The sweetest lie. Past er goed bij. Deze eerste versie met Wim is zonder zang. Geschrappt? Chris een avondje stappen? Ingewisseld voor een saxofoonsolo? Niet meer te achterhalen. Behalve dat Chris het volgende nummer gewoon zingt. Het zal wel een bewuste keuze zijn geweest.

We hebben – nu nog steeds – een mengelmoes van stijlen in onze nummers. Die altijd naast elkaar hebben bestaan. Waarschijnlijk terug te herleiden tot de muzikale roots van elk van ons. Het is verleidelijk om een rijtje van stijlen er van te maken: Latin (inclusief Calypso, Meringue, Cha-cha-cha, Tango, Samba, Bossa, Salsa), Reggae, Pop, Rock, Funk, Soul, Blues, Disco, Jazz, Easy listening (begin van Cantaré?), Rap, R&B, Punk (Epiloog? Of is dat Hardrock?), Country. Ja, wat missen we nog. Hip-hop, Elektronische muziek (House, Hard Style, Trance), Folk, Klassiek? We zouden mooie demonstraties kunnen doen in muzieklessen: herken je deze stijl?

Tijdens onze Franse tournee waren onze Bédoinse fans ervan overtuigd dat wij Jazz Rock speelden: Divaz, c'est le Jazz Rock. Op z'n Frans uitgesproken. We hebben er nog een mooie poster van. Van het spontane optreden ergens in Mormoiron. Ce soir: Divaz. Soms hoor je zelf niet meer goed welke stijl je speelt. Maar of het in die tijd (we praten over het begin van de jaren negentig)

nou echt Jazz Rock was, dat betwijfel ik. Ik heb m'n hoofd er ook over gebroken op basis van welk nummer of welke nummers we dit predicaat kregen. Gravend in mijn geheugen staat me bij dat Such a nice a person het beste in de smaak viel. Een nummer waar we altijd succes mee hadden en hebben. Met een refrein dat iedereen direct mee kan zingen. "You're such a nice a person, you're on my mind". En: "I said oh yeh" met de echo "Oh yeh". Een beetje zoals een aantal van onze covers: Twist and shout en La Bamba. Vooral het laatste nummer konden we eindeloos uitspinnen tijdens optredens.

Dat was het tweede (en laatste) nummer waar Tonnie een rol in de zang speelde. Naast Benidorm, dat we overigens nooit op een optreden hebben gespeeld als Benidorm. Dat werd al vrij snel Yellow Roses om ons Engelstalige imago geen geweld aan te doen. Daar is pas verandering in gekomen toen we Stil in mij van Van Dik Hout op ons repertoire zetten, momenteel ons enige Nederlandstalige nummer. Een nummer dat eigenlijk past in de traditie van People help the people van Cherry Ghost: een nummer over troost: "Kom bij me zitten, sla je arm om me heen en houd me stevig vast". Voor Van Dik Hout was het hun eerste single van hun eerste album in 1994. Je kunt een slechtere start hebben.

Terug naar Tonnie's zangcarrière. Het hoogtepunt in deze carrière was zijn bijdrage in La Bamba. Op enig moment – na een hele reeks aan solo's van saxofoon, percussie, drums – was het de beurt aan Tonnie. Hij wurmde zich dan achter zijn piano vandaan, pakte de zangmicrofoon van Chris en ging langzaam door zijn knieën terwijl hij "Zakken, zakken, zakken" zong. Wij

volgden hem feilloos door in volume te zakken (en soms ook zelf door onze knieën te gaan) en de bedoeling was – het lukte eigenlijk altijd – dat de hele zaal ook meedeed. Ik weet dat het altijd eindigde in het plotsklaps opschroeven van het volume, maar op welk teken of welke uitroep van Tonnie ben ik vergeten. Kan me voorstellen dat er nog wel een opname langskomt.

Ook met Intro was het mogelijk om mee te zingen. Aan de tekst lag het niet: “Get yourself together, put yourself to right”. Maar het gebeurde niet vaak. Van onze eigen nummers was eigenlijk alleen Such a nice a person een gegarandeerde meezinger. We speelden in die tijd principieel alleen maar eigen nummers en dat maakt het voor het publiek niet makkelijk om mee te zingen. Op een paar fans na die optreden na optreden erbij waren. Zoals Walter van de Leur, een goeie vriend van Loek en een fan van het eerste uur. Hield ook erg van dansen en was daarin een gangmaker voor de rest van het publiek. Hij is nu hoogleraar Jazz en Improvisatiemuziek aan de Universiteit van Amsterdam en het Conservatorium in Amsterdam (dat betekent dat Walter een collega is van Karel Boehlee, die ik in de vorige blog noemde). Kan me nog herinneren dat Walter promoveerde op de muziek van Billy Strayhorn na een uitgebreide studiereis naar de VS. De vraag is natuurlijk in retrospectief of hij in ons als toekomstige hoogleraar de muzikale kwaliteiten zag waar we zelf op hoopten.

Poster met de aankondiging van het Divaz-optreden in Mormoiron als afsluiting van onze Zuid-Franse tournee. Een optreden dat als spectaculair de boeken is ingegaan vanwege de het geïmproviseerde drumstel van Loek: een olievat dat we ter plekke vonden. Het optreden werd georganiseerd door een Franse broer en zus (Pierrot en Erica) die tegenover Le Relais du Ventoux in Bédion een kleine (afhaal)pizzeria hadden en ons daar tijdens het optreden hadden gehoord en bijzonder enthousiast waren: "Divaz, c'est le jazz-rock"

36. THE SWEETEST LIE

The sweetest lie. Weer geen cover. Ik schreef er al eerder over. Maar het blijft me toch bezighouden. Divaz was in de beginjaren (pak 'm beet de eerste vijf) principieel tegen het spelen van covers. Wonderlijk. Ik denk dat elke beginnende (normale) band begint met het coveren van nummers van hun favoriete bands. Bij Improvisatie 3 schreef ik al over Good Times van Chic. Dat was het eerste nummer van mijn eerste (echte) band in Police-samenstelling: drums, bas, gitaar. We praten over 1979, twee jaar na de oprichting van The Police zelf. Ik kan me nog de schoolreis naar London in 1979 herinneren, waar de muziek van The Police een belangrijke plaats had. Ik geloof dat we Walking on the moon en So Lonely zongen, al wandelend door Soho. Regatta de Blanc was net verschenen. Op 2 oktober. Wij waren rond de herfstvakantie in Londen. Op zoek naar een optreden van The Police? Die waren in het kader van hun The Police around the world tour al vertrokken uit Engeland, waar ze op 23 september hun laatste optreden gaven. Eerder die zomer speelden ze in Nederland. Op Pinkpop. Op 4 juni. Het was niet hun eerste kennismaking met Nederland (en vice versa). Ze speelden eerder al zes keer in het land. In illustere zalen als De Kienstobbe in Tweede Exloërmond. En Maf Centrum in Maasbree. Terugkijkend waren dat soort optredens buitenkansen om bij het begin van hun geschiedenis te zijn. De vraag is natuurlijk of ze ook zo'n uitgebreide cassettebandjesverzameling hebben van hun vroege repetities. Van het ontstaan van hun nummers? Of zou het Divaz hitarchief een unieke verzameling

opnamen zijn? Voer voor musicologisch onderzoek? Het geluid van de jaren tachtig, negentig, 00 en 10? Honderden of duizenden uren opnamen, waarin je de ontwikkeling van Divaz vanaf het begin kunt volgen. Zoals de opnames van Kate Bush die op internet te vinden zijn/waren. Ook opnames met een cassettedeck gemaakt vanaf haar vijftiende: piano en zang. Ik geloof dat ze zo'n 200 nummers heeft opgenomen in die tijd. Voor haar was het afgelopen op het moment dat ze ontdekt werd. Dat moment hebben wij zorgvuldig kunnen vermijden. Met hulp van Jan Kiewiet de Jonge, zoals ik eerder al schreef. Wij hebben zo'n 200 cassettetapes! En de laatste jaren opnames met de dictafoon-functie van onze mobiele telefoons.

Onze muziek uit de beginjaren is behoorlijk gearrangeerd. Dat hoor je ook bij The sweetest lie. Er is zeg maar over nagedacht. We hadden ook regelmatig thuiswerksessies, waarin we zang en andere arrangementen maakten en oefenden. Vanaf de jaren negentig gebruikten Peter en ik daar ook onze Atara 520 en 1040 ST voor. Kon je met toetsen een aantal sporen naast elkaar inspelen. Om het daarna te zingen of te printen voor Wim als het om een saxofoonlijntje ging. We hebben op die manier ook nog een echt songbook gemaakt van onze eerste CD. Een dik boekwerk, waarin de akkoorden- en zangpartijen helemaal uitgeschreven zijn. Indrukwekkend en nooit gebruikt. Tenminste, niet anders dan dat we het songbook samen met een verzegelde CD bij een notaris – Geert – hebben achtergelaten om later aan te kunnen tonen dat het onze nummers waren. Mochten ze gecoverd worden. Dat is nog niet gebeurd, maar die enveloppe ligt nog steeds in de kluis van de notaris. Voor het geval we onze

auteursrechten moeten aantonen. Eenieder is gewaarschuwd. Voor de zekerheid: dat hebben we ook met onze tweede CD gedaan.

Vandaag heb ik een boeiende vlog bekeken over Superstition van Stevie Wonder: What makes this song great? Episode 81 van Rick Beato. Ik schreef al eerder over Superstition en de link van het nummer met Jeff Beck. Zie de blog over Idea 1. Het nummer kan ook prima als rock-nummer gespeeld worden. Rick Beato noemt dit ook aan het begin van zijn blog. Het begin van het nummer – de drumpartij – is overigens van Jeff Beck, zo wil het verhaal. Prachtig hoe Rick het nummer analyseert. En de instrumenten los van elkaar laat horen, inclusief hun echo op aparte sporen. Het is grappig om te horen dat op een van de sporen de stem van Stevie Wonder staat, die de blazers aanwijzingen geeft (tijdens de opname, in het originele nummer!) en voorzingt wat ze moeten gaan blazen. De blazers hadden mogelijk zoveel moeite met de partij, dat zelfs tijdens de definitieve opname ze nog enige hulp nodig hadden. Je hoort 'm zeggen: "Place off, place off, make it sound better" en daarna het voorzingen door Stevie. Een paar weken terug hebben we het nummer weer in kleine bezetting gespeeld. In Vierhouten. Op de camping bij Peter en Marianne. De vlog van Rick Beato kan ons weer een stukje verder op weg helpen. Handig hoe bijna alle partijen apart langskomen.

Posters van twee optredens in de Grote Beer: tijdens de 3-oktoberfeesten in 1986 met Les Zazous en tijdens de Leidse Jazz week ter gelegenheid van de feestelijke opening van de nieuwe Grote Beer

Café
de Grote Beer

presents :
2 okt. 21.15 uur (Rotterdamse Rock)
Queen Willie

3 okt. 20.00 uur
Divaz
3 okt. 21.15 uur (Latijns-Amerikaans)
DOG DOG DOG (from U.K.)

4 okt. 21.15 uur
Les Zazous (alom bekend)

Buiten onder overkapping

Rembrandtstraat 18 - Leiden - tel. 12 17 19 tussen LAK theater en Roondeinde.

Café
de Grote Beer

★ **Feestelijke heropening**
op oudejaarsavond vanaf 24.00 uur met swingende
Latijns-amerikaanse funk door
Divaz

★ **In de Jazz week**
op woensdag 14 januari vanaf 22.00 uur oude Jazz
en Calypso's door
The magnificent Opalino's

★ **Ook à la carte**
vanaf 1 januari (naast het bekende dagmenu)

Optreden in café (nu jazzclub) De Twee Spiegels aan de Nieuwstraat 11 in Leiden. Het café met het kleinste podium van Leiden (of Nederland), maar we pasten er met z'n zevenen op. Met de klok mee: Chris, Loek, Saskia, Wim en Peter

Het optreden vond plaats op 2 april 1987. Op deze bladzijde boven onze pianist Robbie en onder Chris, Mark en Saskia. Op de achtergrond op de foto van Mark en Saskia een poster met een optreden van Candy Dulfer op dezelfde avond in het Antonius Clubhuis

37. DIVAZ ON THE RADIO (1986)

Even een stapje vooruit in de tijd. We gaan van maart 1986 naar 30 december 1986. Naar het Divaz hitarchief volume 9: On the radio. Naar het avondprogramma van Rik van Boeckel van Radio Rijnland. Een interview met Chris, Tonnie en Mark. Wel een beetje spannend op voorhand om zo terug in de tijd te luisteren. Hoe klinken we? Wat zeggen we? Hoe zenuwachtig zijn we?

Het interview begint met de aftiteling van Les Zazous, (die hebben een mooie website, ook al bestaan ze sinds 2001 niet meer: <https://leszazous.wixsite.com/zazous>) die in het uur voor ons live op de radio hebben opgetreden. Zo ver zijn wij nog niet. Dat volgt in 1987. Weer bij Rik van Boeckel. Les Zazous bestaat niet meer. Ze waren een gitaarband uit Katwijk. Met 'frisse sixties pop' volgens de Muziekencyclopedie. Waarom komen wij eigenlijk niet in die encyclopedie voor. Al was het maar om het aantal jaren dat we al bestaan? Misschien eens een e-mailtje sturen naar Beeld en Geluid, die de encyclopedie bijhouden. Of is dat ijdelheid? Goed Les Zazous. Uit Katwijk, dat moet Wim deugt doen. Ze traden op vanaf 1983. Net een jaartje later dan Divaz. Maar ze zijn ondertussen ook al lang weer gestopt. In 2001. Het interview met Rik begint met Intro. Lijkt me een goed begin. Van Rik vind ik in het Leids Dagblad dat hij – in 2020 – al veertig jaar optreedt met Paola Tuin. Dat is dan weer twee jaar langer dan wij. In de tijd dat hij ons interviewde was hij een landelijk bekende popdichter. Het interview sluit af met Such a nice a person.

Daartussen horen we onze onbevongen antwoorden op de scherpe vragen van Rik van Boeckel. We redden ons goed.

Intro wordt halverwege weggedraaid. We bestaan, zo begint Rik, uit heren en één dame. Daarna een retorische vraag: "Jullie spelen Zuid-Amerikaanse muziek. Hoe zouden jullie de muziek omschrijven? Waar is ie op gebaseerd?". Tonnie: "Voornamelijk op Latijns-Amerikaanse muziek". En: "De jongens vinden het heel fijn om te spelen allemaal". Zo is het. Vervolgens de vraag waarom wij een vrij onbekende naam zijn in de Leidse popscene. Ja, dat zal na deze radio-exposure wel anders zijn. Denk ik achteraf. Wat verzin je daar nu weer voor antwoord op. We kijken naar voren en vertellen: de volgende dag treden we op in De Grote Beer en dag daarna in De Zevende Hemel. Allebei in Leiden. Welke band speelt er nu oudjaarsnacht én nieuwjaarsmiddag. Dat zal er maar één zijn denk ik. Dat lijkt me een garantie voor het doorbreken van de onbekendheid.

Rik richt zijn vizier nog wat verder naar voren: "Wat zijn eigenlijk jullie toekomstplannen. Beroemd worden of lekker muziek maken?". Chris geeft het goede antwoord: "Voorlopig zijn we gewoon bezig om lekker muziek te maken en vooral te groeien binnen de band zelf". Daarna geeft Chris aan, gaan we wel grotere podia bestijgen. Dan volgt de meest ingewikkelde vraag: "Hoe denken we over het popklimaat in Leiden?". Chris redt ons weer, alhoewel de eerste band die hij noemt alweer gestopt blijkt: Next crisis. Even googlen. En dan vind ik de website van Next crisis. Een soort blog als deze met foto's en opnamen. Verslagen van hun 'ALV', begrotingen. En zelfs foto's van een reünie. Er zijn

blijkbaar meer verzamelaars van bandgeschiedenissen. Maar dan super vormgegeven in een website. Met ook hun oude demo's, bijvoorbeeld uit 1979. En in hun laatste jaar: 1985. De website is de moeite waard. Dat kan zomaar een volgend project worden na deze blog: <https://nextcrisis.com/>.

Als tweede band noemt Chris Cadillac Walk. Dat vraagt wat meer zoekwerk. Ik kom een krantenartikel tegen in het Leidsch Dagblad van 27 augustus 1986. Speelden ze op het Werfpopfestival. Bij de naam van de bassist gaat een belletje rinkelen: Paul Hofmeister. Is nu fiscaal-jurist (voor zover dat voor iemand die dit leest ook maar relevant is. En zit in het bestuur van de Dutch Jazz Competition. Dat heeft wel weer met muziek te maken. Heeft hij de overstap gemaakt van rhythm & blues naar jazz. Onze Wim overigens zat dit jaar in de jury van de Leiden Jazz Award, waarvan de finale helaas niet is doorgegaan). Cadillac Walk was tijdens deze vijfde editie van Werfpop de openingsband. Goeie traditie van het festival dat een Leidse band het festival opende. Geloof niet dat wij ooit een demo hebben ingeleverd bij de organisatoren: het LVC en de directie Cultuur van de gemeente. Ja, dat was in de tijd dat gemeenten nog popfestivals organiseerden. De tijden zijn veranderd. Het interview sluit af met Such a nice a person. Dat was ons eerste moment of radio-fame.

Poster met de aankondiging van het Divaz-optreden (abusievelijk geschreven als 'Divas', een veelgemaakte fout) op het waterpodium bij café -restaurant Annie's verjaardag in Leiden. Hieronder met foto van het optreden

38. ZANGREPETITIE MET THE SWEETEST LIE

Verrassing. Aansluitend op het interview bij Radio Rijnland staat op de tape een opname van een zangrepetitie bij Peter thuis. Met Chris, Saskia, Peter en Mark. Chris op de gitaar. Het was onze tijd van de bijna wekelijkse zangrepetities. Om de meerstemmigheid van het nummer te oefenen. Het eerste nummer van de zangrepetitie is The sweetest lie. Prachtige vierstemmige zang. Met korte dialogen tussendoor. Stemmen uit het verleden. Jonge muzikanten, serieus bezig met muziek. De zang mag er dan ook zijn. Minstens even geraffineerd als de top van de Westcoast muziek uit de omgeving van Los Angeles en San Francisco van de jaren zeventig (en een beetje tachtig). Zou ik zeggen, maar ik ben natuurlijk bevooroordeeld.

Gelijk maar even zoeken naar de definitie van Westcoast op internet. Leo Blokhuis omschrijft het als (<https://www.muziekweb.nl/Link/JK167701/The-sound-of-the-westcoast-1965-1979>): "Met de Westcoast sound wordt vooral de groep artiesten aangeduid die in de vroege jaren zeventig softrock en folkrock combineerde met country & western en strakke vocale harmonieën. The Eagles waren daarin de grootsten met in hun kielzog namen als Jackson Browne en Linda Ronstadt". En verder natuurlijk grote namen als de Beach Boys (Good Vibrations), Barry McGuire, The Mamas & The Papas (California Dreamin'), Little Feat (Willin'), James Taylor (Another grey morning). Crosby, Stills, Nash (met en zonder & Young). Te veel om op te noemen. Ik weet dat we een grote affiniteit hadden (en hebben) met

westcoast pop. Als ik de jaartallen zie die Leo Blokhuis koppelt aan Westcoast, waren we zeker geen voorlopers met onze westcoast-zangarrangementen. Een beetje mosterd na de maaltijd. Maar ja, het waren wel onze muzikale roots. En die lagen nog maar kort achter ons. Het zal Wim deugd doen dat de Westcoast softrock en folkrock voorafgegaan werd door de Westcoast-jazz (<https://nl.wikipedia.org/wiki/Westcoast-jazz>) in de jaren vijftig. Met namen als Chet Baker, Stan Getz, Dave Brubeck met Paul Desmond. Zang voert daar overigens niet de boventoon. En zeker geen meerstemmige. Met uitzondering van Brubeck is het vooral een rijtje blazers.

Onze meerstemmige zang was een echt visitekaartje van de band. In mijn herinnering maakten we in die tijd voor elk nummer een vierstemmig arrangement. Op het cassettebandje repeteren we verder nog Mark's song. Dat nummer moet dan nog wel wat bijgeschaafd worden. Maar daarvoor hadden we dan ook de wekelijkse zangrepetities van Divaz. Als ik nu aan onze meerstemmige koortjes denk, dan springen onze loepzuivere en onnavolgbaar hoge Oooh's, Aaah's en Yeh's er zeker uit. Als ik onze covers langsloop: Proud Mary, Disco Inferno, Twist and shout, Super Duper love, Chain of fools. En ook op andere nummers laten we horen dat mannenstemmen ook hoog kunnen zingen, bijvoorbeeld bij Valerie van Amy Winehouse. Van onze uitvoering van Valerie staat nog een filmpje op Youtube. Aan het einde van het filmpje staat nog een kort stukje Disco Inferno. Ik heb het gevoel dat we onze vierstemmigheid maar weer eens moeten oppoetsen.

AKKORDOVEREENKOMST/CONTRACT.

Ondergetekende:
 Contractant 1: Siebe Bloembergen
 Handlevend naam: Siebe Bloembergen
 Contactadres: Bovenkerkweg 15
 Postcode/Voerplaats: 3711 LK Leiden
 Telefoon: 071-4111572

Contractant 2: Chris Bernasco
 Handlevend naam: Chris Bernasco
 Contactadres:
 Postcode/Voerplaats:
 Telefoon:

verklaren door ondertekening de volgende arbeidsovereenkomst aan te gaan:

- Contractant 2 verplicht zich met:
 verkasen te zijn op:
 in zaal (open- en):
 Adres/Postcode/Plaats:
 aanvang en speluur: 20.1 uur
- Contractant 1 verplicht zich aan contractant 2 een honorarium uit te betalen van f plus eventuele individuele onkosten bedragend f
 3. Algemene onkosten, bedragend f komen voor rekening van contractant 1 en worden in overleg met contractant 2 geregeld.
- Contractant 1 stelt aan contractant 2 een afsluitbare kledkamer beschikbaar.
- De aan de achterzijde van deze overeenkomst vermelde bepalingen maken deel uit van deze overeenkomst.

Overeenkomen d.d. 23-8-88 te Leide
 Contractant 1:
 Contractant 2:

Siebe Bloembergen Chris Bernasco

Mart Kwaaijenberg telefoon: 070-450888 giro nr.: 4867682

OVEREENKOMST

Kontraktant I: G. Schoenmaeker
 Adres: Nieuw Doeg 14
 Tel.: 071-423192
 Kontrakteert Kontraktant II: Mene Waaigraaf
 Adres: Kontraktant II, Leiden
 Vertegenwoordigende de hand: GWT
 die overeenkomstig zijn aanvullingen zal optreden te: Leiden
 In: GWT "Het Vloerplan"
 Adres: WAAIGRAAF
 Datum: 15-10-88
 Telefoon:
 Het optreden zal plaatsvinden tussen:
 voor de duur van: 1 uur
 Kontraktant ontvangt een gage van: f
 Betalingwijze: afgerekend geld

Podium:
 Catering: g + f
 Bijzondere bepalingen:

Kontraktanten verklaren zich akkoord met de aan omziedige vermelde voorwaarden; ondertekening door beide kontraktanten maakt deze overeenkomst bindend.

Alzo gedaan in duplo, te Leiden, 15-10-88

KONTRAKTANT I: G. Schoenmaeker
 KONTRAKTANT II: Mene Waaigraaf

Voorbeelden van contracten voor optredens (boven met rechts ons eigen modelcontract) en van bevestiging (Leidse Uitmarkt in 1998) en afwijzing (Toneelvereniging Vlaardingen) van optredens (onder)

LEIDSE UITMART
 Telefoon (071) 131 518
 Bankdoelgroep: 48.33.89.242
 Tr.v. Stichting Vrienden van de Pieterkerk o.l.
 Leidse Uitmarkt
 Girorekening AMRO bank 7200
 Stichting Forum
 Bankdoelgroep: 42.47.27.277
 Klokweg 16
 2311 S. Leiden

FOORTUNA

Blyvo.
 Ruzendrachtstraat 15
 Leiden
 S.A.v. Mark Waaigraaf

Betreeft: Optreden Leidse Uitmarkt.

Leiden, 8 augustus 1988

Beste Mark,

Aangezien het me niet is gelukt te telefonisch te bereiken, stuur ik u dit briefje.
 In de inschrijfformulier voor de Leidse Uitmarkt vermeld ik als gewenste voorzieningen een PA systeem en een lichtinstallatie.
 Wij kunnen aan dit verzoek helaas niet voldoen om de volgende redenen:
 -De in de zaal aanwezige licht- en geluidsapparatuur is geheel ingesteld op de avondvoorstelling O. Fortuna. Het anders instellen van die installatie is een te ingrijpende klus om tussen de uitmarkt en de voorstelling voor elkaar te krijgen.
 -Door alle andere optredens zijn de aanwezige 6-talwaaie installaties ruim voldoende. De naast de aanwezige installaties een aparte PA en lichtinstallatie te maken is voor onze organisatie dit jaar ongetwijfeld niet mogelijk.
 Ik hoop je hiermede voldoende te hebben ingelicht en teken met vriendelijke groet.

Naam van organisatie
 Leidse Uitmarkt.

Blijvoert.
 AMEV is hoofdsponsor van de Leidse Uitmarkt

toneel- en letterlievende vereniging

varia

opgericht 8 januari 1873
 vlaardingen

giro: 011988
 secretaris: Kustanjedraaf 11,
 2317 JE Vlaardingen.
 tel.: 0747111

Mart Kwaaijenberg,
 Beleggen 05,
 2312 KP Leiden.
 Vlaardingen, 15 oktober 1988.

Beste Mark,

Beloon ik de keus voor de muziek na afloop van onze voorstelling van 12 november e.v. niet op jullie bank Divas gevallen. Zet handje, dat je mij stuurde gaat hierbij retour.
 Met onze vriendelijke dank voor je medewerking en onze excuses voor onze late reactie.

Met vriendelijke groeten,
 Mart Kwaaijenberg
 Beleggen 05, Leiden.

Deijl.

39. LINE IN MY LIFE

In een oerversie. Of beter gezegd: dé oerversie. Instrumentaal is het nummer af. De tekst moet nog gemaakt worden. En de zangmelodie. Het zijn nu losse flarden en probeersels van wat vrij snel daarna de definitieve tekst zal worden. Als ik het zo terug hoor, dan zijn we het in de loop van de tijd wel sneller gaan spelen. Niet als beproefd recept om het nummer meer flair te geven. Dat probeerden we ook nog wel eens: klonk een nieuw nummer niet goed genoeg, dan speelden we het in een hoger tempo. Of in een ander ritme. Reggae-stijl stond altijd garant voor verfrissing, maar bleek vrijwel nooit lang houdbaar.

Modulaties waren een ander hulpmiddel. Waar we ons maar weinig aan bezondigd hebben. In tegenstelling tot veel andere artiesten: als je een nummer wat langer wilde uitspinnen, dan gooide je er gewoon een modulatie tegenaan. Dat pakt eigenlijk nooit goed uit. Of moet ik zeggen, het ligt er vaak té bovenop.

Nooit geweten dat je allerlei soorten modulaties hebt. Of dat allerlei overgangen een modulatie heten. Vond ik op de webpagina <https://harmanusmusic.com/wat-betekent-modulatie-in-de-muziek/#plotselinggeleidelijkmodulatie>. Of dat je in een muziekstuk ook kan transponeren, wat dan eigenlijk weer moduleren is. Een stukje van de genoemde website: “Het karakter van modulaties kan plotseling of geleidelijk zijn. Een plotselinge modulatie: je hebt een verandering van toonsoort waarbij er géén

gemeenschappelijk akkoord tussen de toonsoorten is. Er is geen vloeiende overgang van akkoorden. Een geleidelijke modulatie: je hebt een verandering van toonsoort waarbij er wel gemeenschappelijke akkoorden tussen de toonsoorten zijn. Er is een vloeiende overgang. Er zijn 3 soorten geleidelijke modulaties: (1) diatonische modulatie: bij een diatonische modulatie moduleer je op basis van een ‘standaard gemeenschappelijk akkoord’ in de uitgangs- en de doeltoonsoort. Het spil-akkoord komt standaard voor in je majeur- of mineurtoonsoort, (2) chromatische modulatie: bij een chromatische modulatie moduleer je op basis van een ‘aangepast gemeenschappelijk akkoord’ in de uitgangs- en de doeltoonsoort. Je hebt dus niet de standaardakkoorden van je toonladder gebruikt. Je hebt een chromatische aanpassing gedaan en (3) enharmonische modulatie: bij een enharmonische modulatie moduleer je op basis van een ‘gemeenschappelijk klinkend akkoord’ in de uitgangs- en de doeltoonsoort. Hoewel het akkoord in beide toonsoorten hetzelfde klinkt, wordt het anders genoteerd. Vandaar de term ‘enharmonisch”.

De derde vorm is voor de liefhebbers, volgens mij hoor je die modulatie niet. En de eerste hebben we volgens mij nog niet aan de orde gehad. Blijft over de chromatische modulatie. Die is dan volgens mij bij Divaz altijd op een grote secundo, nooit op een kleine. Maar misschien duidt chromatisch niet per sé op een halve toon verhoging of verlaging. Het eerste nummer dat me te binnenschiet is I don't know. Daar moduleren we een keer omhoog. En dan weer terug. En dan aan het einde met een tempowisseling weer omhoog.

Net een iets ander gebruik dan de meeste bands, die aan het einde van een nummer bij een zich herhalend refrein kiezen voor een modulatie. Niet alleen voorbehouden

voor middle-of-the-roads band (of waren ze dat wel): Money, money, money van Abba. Een halve toon omhoog. Er zijn natuurlijk ook voorbeelden van verrassende en/of geslaagde modulaties. Layla van Eric Clapton. Verrassend want aan het begin van het nummer. En niet een halve omhoog, maar een halve omlaag. Geslaagd zou ik zeggen: Lucy in the sky with diamonds van The Beatles. Drie modulaties in de eerste minuut: van A, naar Bes, naar G. Omhoog én omlaag. Met een mooie Dm als overgangsakkoord tussen de A en de Bes. En een C als brug naar de G. Kan me verder van het nummer vooral de uitleg herinneren van de titel. Lucy in the Sky with Diamonds, oftewel LSD. Sluit mooi aan op de wat psychedelische sfeer van het nummer. Niet in de laatste plaats te danken aan orgel met lesliespeaker. Die speaker werd ook gebruikt voor de gitaar van George Harrison en de microfoon van John Lennon. Lennon wilde op de opnamen van Revolver dat zijn stem klonk als: "... as though I'm the Dalai Lama singing from the highest mountain top" (https://en.wikipedia.org/wiki/Leslie_speaker).

John Lennon heeft deze titeluitleg een aantal keren bevestigd in interviews. De BBC deed het nummer dan ook in de ban. De werkelijke oorsprong van de titel is eigenlijk een veel mooiere. Als het klopt wat Wikipedia schrijft: "Lennon zou het liedje geschreven hebben nadat Julian Lennon (zijn zoontje) hem een tekening liet zien die hij Lucy in the Sky with Diamonds noemde. De Lucy op de tekening was Lucy O'Donnell, een klasgenootje van Julian die toen nog in de kleuterklas zat. Hij maakte in 1966 deze tekening van de toen driejarige Lucy. Hij bracht die bij zijn vader en gaf er de volgende uitleg bij: "That's Lucy in the sky with diamonds". De zin werd het begin van het lied. In 2007 erkende Lucy in een interview

op de BBC-radio dat zij de Lucy was uit het liedje. Ze leed aan de ziekte Lupus en overleed op 28 september 2009 op 47-jarige leeftijd. Julian Lennon is sindsdien beschermheer van de St. Thomas Lupus Trust dat onderzoek naar deze ziekte financiert" (https://nl.wikipedia.org/wiki/Lucy_in_the_Sky_with_Diamonds).

Verder zijn er natuurlijk nog mooie voorbeelden van modulaties van mineur naar majeur of van grotere sprongen dan een halve of een hele toon (zoals in One van U2). Interessant om verder te spitten is ook het onderwerp tonicisatie, maar dat moet maar in een andere blog. Zou me wat meer moeten verdiepen in muziektheorie. Dat is eigenlijk de les van deze blog.

Foto van Divaz in de Hortus Botanicus in Leiden van fotograaf Friso Keuris

40. YOU CAN THINK

Beetje overstuurde opname. Maar het nummer staat. Gelijk vanaf de eerste tel. Zelfs de verrassende eerste maten van het nummer zitten al in deze versie. You can think. You can think. You can think about anything. Alleen is in de loop van de tijd de combi van funkgitaar en zang vervangen door een break van de hele band. Sterker zou ik zeggen. Soms heb ik de neiging om Engelstalige teksten te vertalen naar het Nederlands en dan mee te zingen met nummers. Klinkt gelijk een stuk minder. En het gaat vaak nergens meer over. Dat lijkt hier ook aan de hand. Je kunt denken. Je kunt denken. Je kunt aan alles denken. Of zou het zijn nadenken, bedenken, overdenken, ... Ik heb de uiteindelijke tekst erbij gepakt.

You want to know it all right now, you want control. Dat klinkt tamelijk beheerszuchtig. Kennis is macht. Maar dan verderop. You're a thinking man, you've got a beautiful secret. En dan deze: There are no limits in your mind, your mind is free. De stap naar Descartes is klein: Cogito ergo sum. Ik denk, dus ik ben. En gaat nog een stap verder. Dan kom je dicht in de buurt van "Ik ben een god in het diepst van mijn gedachten". Willem Kloos. Maar dat gaat meer richting de liefdespoëzie als je het laatste couplet leest: "En trots en kalme glorie te vergaan. Op úwe lippen in een wilde vloed. Van kussen, waar 'k niet langer woorden vond". Nee, dan de variant van Annie M.G. Schmidt: "Ik ben een god in het diepst van mijn gedachten. Maar in de bibliotheek een volontair". Die hunk'rend op een baantje zit te wachten.

En boeken uitleent, met een zeker air". Smachten, maar dan naar een baantje ("O, als nu juffrouw Jansen maar ging trouwen. Dan kwam er eind'lijk eens een plaatsje vrij!)).

Goed terug naar Descartes. Daar kun je serieuzer aan spiegelen. Interessant waar Descartes op uit is: op de bevestiging van zijn bestaan. De weg naar die bevestiging loopt langs fakenews en valse profeten getuige dit fragment van Wikipedia (https://nl.wikipedia.org/wiki/Cogito_ergo_sum): "Overgeleverde waarheden kunnen onwaar blijken te zijn, en ook de eigen waarneming kan bedriegen. Descartes vraagt zich af hoe men iets zeker kan weten. Zintuigen kunnen bedriegen. Misschien is er wel een kwaadwillende demon die ons doorlopend probeert te bedriegen. Als men echter daarvan uitgaat, is er dan nog iets wat men zeker kan weten? Daar komt het cogito ergo sum om de hoek kijken: hij kan wel aan alles twifelen, hij kan in alles bedrogen worden, maar dan nog is er iemand die (of iets dat) twijfelt, bedrogen wordt. Het simpele feit dát hij twijfelt, impliceert dat hij bestaat".

Je zou kunnen zeggen dat Descartes hier niet verder komt dan de bevestiging dat hij bestaat, omdat hij denkt. Wij, of beter gezegd Chris als tekstschrijver, gaat een behoorlijke stap verder en verkent wat je kunt doen als je kunt denken. There are no limits in your mind. Is alleen de vraag wat de controle is waar in de tweede regel van het nummer naar verwezen wordt. Die tweede regel wordt namelijk gevolgd door: "You want to have it all in your pocket, beware you might fall". Van kennis is macht naar macht corrumpeert? Een beetje als een

wiskundige redenering. Als kennis = macht en als macht = corrumpeert, dan geldt ook kennis = corrumpeert. Kennis die leidt tot corrumperende hoogmoed? Dan komt ongetwijfeld het gezegde: "Hoogmoed komt voor de val" om de hoek kijken (Beware you might fall). In de Statenvertaling van 1637: "Hovaardigheid is voor de verbreking en hoogte des geestes voor den val". In de herziene Statenvertaling van 2010 een tikje aangepast aan onze tijd: "Trots komt vóór de ondergang, en hoogmoed komt vóór de val". Spreuken, 18.16. Dan denk ik gelijk aan het verhaal van Icarus. Die ging echt hoog. En viel ook echt diep. Maar dat zal jeugdige overmoed zijn geweest, want zijn vader had 'm nog gewaarschuwd (waar herken ik dat nou van).

Nog een keer De Grote Beer: op het terras van de nieuwe Grote Beer

41. MARK'S SONG

Terug in de tijd: Mark's Song uit 1986. Vorig weekeinde was ik even bij familie in Apeldoorn. Op de terugweg van The Guitarshop (www.theguitarshop.nl), waar ik mijn gitaar voor jaarlijks onderhoud had afgegeven. Kwam goed uit nu we twee weken zonder oefenruimte zitten. De band kwam ter sprake, waarschijnlijk naar aanleiding van het bezoekje aan de gitaarwinkel. Met de vraag hoelang we nu al samenspeelden. Het antwoord – 38 jaar – riep verbazing en ontzag op. Een snelle blik op het wereldwijde web laat zien dat je met 38 jaar nog niet echt meetelt (<https://www.udiscovermusic.com/stories/oldest-bands-in-music-history/>). Het overzicht somt een paar bands op die bestaan sinds de jaren zeventig (U2: 1977, The Cure: 1976, Aerosmith: 1970) en gaat dan verder met de langere opsomming van bands uit de jaren zestig en een paar uit de jaren vijftig (The O'Jays: 1958 en Four Tops: 1953). Er is nog een lange weg te gaan

Herinneringen over de vroege jaren van de band werden opgehaald, waaronder het optreden op het 25-jarig huwelijksfeest van mijn ouders. Mijn familie herinnerde zich dat ik daar samen met mijn zus Corinne een nummer had gespeeld met eigen tekst. Ze waren er nog van onder de indruk. Over de muziek werd getwijfeld. Wat was daar de oorsprong van. Mijn familie twijfelde. Was de tekst op de muziek van My Way van Frank Sinatra. Ik kon het me absoluut niet voorstellen. Prachtig nummer, natuurlijk. Zeker voor de liefhebbers. Maar niet voor een (of deze) twintiger. Bovendien zou de originele

tekst wel een profetische vooruitwijzing zijn geweest naar de scheiding van mijn ouders enkele jaren later (And now, the end is near, etc.). Aan de andere kant, was het nummer niet een postume hit van Herman Brood? Even checken. Ja, inderdaad. In 2001. Wikipedia over My Way ([https://nl.wikipedia.org/wiki/My_Way_\(lied\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/My_Way_(lied))) noemt nog een aantal interessante feiten:

- Het nummer van de Franse componist Jacques Revaux werd pas na lang aandringen door Claude François in 1967 opgenomen met een nieuwe tekst over een vermoeide forens met een uitgebluste relatie (titel: Comme d'habitude).
- Paul Anka hoorde het nummer tijdens een bezoek aan Parijs en maakte een eigen tekst: My Way en haalde vervolgens Frank Sinatra over het nummer op te nemen. Nu geen vermoeide forens meer, maar iemand die aan het einde van zijn levensweg is gekomen.
- Het nummer groeide van 1969 uit tot vast onderdeel van het repertoire van elke zichzelf respecterende nachtclubzanger.
- Na de dood van Claude François werd het nummer vogelvrij, wat versies opleverde van Sid Vicious (basgitarist van The Sex Pistols. Een van de commentaren bij de video: "he was and still is the best musician who couldn't play or sing") en van Nina Hagen (inderdaad: de toenmalige vriendin van Herman Brood. De filmpjes zijn voor de liefhebbers).

Enfin, ik wist dus eigenlijk zeker dat het niet op de melodie van My Way was. Maar wat dan wel. Ik kon het me ter plekke niet herinneren. Een bestaand nummer, een nummer van de band, een eigen nummer? Geen

idee. Tot ik een paar dagen later thuis een volgend nummer van de band op nam van Volume 9 van het Divaz hitarchief (On the radio). Een nummer dat oktober 1986 was opgenomen in de Witte Poort Kazerne in Leiden. En waar Chris een prachtige tekst op had gemaakt. Mark's Song.

Het is in het begin altijd moeilijk om een nummer een naam te geven, zeker als er nog geen tekst is en je improviseert wat. Een nummer wordt dan al snel 'Het nummer van Mark' genoemd (of van een van de anderen van de band. Zo hebben we ook Wim's song gehad, maar die is in de vergetelheid geraakt. Komen we misschien nog tegen bij de opnames). Zo ontstond Mark's Song ook. En toen schoot het mij te binnen dat ik dat nummer met mijn zus had gespeeld tijdens het 25-jarig huwelijksfeest in Den Haag. Even checken in de lijst met optredens wanneer dat optreden was. Dat was 3 mei 1986. Vijf maanden voor de opname die op Volume 9 staat. Het is natuurlijk toeval dat het gesprek bij mijn familie zo samenvalt met de opname van de eerste versie van Mark's Song. En dat ik daar net deze week aan toe ben. Grappig. Kan ik nu tegen mijn familie zeggen dat het me weer te binnen is geschoten. En dat ik het nummer zelfs kan laten horen. In de oerversie van oktober 1986. Of in de versie die in 1993 op onze eerste CD terecht is gekomen. In die laatste versie is het parlando van Chris vervangen door een solo van de gitaar.

De Witte Poort Kazerne aan het Noordeinde in Leiden in de jaren tachtig: onze vaste repetitieruimte vanaf 25 januari 1985

De bovenste verdieping van de Witte Poort Kazerne waarin twee min of meer geluiddichte oefenruimtes waren getimmerd. Op deze foto van begin jaren negentig zijn de oefenruimtes al verdwenen. De Leidse Vereniging van Popmuzikanten verhuisde begin jaren negentig naar het huidige Muziekhuis aan de Middelstegracht 123 in Leiden. Divaz tekende bij de verbouwing voor vrijwel alle bergkasten (inclusief de grootste bergkast voor onszelf). Op de website van Leiden wordt het Muziekhuis als volgt omschreven: "... een popverzamelgebouw dat teruggaat tot het begin van de roemruchte Leidse Popgeschiedenis"

Optreden bij Endegeest op 31 maart 1988. Foto boven Peter, foto onder Loek

Optreden bij Endegeest. Foto's van boven naar onder: Robbie en Mark, Saskia, Wim, Peter en Chris

42. HANG ON

Onvervalste blues. Met een titel waarvan je vermoedt dat er tientallen bluesnummers zijn met dezelfde titel. Spotify ingedoken, maar niets gevonden. Geen blues met de titel Hang On. Wel tientallen nummers met de titel Hang On. En een band met een intrigerende naam die een nummer met de titel Hang On heeft gemaakt: The Ethiopians. Nieuwsgierig zoek ik het nummer op. Eerst via Spotify. Daarna via Youtube. En de achtergrond op Wikipedia (https://en.wikipedia.org/wiki/The_Ethiopians). Blijkt geen Ethiopische band te zijn, maar een Jamaicaanse. De titel van het nummer heeft nog een toevoeging: Hang on (don't let it go). The Ethiopians zijn opgericht door Leonard Dillon. En die woonde in Kingston, in Trench Town. Heeft nog opnamen gemaakt met The Wailers.

Zo raakt onze Hang On aan Bob Marley. Na lang zoeken kom ik op Youtube nog een opname van Hang On tegen. Op het Chicago Bluegrass & Blues Festival van december 2019. Van Dr. Dog. Niet echte blues, maar wel met stevige gitaren. En als bonus vind ik nog het nummer Hang On van Luv'. Uit 1977. De B-kant van een singeltje. Een Nederlandse titel-connectie met een band (was het een band, of was het een pré-K3-groep?) die al ver weggezaakt was in mijn herinnering. Ik heb hun ontdekking en doorbraak nooit gekoppeld aan Sjef van Oekel, maar dat is wel het geval. De producer van Luv', Hans van Hemert, werd in 1978 gevraagd om de titel song te leveren voor de VPRO-serie Het is weer zo laat!, ook wel bekend als Waldolala, met Dolf Brouwers

(die heeft nog een link met Herman Brood uit de vorige blog: in 1979 namen ze samen het nummer Nooit Meer Terug Naar Die Rotschool op) als de louche nachtclubdirecteur Waldo van Dungen. Luv' wordt ingezet voor het openingsnummer en zingt "U.O. me" met als subtitel You're very welcome in Waldolala. Let op: er valt nog wel wat op af te dingen, maar het is ongetwijfeld een persiflage (of niet?).

Laat je het filmpje op Youtube doorlopen, dan krijg je vanzelf de volgende video in de rij voorgeschoteld. Wat schetst mijn verbazing: de titel van de volgende video is "de Van Oekel's Discohoek: Donna Summer -The Hostage". En wat blijkt (het staat mij niet meer bij, alhoewel ik zowel Avro's Toppop Discoshow als Van Oekel's Discohoek volgde) dat Donna Summer heeft opgetreden in de Discohoek. In het seizoen 1974/1975. Nog een primeur van Sjef van Oekel. Kan me niet anders voorstellen dan dat ze meer dan verbaasd was over de Nederlandse muziekprogramma's en het kleine toneelstukje dat ze moest/mocht meespelen. Als persiflage dan op Avro's Toppop Discoshow. Waarvoor Van Oekel op Oudejaarsavond 1974 van Ad Visser (!) een populariteitsprijs ontving. Dat dan weer wel.

Donna Summer keek er later, zo blijkt uit interviews, overigens met dankbaarheid op terug en was ook in vervoering van Van Oekel en Ir. Evert van de Pik. Zie deze link een artikel van Leo Blokhuis, de popprofessor van Nederland: <https://lees.bol.com/nl/article/leo-blokhuis-over-de-verhalen-achter-de-top-2000>. Een citaat uit zijn interview: "Ik sprak haar op 5 november 2008. Dat was de ochtend nadat Barack Obama voor de eerste keer als president was verkozen. We waren in New York, ik zag

de uitslag van de verkiezingen op Times Square. De hoop die leefde onder de Afro-Americans was geweldig, ook Donna was in een zéér goede bui. Na onze begroeting zei zij: "Ah. Nederlander? Sjef van Oekel!" Ze verwees natuurlijk naar de hilarische Sjef van Oekel-Show op tv. Het betekende haar doorbraak in Nederland, Europa en de wereld". De doorbraak van Donna Summer gekoppeld aan haar optreden in de Sjef van Oekel Discohoek!

Ik heb het ook nog even gecheckt op IMDB: "Donna Summer's career started in this show. She appeared three times and was clearly amused by the weird behavior of Sjef van Oekel. In an interview in 2008, she recalls the fun she had during the recording of the show". Als je googled op het nummer dat ze bij Van Oekel zingt (The Hostage), dan vind je het volgende: "The Hostage is a song by American singer Donna Summer from her debut studio album, Lady of the Night (1974), which was released exclusively in the Netherlands". Het was ook haar eerste single en het openingsnummer van haar debuutalbum. Blijft de vraag nog wel even hangen, waarom ze haar debuutalbum (alleen) in Nederland uitbracht. Waarschijnlijk omdat ze getrouwd was met een Oostenrijker (Helmuth Sommer) en voor het uitbrengen van haar debuutalbum werkte als een model en achtergrondzangeres in München (https://en.wikipedia.org/wiki/Donna_Summer). Misschien als laatste nog een aardig detail: een van haar grote hits uit 1979 was On the radio. De titel van volume 9 uit het Divaz hitarchief. Zo komt Divaz ook weer uit bij Donna Summer (of andersom).

Terug naar Luv'. Die hadden vóór hun openingsnummer in Waldolala ook wel nummers uitgebracht (waaronder

Hang On) en eind 1977 nog een aantal nummers met bekende titels als: We gaan nog niet naar huis, Klein, klein kleutertje en Hop Marjanneke. Maar dat leidde niet tot een groot succes. Niet verwonderlijk denk ik.

Goed. De link met The Ethiopians en Bob Marley heeft meer uitstraling en straalt meer op ons af zou ik zeggen dan die met Luv'. In elk geval muzikaal. Overigens heeft onze Hang On dat niet nodig. Het nummer straalt al van zichzelf. Een ode aan de liefde: "... he tells me to try, try and try to hang on to that dream that brings me nightmares, to that power that makes me weak, to that story that somebody once called love".

DIVAZ IS EN WAS:

Loek van Dam (drums/cajon/zang)
Peter Schuitemaker (basgitaar/zang)
Mark Waaijenberg (gitaar/toetsen/zang)
Wim van Vliet (saxofoons)
René Guldenaar (conga's/percussie)

Lydia van Stijn (zang)
Lara van de Berg (zang)
Natasja Moekasan (zang)
Saskia Ras (conga's/percussie/zang)
Ulrika Becksén (zang)
Chris Bernasco (zang/gitaar/toetsen)
Jeroen van Iterson (toetsen)
Rob [...] (toetsen) *
Tonnie Scheer (toetsen)
Lies de Fretes (zang)
Mieke [...] (zang) *
Else van Ommen (viool)

* Het is niet mooi, maar de achternamen van Rob (Robbie) en Mieke zijn me ontschoten en ook niet eenvoudig terug te vinden in het Divaz-hitarchief. Vandaar de [...]. In mijn herinnering heeft Mieke nooit haar achternaam prijs gegeven. Mogelijk was ze daarvoor te kort bij de band. En Rob's achternaam is uit mijn geheugen gewist door de bijnaam die we hem gaven: Robbie 'Rensenbrink'. Hij was niet de enige met een bijnaam. Zo hadden we Peter 'P.G.' Schuitemaker, Loek 'polletje' van Dam en Mark 'wah-wah' Waaijenberg.

Foto gemaakt door de fotograaf van het Leidsch Dagblad in onze oefenruimte in het Muziekhuis in Leiden voor een artikel bij het uitkomen van ons eerste album Squib in 1993. Van links naar rechts: René, Wim, Lydia, Mark, Peter, Loek

De verhalen over Divaz zijn een selectie, er is veel meer over de band te schrijven en te vertellen. Niet alleen over de periode 1982-1987, maar ook de periode vanaf 1988 tot en met nu. Wie weet komen die verhalen nog een keer op papier